

Mérföldkő ez a harminc év **2022**

TTK 30

„Mérőföldkő ez a harminc év”

A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR
30 ÉVES JUBILEUMI KIADVÁNYA

TTK 30 - Mérföldkő ez a harminc év

Kiadja a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kara

Felelős kiadó: Dr. TRÓCSÁNYI András, dékán

Lektorálta: Dr. ATLASZ Tamás, dékáni megbízott; Dr. ÓSZ Katalin, oktatási dékánhelyettes és Dr. HORVÁTH Attila, decan emeritus

Szerkesztette: GÁL-BALOGH Réka és HARKA Éva

Tördelőszerkesztő: KOMÁROMI Csaba

Fotók: CSORTOS Szabolcs, GADGET Fotó, MÁNFAI György, RÉBAY Viktor,

PTE TTK archív, PTE archív, UNIV Pécs archív, MTA, MEFS

Címlapfotó: KÉPESLAP. Kiadta: Pius Alapítvány,

„Pécs A. J. t. pécsi Pius-Kollégium (Pius alapítv. főgimn. és Pius-internátus Déli homlokzat 1914-ben.” (utólag színezve)

Köszönet mindazoknak, akik szövegekkel, fotókkal, adatokkal
vagy bármely más módon hozzájárultak a kötet elkészültéhez!

Az anyaggyűjtés 2022 novemberében zárult le.

Nyomda és előkészítés:

Bolko-Print Kft., 7631 Pécs, Fűzes dűlő 23.

*Megjelent 500 példányban a Természettudományi Kar alapításának
30 éves jubileuma alkalmából.*

Terjesztés: a PTE Természettudományi Kar volt,
jelenlegi és leendő partnerei, munkatársai és hallgatói számára.

NYOMTATOTT ISBN: 978-963-626-054-5

ELEKTRONIKUS ISBN: 978-963-626-055-2

Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar,
7624 Pécs, Ifjúság út 6.

Minden jog fenntartva, PTE TTK 2022

*Jókedvvel, méltósággal, sok szeretettel
ünnepeljük most magunkat egy kicsit!*

Dr. Gábrriel Róbert, karunk korábbi dékánja

Tartalom

1. BEVEZETŐ GONDOLATOK

6

2. HARMINC ESZTENDŐ – MÚLT

11

3. A TTK ÚTJAI – JÖVŐ

24

4. OKTATÁSI PORTFÓLIÓ - KÉPZÉSI KÍNÁLAT

48

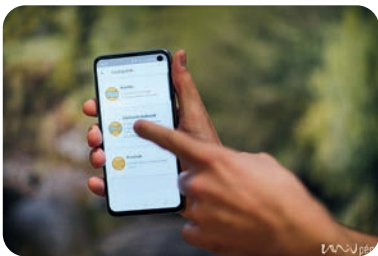
5. TTK 30 JUBILEUMI ÜNNEPSÉG

64

6. A 30. ÉV LEGFONTOSABB ESEMÉNYEI

67

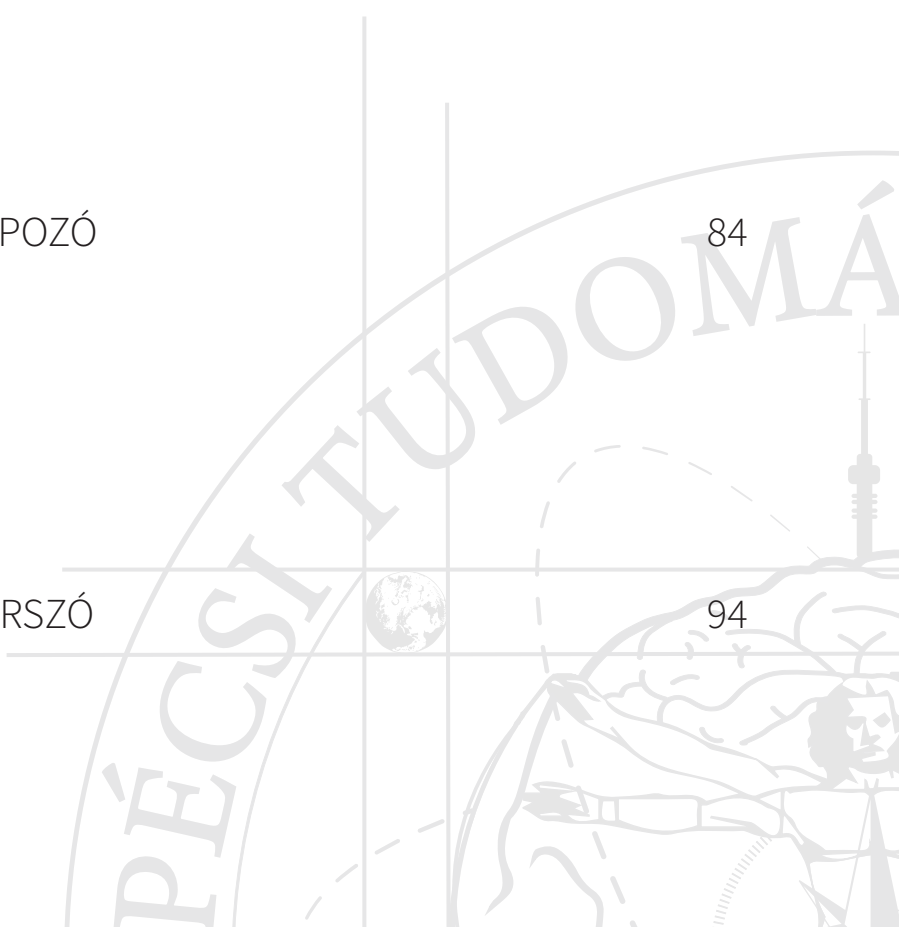
7. LAPOZÓ

84

8. ZÁRSZÓ

94

Bevezető gondolatok

Kedves Olvasó!

A Természettudományi Kar 2022-ben ünnepli megalapításának 30. évfordulóját, melynek kapcsán született meg jelen kiadványunk, megszólítva egykori és jelenlegi hallgatóinkat, munkatársainkat, partnereinket és jövőbeli diákjainkat.

Elsősorban hallgatói szemmel gondolunk vissza az elmúlt évekre, egykori diákjaink nézőpontjából és véleményük alapján tekintünk előre az elkövetkező harminc évre. Mindig is büszkék voltunk az itt végzett hallgatóinkra, elhivatottságukra és tudásukra. Alumni hallgatóink életútjai, szakmai sikerei jövőképeit és példát mutatnak a jelenlegi diákjainknak is.

„A kar megalakulásától kezdve, a szisztematikus és minőségelvű építkezés következtében mind oktatási portfóliónk, mind tudományos teljesítményünk jelentősen bővült. Figyelemreméltó, hogy a 30 év alatt eljutottunk arra a szintre, hogy önerőből képesek legyünk minden tudományterületen az adott diszciplína legnívósabb lapjaiban publikálni. Mindezt nagyban köszönhető annak, hogy támogatjuk fiatal oktatóinkat a tudományos önállósodásban, másfelől kollégáinkat a tudományos fokozat megszerzésében. A folytonosan változó körülményekhez jól alkalmazkodott a Kar, s rászolgáltunk arra a bizalomra, amit a harminc évvel ezelőtti döntéskor megkaptunk.”

*A TTK teljes közössége nevében Dr. Horváth Attila
és Dr. Trócsányi András jubiláló dékánok*

„Boldog születésnapot és egy még szebb jövőt kívánok!”

Amikor egy ünnepi, ráadásul jubileumi rendezvényen vagyunk, akkor évszámok jutnak eszünkbe. 1367, 1848, 1948, 1982, 1992 és a „ma”. Ebből egy, az 1848 kakukktojás, mert az egyetemünkön nem történt különösebb dolog, de a magyar történelemnek egy nagyon komoly eseménye zajlott, és rá száz évvel létrejött itt Pécsen a Pedagógiai Főiskola. Amikor Természettudományi Karról beszélünk és annak megnézzük az angol megjelölését, akkor onnan valahogy lemarad a „természet”, általában csak „Faculty of Sciences” néven aposztrofálják az ilyen típusú képzőhelyeket. Vajon miért? Azért, mert abban az időben, amikor ez a fogalom megteremtődött, a természet adta a tudományos gondolkodás alapját. A kar fejlődéstörténetét nézve, amikor egy „anyaegyetem” karává vált, akkor minden, ami tudományos jelleg – a pedagógiai alapokra építkezve – az erősödött, ami ma is komoly elvárás és igény. A mi korosztályunkban azonban nem született meg az az „Öveges Professzor attitűd”, aki be tudja vonzani a fiatalokat, fel tudja hívni a figyelmüket a természettudományok jelentőségére, pedig ez határozza

meg a mindennapi életünket. Ezért közös és nagy feladat, hogy ebben tudjunk előre lépni. Egyetemünk csatlakozott a modellváltó egyetemek körébe, melynek igazi jelentősége az új feladatokban és lehetőségekben rejlik. Az ideai „tanulóévnek” az a küldetése, hogy megértsük ennek lényegét és tudjunk vele élni. Amikor egy 30. születésnapot ünnepelünk, akkor meg kell köszönni mindazoknak a munkáját, akik lehetővé tették, hogy ma ez a kar egy progresszív szervezetként működik: sok-sok oktató, vezető és még több végzett hallgató, tanár, akik a gyerekeinket, unokáinkat oktatják, sok tudós, akik előre vitték a tudományos fejlődést. A jelen tekintetében biztató az, hogy van egy biztos alap, amivel együtt tudunk tovább menni a jövő kihívásai felé. Az Alapítvány és a Kuratórium minden eszközzel szeretné támogatni azt a progresszív tevékenységet, ami ezen a karon folyik.

*Prof. Dr. Bódis József,
az Universitas Quinqueeclisiensis Alapítvány
Kuratóriumának elnöke*

Közös érdekünk – gondolva itt a karra, az egyetemi és a városvezetésre –, hogy jelen vagyunk, hogy a Természettudományi Kar a jelenlegi pozíciójában lehet. A társkarokkal való együttműködés rendkívül fontos ahhoz, hogy egy egyetemi szisztémában eredményesen tudjunk működni. A „nagy egyetemek” között mégiscsak a legfiatalabb TTK-ként nagyon szép eredményeket és előrelépéseket tettünk. Olyan környezetben vagyunk – az egész PTE –, ahol nem minden kedvez a fejlődésnek, és országos relációban is elmondhatjuk, hogy bizonyos mértékben hátrányban vagyunk. De az, akinek vannak álmai és terveit, valamint ezeket állhatatos és konzisztens módon képviseli, biztosan előbbre jut és meg tudja valósítani azokat.

Az elmúlt négy évben kitűnő volt a TTK-val való együttműködésem, a vitás helyzetekben – melyek a jó vezetőket előbbre viszik – Horváth Attila dékán úrral igen jól együtt tudtam működni, tőle megkaptam azokat a kritikákat, melyek az esetek jelentős hányadában relevánsak voltak. „Sajnos Ő vegyész” és mint ismert, a kémiában az egyenlet jobb és bal oldalán nagyjából ugyanannak a mennyiségnek és minőségnek kell szerepelnie... az oktatáspolitikában ez nem mindig van így. Az a tevékenység és az

a szigorúság, amit ő képvisel, nagyon komoly eredményeket hozott. Kellő következetességgel folytatta elődei munkáját és áll ki a Kar érdekeiért.

Olyan világban élünk, melyben nem minden körülmény kedvez a természettudományoknak és a pedagógia területének sem. Idén a PTE összes kara közül a Természettudományi Kar az, mely 15%-kal növelni tudta a jelentkezőinek számát. Nemrégiben még a természettudományos diplomával végzettek száma Magyarországon – az Európai Unió tekintetében – a második legrosszabb volt. A természettudományos képzésekre jóval nagyobb a társadalmi igény, mint ami ki tudja szolgálni azt a fejlődést, amelyen hazánk jelen pillanatban is átmegy. Nem könnyű a helyzetünk, de bízunk abban és lobbizunk azért, hogy a helyzet az elkövetkező években javuljon, és harmóniában tudjunk együtt dolgozni a felettünk álló szervezetekkel és a közoktatási szférával.

Sok sikert kívánok, kemény munkát, jó eredményeket, kitartást és békességet!

Mindenkinek jár a köszönet, aki építi ezt a Kart!

*Prof. Dr. Miseta Attila
a PTE rektora*

Boldog születésnapot, TTK!

2021. szeptember 1-jén ünnepi szenátusi ülésel vette kezdetét a Pécsi Tudományegyetem „Múltból a jövő felé” mottójú centenáriumi rendezvénysorozata, melynek középpontjában az 1912-ben Pozsonyban alapított Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem Pécsre helyezésének méltó megünneplése áll. A programsorozatot a karokkal, az Egyetemi Hallgatói és a Doktorandusz Önkormányzatokkal, a Szentágothai János Kutatóközponttal, az Egyetemi Levéltárral és az Egyetemi Könyvtárral szoros együttműködésben terveztük meg, hiszen nagyon fontosnak tarjuk intézményünk sokszínű értékeinek megjelenítését. Választott jelmondatunk arra utal, hogy egyrészt meg kívánjuk mutatni egyetemünk hagyományait, alaposabban meg szeretnénk ismerni múltját, másrészt pedig nagy hangsúlyt kívánunk helyezni arra, hogy egyetemünk a 21. században felmerülő kihívásokra egyaránt innovatív, jövőbe mutató válaszokat képes kínálni. Az egyetemi polgárok mellett az egyes programelemekkel természetesen a nagyközönséget és jövődöbéli hallgatóinkat is szeretnénk megszólítani.

Az elmúlt hónapokban számos programelemet valósítottunk meg a karokkal, amely az egyetem sokszínűségét, hagyománytiszteletét és egyúttal innovatív szellemiségét is szemlélteti. A programok között a jubiláló Természettudományi Kar több rendezvénye is helyet kapott. E rendezvények sorába illesztettük – a Természettudományi Karon alakult Nők a Tudományban – Nők Nehezített pályán csapata által szervezett – Women in Science 2022 nemzetközi konferenciát, amely kiemelt hangsúlyt helyezett a Magyarországhoz, kiváltképpen Pécshez kötődő, a nemzetközi tudományos életben elismert női karrierutak bemutatására. A centenáriumi programsorozat kiemelt eseményei között került sor a Kar 30 éves jubileumi ünnepségére, a 90 éves Borhidi Attila akadémikus úr köszöntésére, valamint a Botanikus Kert fennállásának 70. évfordulós rendezvényére is. Úgy vélem, ezen események kellően szimbolizálják a Kar hagyományait, jelentőségét, presztízsét.

Prof. Dr. Fedeles Tamás

*a PTE oktatási rektorhelyettese,
a PTE Centenárium Programirányító Bizottságának elnöke*

„Mérőföldkő ez a harminc év”

Egészen pontosan 1994. május 14-én kelt az a határozat, mely a kar szervezeti és működési szabályzatát elfogadta. Azóta voltak küzdelmes és kevésbé küzdelmes időszakok és nyugalmi periódusok a Természettudományi Kar életében. De fejlődünk és a változásokhoz való alkalmazkodó képességünk a kezdetektől töretlen. Jómagam 2008 óta vagyok az oktatói gárda tagja és el kell mondanom, hogy az akkori kollégák nagy szeretettel fogadtak, illetve sokat köszönhetek nekik abban, hogy idáig juthattam a pályámon.

Hogy honnan is számítsuk a TTK születését? Talán az első mérőföldkő az 1948, a Pécsi Pedagógiai Főiskola megszületése, mely 1962-től Tanárképző Főiskola-ként folytatta működését. Húsz évvel ezután, 1982-ben alakult meg a Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Kara, ahol fokozatosan történt meg az egyes szakok egyetemi képzési szintre való emelése, a sportképzések fejlesztése és a bölcsész diszciplínák tudatos erősítése. Harminc évvel ezelőtt, 1992-ben válhatott önállóvá a Természettudományi Kar.

Ha a mögöttünk álló 30 évre gondolunk, akkor elmondható, hogy számos változáson mentünk keresztül. Sokat köszönhetünk az alapító dékának, Borhidi Attila professzornak. Beérett az eddigi vezetőik munkája: a PTE TTK minőséget képvisel mind az oktatásban, mind a kutatásban, hiszen a tudományos fokozattal rendelkezők aránya rendkívül magas a karon, a publikációk is egyre rangosabb magas presztízsű, külföldi folyóiratokban jelennek meg. A professzori kinevezések során pedig egyetemünkön belül unikálisnak nevezhető az a szemlélet, hogy az „MTA doktora” cím fokozatszerzésre történő jelentkezéshez kötjük a pályázati kiírást, egyfajta, tőlünk független, fontos minőségbiztosítási mérceként. A Kar fenntarthatóságának tekintetében ugyanis fontos a kellő nemzetközi beágyazottsággal rendelkező professzori gárda utánpótlása, melyben nagyon szépen teljesítünk. Az eddig elért eredmények a sziszte-

matikus, áldozatos építő munkának köszönhetőek. De éppen ilyen fontos az is, hogy az utánpótlás számára vonzóvá tegyük az egyetemi katedrát, hiszen a jövő nemzedék töretlen fejlődésének záloga az évek múltán az ő kezükbe kerül. A fiatalok tekintetében a szárnybontogatásnak igen szép eredménye a nívós folyóiratokban való publikációk megjelenése. Ennek egyik bázisa a PTE Szentágotthai János Kutatóközpontban működő Virologiai Laboratórium, mely mára Nemzeti Laboratóriummá alakult, de számos más, a Karon dolgozó kutatócsoport teljesítménye szintén példaértékű a tudományok szerteágazó területén. Az egyetemi misszió másik területe az oktatás, ahol a hallgatói létszámok a természettudományos képzési területen, országos szinten sem mutatnak túl jó eredményeket. Ennek javítása érdekében képzéseink teljes vertikuma elérhető idegen nyelven is, ami hosszabb távon egy kitörési pont lehet.

Fontos feladatunk a nagy presztízsű hazai és nemzetközi pályázatok bevonása és a lehetőségek okos kihasználása. Jövőbe mutató célunk, hogy a tudományos igényességgel megalkotott és nemzetközileg is validált eredményekben törekedjünk a társadalmi hasznosulás és innovációs lehetőségek felismerésére.

Az elmúlt 30 évben elindultunk egy úton, az út azonban még hosszú, olykor elágazásoktól sem mentes, de dolgozzunk azon, hogy az eddig elért eredményeinket és vívmányainkat megőrizzük – együtt és egymásért.

Eredményekben gazdag újabb 30 esztendő-t kívánok a Karnak!

*Prof. Dr. Horváth Attila
dékán (2018-2022)*

Harminc esztendő – múlt

Történelmi alapok

A PTE Természettudományi Karának jogelődjei részben a **Nagy Lajos** által 1367-ben alapított első magyar egyetem, illetve a pozsonyi **Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem**, amelyet 1923-ban helyeztek át Pécsre. A természettudomány-oktatás 1948-ban indult Pécsen, az akkor még önálló Pedagógiai, majd **Tanárképző Főiskolán**. 1982-ben a korábbi főiskola Tanárképző Karként a Jogtudományi Karral és a Közgazdaságtudományi Karral együtt tagja lett az akkor létrehozott **Janus Pannonius Tudományegyetemnek**. Ettől kezdve indult meg a természettudományi képzések egyetemi szintre emelkedése, amelynek eredményeként **1992-ben a tanárképző kar szervezeti egységeiből alakult ki Természettudományi Karunk**, valamint a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar.

Az 1910-es, 1920-as években épült régi gimnáziumi épületegyüttes (*A Pécsi Jézus Társasági Pius Kollégium - lásd a borítón*) felújítása 1989-ben indult meg. Ennek eredményeként 1992-re épült fel a BTK-val közös kari könyvtár és aula, majd 1993-ban új hallgatói és kutatói laborszárnyal, 1994-ben és 1995-ben pedig felújított előadótermekkel, szemináriumi helyiségekkel és dolgozószobákkal gyarapodott a kar. 1997 nyarán adták át a sportcsarnokot és a modern uszodát magába foglaló **Papp Gábor Sportközpontot**. A TTK épületegyüttese kitűnő rekreációs lehetőségeket magában rejtő környezetben foglal helyet, hiszen körülöleli az értékes, mintegy 8000 növényfajjal büszkélkedő **Botanikus Kert**, ami a gyakorlati oktatás és tanulás, a feltöltődés mellett romantikus séták helyszíne is.

Testvéri köszöntéssel!

A TTK és a BTK testvérkarok. Közös a múltunk, közös a jelenünk és remélhetőleg közös lesz a jövőnk is. A két Kar egyazon intézményből, a pécsi Tanárképző Főiskolából fejlődött ki, önállósult, és lett sajátos tudományterületeinek elismert egyetemi oktatási és kutatási intézménye, mindmáig együttműködve a jövő tanárainak képzésében. Közös múltunk és szerves fejlődésünk nagyszerű eredménye az Ifjúság úti campus a páratlan Botanikus Kerttel, valamint a hallgatói és oktatói közösségi terekkel, ahol bölcsészek, társadalom- és természettudósok személyesen találkoznak, beszélgetnek, együtt ebédelnek, megosztják egymással gondolataikat a közélettel, az egyetemi ügyekkel, saját kutatásaikkal kapcsolatban.

A tudományos gondolkodás hajdani egysége, mint tudjuk, érthető okokból felbomlott, ma már rendkívüli mértékben specializálódtunk, és ezzel együtt megjelent egyfajta tudománysovinizmus is, amikor az egyes szakterületek művelői nem tartják eléggé tudományosnak más szakterületek kutatóit, holott csupán a tudományos megismerés módszerei különböznek, maga a jelenségek megértése, a tudás minden esetben önmagában értékes, és aligha hierarchizálható.

Ebből a szempontból kifejezetten ajándéknak tartom a két Kar együttélését, a tanárok és a diákok személyes kapcsolatát, hiszen ez a szoros kötelék folytonosan emlékeztet minket az emberi megismerés sokszínűségére és a tudás eredendő egységére.

Prof. Dr. Heidl György

a Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar dékánja

Intézeteink múltja – Biológiai Intézet

A Biológiai Intézet több korábbi tanszék jogutódjaként jött létre 2000-ben. Egységünk megalakulása óta folyamatosan képes működtetni és fejleszteni az alap- és mesterképzéseket, valamint a doktori képzést. Arányait tekintve alacsony létszámú, 32 fős oktatógárdánk a legnagyobb létszámú természettudományi szakokat működteti, biztosítja hallgatóink színvonalas oktatását és tudományos továbbképzésre történő felkészítését magyar és angol nyelvű kurzusainkon.

Bár a természettudományok iránti érdeklődés jelentősen megcsappant az utóbbi években és ez a Biológiai Intézetet is hátrányosan érintette, a többi TTK-s szakkal ellentétben stabilizálni tudtuk a beiskolázási létszámunkat. Sajnos képzéseinkben jelentős a lemorzsolódás, ugyanakkor a diplomát szerzők nagy eséllyel megtalálják a helyüket a munkaerőpiacon. Az ÁOK és a GYTK intézeteiben több tucat biológusként, vagy biológia szakos tanárként végzett hallgatónk oktat és végez kutatómunkát. Sok egykori hallgatónk nyugat-európai, amerikai egyetemeken, kutatóintézetekben folytatja a pályafutását, csak a mi tanszékünkéről (*Állatszervezettani és Fejlődésbiológiai Tanszék - a szerk.*) 17 egykori szakdolgozónk került ki külföldre. Büszke vagyok arra, hogy az European Commission PANDORA-Horizon 2020 tehetséggonndozó projektjébe a nálam írt szakdolgozata alapján egy hallgatóm bekerült a tíz kiválasztott közé 2016-ban, és azóta megvédte PhD-értekezését Cardiffban.

A jelentős oktatási feladatok ellátása mellett hazai és nemzetközi elismertségű kutatási programjaink vannak, amit a több elnyert OTKA pályázat (molekuláris biológia, neurobiológia, növénybiológia), Horizon 2020 pályázat (hidrobiológia) és a Virologiai Nemzeti Laboratórium megalapítása is jelez.

Kutatócsoportom ökotoxikológiai vizsgálatokkal és gerinctelen állatok regeneráció-biológiájával foglalkozik. Utóbbi téma kapcsán a Fizika Doktori Iskola tártémavezetője voltam 2017-től 2022-ig. A neuroregenerációs témát befogadta a London Interdisciplinary Doctoral Programme, mint doktori téma, így a King's College PhD tártémavezetőjeként egy doktori disszertáció elkészítését irányítottam 2015-től 2019-ig, jelenleg egy ösztöndíjas kolléga munkáját segítem.

Intézetünk az alkalmazottak létszámához viszonyítva jelentős volumenű oktatási és kutatási tevékenységet lát el, az már más kérdés, hogy ennek milyen a karon és az egyetemen belüli elismertsége. A fennálló nehézségek ellenére meggyőződésem, hogy a Biológiai Intézet tevékenysége meghatározó lesz nemcsak a Természettudományi Kar, hanem az Egyetem hosszú távú fejlődésében is.

Dr. Molnár László
korábbi intézetigazgató

Intézeteink múltja – Fizikai Intézet

A Fizikai Intézet gyökerei a Pedagógiai Főiskola 1948-as megalakulásáig nyúlnak vissza. 1988-ban, már a Janus Pannonius Tudományegyetem égisze alatt, de még a Tanárképző Kar részeként a fizika és a földrajz volt az első két szakterület, ami egyetemi szintű tanárképzést tudott biztosítani a régióban. A következő évek töretlen fejlődése után az intézet fizika BSc, fizikus MSc és fizika szakpáros tanárképzést is folytat, emellett pedig doktori fokozat is szerezhető a Fizika Doktori Iskolánkban.

1998-ban több tanszék egyesülésével alakultunk intézetté – ez a történeti előzmény a mai napig meghatározza a szervezeti struktúránkat.

1982-től Szegedről több év alatt érkeztek vezető és kezdő kutatók Pécsre – magamat is beleértve –, akik optikai kutatási profilt hoztak magukkal. Így a korábbi tanárképzés mellett jelentős hangsúlyt kapott a kutatás. Már az 1990-es években sikerült több területen nemzetközi eredményeket elérni, a 2000-es évekre pedig a lézeres, terahertzes kutatások kapcsán elértük a világszínvonalat.

Sikerült olyan uniós és azon túli projektekbe is bekapcsolódni, melyek garantálhatják a következő évek sikereit is. A Pécs-Budapest-Szeged háromszögben zajlanak a hazai fejlesztési együttműködések; Németország, USA, Kína a legfontosabb nemzetközi partnerek. Az elméleti fizika, a lézerfizika és a spektroszkópia területein is kiváló, nemzetközi szintű eredményeket érünk el együttműködve a PTE Általános Orvostudományi Karával, további magyar egyetemekkel és külföldi kutatóintézetekkel.

Kutatási területeink virágoznak, a források elérése kiemelkedő, az intézetben számos szabadalom született. Büszkék vagyunk arra, hogy a Wigner Fizikai Kutatóközponttal közös Doktori Iskolánk sikeres védeői és ezek száma PTE szinten is kiemelkedő.

2014-től megjelentek az angol nyelvű képzéseink, nemzetközi hallgatóink stabil kontingenst jelentenek mára mind alap-, mind mesterszakon, mind a doktori képzésben.

Szem előtt tartjuk a tanárképzést, új technikákkal próbáljuk a hallgatói létszámot bővíteni. A régió fizikatanáraival élő és erős a kapcsolati hálónk, mind az oktatás, mind a tehetséggondozás terén. Kollégáimmal nem csak a fizika, de más szakon tanuló TTK-s hallgatók oktatásában is jelentős részt vállalunk, így az általunk oktatott hallgatóink száma jóval több, mint ahányan fizika szakjainkra járnak.

*Dr. Erostyák János
rektori szaktanácsadó,
korábbi dékánhelyettes*

Intézeteink múltja – Földrajzi és Földtudományi Intézet

Intézetünk létrejötte az egyetemmé váláshoz kötődik: a '80-as évek végén Ormos Mária rektorsága alatt tagolódott szét a volt Tanárképző Főiskola, ekkortól járja a maga útját a Természettudományi Kar. Személyesen is megtapasztaltam – 1978-tól vagyok a földrajzon –, milyen komoly személyi és tárgyi feltételeknek kellett a kezdetekkor megfelelni az akkreditációs folyamatok során. Ehhez olyan vezetőre volt szükség, aki jártas a tudományszervezésben, és egyben elismert tudós is. Ő volt Tóth József professzor, aki a Regionális Kutatások Központjából érkezett Pécsre. Felgyorsította az akkreditációt, és intézetet szervezett, mely több tanszékre tagolódott. Tóth professzor nagy teret engedett a földrajztudományon belüli specializálódásnak, így például a Pécssett előzmény nélküli Turizmus Tanszék megszervezésének is, melyet – mivel vidéki turizmussal foglalkoztam – rám alapozott. A turizmus oktatása kezdetben egy negyed-ötödéven felvehető specializációként indult, első végzett hallgatóim között ott volt a kar jelenlegi dékánja, Trócsányi András is.

Többféle szakirányt vezettünk be, zömmel társadalomföldrajzi jellegűeket. Mára – hiszen idővel a geológus szakot is sikerült akkreditálni alap- és mesterszakra is – kiegyensúlyozottabb a kínálat a két nagy földrajzi terület között. Szép számmal tanulnak nálunk nemzetközi a hallgatók is, főként az arab világból és Afrikából érkeznek képzéseinkre. Történetünkben fontos kiemelni a doktori iskola megalakulását, melynek a TTK-n belül nézve is komoly bázisa van.

Hat évig vezettem az Intézetet, kilenc évig pedig oktatási dékánhelyettesként dolgoztam a karért. Ezalatt a legnagyobb kihívást a Bologna-rendszer 2006-os bevezetése jelentette.

Meggyőződésem, hogy a földrajztudomány népszerűsítésében nagyon aktív az Intézet! Tudományágunk középiskolásokkal való megszerettetése mellett fontos célnak látom elérni azt, hogy a munkaerőpiaci szereplők a nonprofit szektoron túl is legyenek tisztában azzal, mire képesek a nálunk végzett szakemberek.

Dr. Aubert Antal
nyugdíjazott intézetigazgató,
korábbi dékánhelyettes

Intézeteink múltja – Kémiai Intézet

1996 őszén kerültem a TTK-ra, és előzményként elmondhatom, hogy az általános iskolai kémia tanárnóm a kar jogelődjén, az akkori Pedagógiai Főiskolán végzett, mely kifejezetten híres volt színvonalas tanárképzéséről.

A kilencvenes évek végén még tanszéki struktúrában működünk. Rá pár évre, az egyetemi integráció idején szerveződött intézetté ez a terület, azóta az *Általános és Szervetlen Kémia Tanszék*, a *Fizikai Kémia és Anyagtudomány Tanszék*, az *Analitikai és Környezeti Kémia Tanszék* dolgozik egy keretrendszerben. A szerves kémiai csoport – bár a mai napig átoktatnak a TTK-ra – szervezeti szempontból átkerült az orvoskarra. A három tanszék mellett két akadémiai kutatócsoport is működik az intézet égisze alatt: az *MTA-PTE Molekuláris Kölcsönhatások az Elválasztás-tudományban Kutatócsoport* Felinger Attila akadémikus vezetésével, és az *ELKH-PTE Szelektív Kémiai Szintézisek Kutatócsoport*, melyet jómagam irányítok.

A személyi állomány fejlődésének köszönhetően több versenyképes kutatási irány bontakozott ki intézetünkben, melyek markánsan eltérőek és nemzetközi szinten is számottevőek. A fenti kutatócsopor-

tokon kívül Nagy Géza professzor az elektrokémia, szenzorkémia, Kilar Ferenc professzor a kapilláris elektroforézis, Lente Gábor professzor a szervetlen kémiai reakciómechanizmusok, Horváth Attila professzor a reakciókinetika, Kégl Tamás professzor elméleti kémiai számítások kutatási területeken ért el komoly eredményeket.

A több tudományos vonalnak számos előnye van: az oktatás szempontjából optimális, hogy több területre támaszkodhatunk, de a pályázatoknál is előnyös, hogy sok és erős kutatási ág fémjelzi a Kémiai Intézetet.

A kémia iránti apadó érdeklődés ellenére minden évben van egy-egy olyan hallgatónk, akiből egyetemi tanulmányai révén remek doktorandusz, majd kiváló munkatárs lesz. Ez is jól mutatja, hogy a hozánk jelentkezők nem csupán kiváló középiskolai eredményekkel, hanem elkötelezettséggel, motivációval és nyitottsággal szép eredményeket érhetnek el. Kémiából nem bemagolni kell a dolgokat, azokat alkalmazni is tudni kell, és ez igényel némi kreativitást. Nem egy klasszikus értelemben vett kényelmes értelmiségi szakma, de lebilincselően izgalmas. Szerintem ennél szebb tudomány nincsen!

A 68. életévemben járok, a hosszabb távú intézeti kutatási irányokat nem tisztem meghatározni, de meggyőződésem, hogy az alapfeltételek – elsősorban a személyi állomány – nem rosszak. Mi több, a Kémiai Doktori Iskola és az Intézet talán sosem volt e téren ennyire erős! Ez adhat némi okot az optimizmusra, kutatási irányaink rendkívül ígéretesek, a tudományos oldalt tekintve szép jövő állhat az intézet előtt.

*Dr. Kollár László
volt intézetigazgató,
karunk korábbi dékánja*

Intézeteink múltja – Matematikai és Informatikai Intézet

A matematika és technika tanári szakok jelentették Intézetünk origóját. Azóta szélesebb a képzési paletta: matematika, programtervező informatikus (magyar és angol nyelven), informatikus, gazdaságinformatikus alapszakokat, továbbá alkalmazott matematikus és gazdaságinformatikus mesterszakokat hirdetünk.

A képzési struktúra színesedésével alakult meg az Intézet, négy tanszékkal, de a tanárképzés hagyományait is folytatva. A Karon belül Intézetünk az egyik legnépesebb a hallgatók számát tekintve. Mesterképzéseink kis létszámmal indulnak, mert a munkaerőpiac a hallgatóinkat gyakran már a diploma megszerzése előtt elszívja. Az IT-szektor csábítása pedig nem csak hallgatóinkra, de oktatóinkra is vonatkozik.

Oktatói gárdánk stabil, nagy büszkeség, hogy négyen az MTA doktori matematikából. Intenzív a kapcsolatunk az IT-szektorral: két éve megalakult az IT HUB Külső Tanszék, ami Pécs, a régió informatikai cégei és a PTE által létrehozott szakmai szervezet. 37 cég működött közre az induláskor, de a számuk folyamatosan bővül. A külső tanszék gyakorlati helyet biztosít hallgatóink számára, és a cégek is bevonódnak az oktatásba, így garantált a gyakorlatorientált tudás, közvetlenebb a kapcsolat. Hatalmas az igény a munkaerőpiacon a jól képzett informatikusokra, e téren kihívás a régió dinamikus fejlődő cégeinek igényeit kiszolgálni. A nagy cégekkel – Deutsche Telekom, IT Services, Körber – külön együttműködési megállapodást is kötöttünk.

Jó kapcsolatot ápolunk a középiskolákkal. Immár 12 éve működtetjük a MATEGO Matematikai Tehetséggondozó Alapítvánnyal együttműködve a Töprengő Klubot, melyre tizenkét éves kortól várjuk a

diákokat. Sok szép eredmény született már e programunk révén.

Kutatási szempontból az Intézet profilja a matematika, alkalmazott matematika, ezen belül az algebra, logika, számelmélet, analízis területén publikálnak rendszeresen a kollégáim.

Nagy kihívás a minősített oktatói utánpótlás-nevelés. Ehhez elengedhetetlen lenne egy doktori iskola, melyhez elsősorban a személyi háttérrel kell megteremtünk. A tanárképzés továbbra is szívügyünk, hiszen fontos, hogy a felsőoktatásba belépő középiskolások is felkészültek legyenek.

Dr. Pap Margit
intézetigazgató

Intézeteink múltja – Sporttudományi és Testnevelési Intézet

A testnevelő tanárképzés 1948-ban kezdődött Pécsen, Intézetünk jövőre lesz 75 éves. 1992-ben a második olyan intézmény lettünk, amely a Testnevelési Egyetem mellett egyetemi szintű diplomát adhatott ki.

2002-ben kezdeményezésünkre alakult meg a Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium, amely az ország sportszakember-képző intézményeit fogja össze, és a mai napig konszenzus alapján fogalmaz meg ajánlásokat a sportszakember képzés tartalmi és szervezeti kérdéseiben.

Büszkék vagyunk arra, hogy a hallgatói tudományos munkában is élen járunk: az OTDK-n 2015 óta – az összesített eredményeket az indulói létszámok-

hoz viszonyítva – töretlenül a pécsi csapat bizonyult a legjobbnak. Az idei évben 9 ÚNKP-ösztöndíjat elnyert „tesisünk” van, a hallgatói kutatóműhelyekben nemzetközi mércével is sikeres munka folyik.

Egyre több a külföldi hallgatónk, az angol nyelvű edző képzésre jelentkezők mellett az Erasmus ösztöndíjjal nálunk tanuló – ahogy a kiutazó – hallgatók száma is magas.

Több éves az együttműködés a *Magyar Kézilabda Szövetség Nemzetközi Edzőképző Központjával* és a *Magyar Úszó Szövetséggel is*, amely keretében a középfokú edzőképzésben magas szintű felkészítést biztosítunk a résztvevőknek.

Nyitottak vagyunk: hátrányos helyzetű tanulóknak számos játék- vagy sportfesztivált szervezünk, legutóbb a Máltai Szeretetszolgálat közreműködésével öt település diákjai sportoltak nálunk. Jótékonyági adománygyűjtő sportprogramjaink már hagyományosak, idén a hoboli iskola diákjainak tanulmányait támogatjuk.

Személyes megítélésem szerint messzire jutott az Intézet: mind oktatásban, mind a kutatásban országos és nemzetközi kapcsolataiban is megteremtette presztízsét. A sport értékeit őrizzük: együttműködően, a játékszabályok betartásával vesszük az akadályokat és képesek vagyunk alkalmazkodni váratlan fordulatokhoz is.

Nem hiába mondjuk: #csakatesi!

Dr. Prisztóka Gyöngyvér
korábbi dékánhelyettes

Akik nélkül nem megy – az adminisztráció

A JPTE Gazdasági Főigazgatóságán voltam pénzügyi csoportvezető. Borhidi Attila után '94-ben Tóth József lett a TTK dékánja, aki próbált átcsábítani a karra. A nagy átalakulások ideje volt ez, akkor volt az első fúzió, mégis nehezen döntöttem. Fél évet várt rám Tóth professzor, mire beadtam a derekamat.

Nem sokkal azután kezdődtek az első nagyobb pályázatok, amiket szívesen csináltam a munkám mellett. Borhidi professzorral szinte egy évtizedig dolgoztunk együtt, több biológiával és környezetvédelemmel kapcsolatos nagy pályázat pénzügyi vezetője voltam, amiben a TTK volt a konzorciumvezető. Borhidi Attila igazi tudós ember, hagyott minket dolgozni, ritkán szólalt meg, de annak mindig súlya volt.

Tóth József pedig magával ragadó, gyökereit egy percig nem felejtő személyiség, végtelenül jó ember volt, és sokszor erején felül segített az embereknek. Ha ő egyszer valamit kimondott, hiába változtak a körülmények, ragaszkodott eredeti álláspontjához. Személyes szálak is fűztek hozzá: a férjem atyai jóbarátja lett az évek során.

Kollár László professzor vészterhes időszakban, 1998-ban, a normatív finanszírozás bevezetésének idején lett dékán. Akkoriban iratkoztam be a FEEFI-re (*ma*

PTE KPVK – a szerk.), Koltai Dénesnél végeztem személyügyi szervező, majd humán szervező szakon. Ezután öt évig hivatalvezető-helyettesként is dolgoztam Hatvani Zsolt mellett, nyugdíj előtt pedig segített betanítani utódját, Zag Gábort.

2014 év végén mentem nyugdíjba, Rozsvai Zsolt és Jozifek Anita vették át a feladataimat.

Sajnos a nyugdíjazásom után két évvel elhunyt a férjem. Gyerekeim és a menyem is dolgoztak, illetve dolgoznak a PTE-n. Ezer szállal kötődünk az egyetemhez. Lett két gyönyörű unokám, a nagyobb jövőre megy iskolába és a kicsi is már óvodás. Művelem a kertet, unokázok, élvezem a nyugdíjas életet. Bevallom, azt hittem, hogy a TTK összeomlik majd nélkülem, és én se tudok majd hova lenni. Egyikünk se halt bele a váltásba. (*nevet*) Nem unatkozom. Emlékszem, a TTK-n mindig dübörgött a torna esténcént az RG-teremben, de nekem soha nem volt időm lemenni. Most „be-pótolom”: egy közösségi házba járok gerinctornára, Bódogné Julikával, aki szintén a karon dolgozott nyugdíjazásáig. A Kertész régi kertvárosi nyugdíjasok klubjának is tagja vagyok. Idén leszek 70 éves.

*Tóth Jánosné Zsuzsa
nyugdíjazott gazdasági vezető*

PTE TTK-s diplomával gyakorlatilag bárhová – Alumni hallgatóink

„Mindannyiunk életében meghatározó esemény, amikor kézhez vesszük diplománkat, függetlenül attól, mikor érkezett el ez a pillanat: a közelmúltban, vagy már évtizedekkel ezelőtt. Az egyetemi évek alatt megszerzett tudás, tapasztalat és kapcsolati háló mindig meghatározó elemei lesznek életünknek. A pécsi TTK egykori diákjaként, ma dékánjaként abban a reményben írom e sorokat, hogy a Természettudományi Karon eltöltött évek alatt mindezeket felül lehetőségük volt megtapasztalni intézményünk sokszínűségét is. Igyekeztünk széles körű képzési portfóliónkon felül az átlagot meghaladó odafigyeléssel, pezsgő hallgatói élettel, sokrétű mentorprogramokkal, változatos ösztöndíjprogramokkal támogatni azt a folyamatot, amelynek eredményeként a diákból érett, diplomás felnőtt válhatott.”

*Dr. Trócsányi András
dékán*

Hogy mi a siker és a hírnév? Én hallottam Rólad, Te hallottál Rólam?

Takátsy Anikó

A kar jubileumi eseményének kedves momentuma volt, amikor sikeres végzettjeink egy jó hangulatú, oldott beszélgetés során idézték fel tanulmányaik kezdetét, karrierjük indulását és a jelenlegi helyzetet, megállapodva abban, hogy „a helyükön” vannak ott, ahol vannak, és ezt a TTK-nak köszönhetik.

Vendégeink:

- Dr. Jakab Ferenc, a Virologiai Nemzeti Laboratórium vezetője
- Dr. Olmann Zoltán, a Berni Egyetem kutatója
- Dr. Varga György, a Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont tudományos főmunkatársa
- Dr. Takátsy Anikó, a PTE ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet egyetemi docense
- Tolnay Alexandra, a Morgan Stanley kvantitatív modell auditora
- Farkas Ádám, a Dencsháza – Hobol Általános Iskola földrajz-testnevelés szakos tanára
- Moderátor: Dr. Pirisi Gábor, a Földrajzi és Földtudományi Intézet docense

Lézerem alkalmazásával szerettem volna foglalkozni, eredetileg ezért jelentkeztem erre a karra. Emlékszem, furcsán is néztek rám a választásom miatt. Fizika-matematika szakon végeztem, ami egy komoly szak, de

*mindenhez fel lehet nőni – mesélte **Olmann Zoltán**, aki jelenleg a Berni Egyetem kutatója. Eredetileg a pécsi közgázra jártam, a TTK-ra csak kosarazni jöttem. Amikor hallottam arról, hogy itt létezik olyan, hogy földrajztudós-képzés, meglepődtem. Mindig is jellemző volt rám valamiféle különös vonzódás a térképek iránt – az első szó, amit leírtam, az volt, hogy „atlasz”. Átjelentkeztem, maradtam – **Varga György**, aki jelenleg a szaharai porral foglalkozik, és korábbi tanáraiból lett barátaival együtt jár terepre, kutatni, például a Kanári-szigetekre.*

Orvosira készültem, de a természettudományok iránti vonzalom már általános iskolás koromban meg-

*csapott, amikor hetedikes koromban fölgyújtottam ötödik emeleti lakásunkban a függönyt – nevezetesen azért, mert egy kémiai kísérletet csináltam. A koponyacsontok nevét már nyolcadik osztályban latinul tudtam. Aztán rájöttem, hogy ahhoz, hogy virológiai kutatásokat végezzek, az orvostudománynál sokkal jobban kell a természettudományok minden spektrumához értenem. Innentől egyenes utam vezetett a TTK-ra, ahol életem legszebb hat évét töltöttem – mesélte tanulmányairól **Jakab Ferenc** professzor.*

Tolnay Alexandra így emlékezik: *Amikor jelentkeztem, nem tudtam, mit lehet kezdeni a matematikus végzettséggel, csak abban voltam biztos, hogy sokféle elhelyezkedési lehetőségem lesz. Majd egyik kedves emlékét is felidézte: Meg nem nevezett oktatókkal hajnali ötkor együtt ettük a hurkát és kolbászt a vásárcsarnokban egy átmulatott éjszaka után, és reggel nyolcra mind bejöttünk az első órára – mert közülük az egyik tartotta!*

*Nekem nem volt nehéz döntés a tesi szak, mert már gyerekként triatlonoztam. A tanár szak mellé érkezett a földrajz – mesélte **Farkas Ádám**. Hozzátette: Azokkal tartom leginkább a kapcsolatot, akikkel a tanulásra koncentráltunk – akikkel napi kapcsolatban vagyok, azok szintén pedagógus kollégák lettek. **Takátsy Anikó** tapasztalatai is pozitívak: *Abszolút tudtam, hogy ide akarok jönni. Tanár akartam lenni, egész kicsi korom óta, és az, hogy kutatni is lehet tanári diplomával, számomra nagyon nagy öröm, olyasmi, ami teljessé teszi az életet. Azt gondoltam, hogy egy ekkora egyetemen sokkal több lehetőségem lesz személyes kapcsolatokból tanulni – és igazam lett.**

A teljes beszélgetést ezen a linken lehet visszanézni:

Meghívott vendégeink rövid bemutatkozása:

Dr. Jakab Ferenc (Biológiai Intézet)

A kaposvári Munkácsy Mihály Gimnáziumban érettségiztem és édesapám nyomdokába lépve, orvosi pályára készültem. Mindig is érdekelték a termé-

szettudományok – elsősorban a biológia és a kémia – és végül a sors úgy hozta, hogy a mikrobiológia lett az én utam. Hamar rájöttem, hogy nincsenek véletlenek („és az álom nem lehet túl nagy” – a szerk.), mert valóban ez az, amit szeretek csinálni, ami a hivatásommá válhat... és az idő szerencsére engem igazolt, hiszen egy hosszú és nehézségektől sem mentes utat bejárva ma én vezethetem a Szentágothai János Kutatóközpontban működő Virológiai Nemzeti Laboratóriumot és az ott dolgozó, szakmailag és emberileg is kiváló kutatócsoportot.

Húsz éve végeztem a TTK-n és nincsenek rossz emlékeim, sőt, életem legszebb évei voltak, nagyon sok szoros barátság kötöttett ekkor, hiszen mi együtt csináltuk végig az egyetemi éveket.

Dr. Ollmann Zoltán (Fizikai Intézet)

Felsőfokú tanulmányaimat a PTE TTK Fizikai Intézetében végeztem. Oktatóim mindig kellő türelemmel, kiváló szakértelemmel és a baráti légkör megteremtésével biztosították számomra a zavartalan szakmai előremenetelt. Sokszor úgy éreztem, hogy a Fizikai Intézet a második otthonom. Lehetőséget kaptam, hogy a legmodernebb eszközökkel dolgozhassak, valamint megismerkedjek a modern tudományt meghatározó technikákkal és technológiákkal. Számptalan alkalommal utaztam külföldre, ahol élvonalbeli terahertzes kutatásokat végeztem. A szakmai konferenciák alkalmával lehetőséget kaptam egy széleskörű nemzetközi hálózat kiépítésére. Úgy gondolom, hogy a PTE TTK Fizikai Intézetében megszerzett minden szintű tudás és tapasztalat a világ bármely kutatólaboratóriumában, illetve egyetemén helyt képes állni. Jelenleg a Berni Egyetemen tevékenykedem, Senior Research Assistant pozícióban.

Dr. Varga György (Földrajzi és Földtudományi Intézet)

A Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézetének vagyok tudományos főmunkatársa, a Negyedidőszaki és felszínfejlődési folyamatok kutatócsoport vezetője. Ku-

tatásaink során elsősorban a hullóporos eredetű üledékekkel, azok paleoklimatológiai rekonstrukciókban való alkalmazhatóságával, valamint recens porviharos eseményekkel foglalkozunk.

Ez utóbbiak közül kiemelt jelentőséget kap a szaharai por, melynek a jelenlegi éghajlatváltozáshoz köthető megváltozó szállítási dinamikáját elemezzük. Mindezek mellett idén áprilisban indult új „Levegőkörnyezeti változások a COVID-szankciók függvényében, Eurázsia különböző földrajzi régióiban” című MTA által támogatott kétéves projektünk.

Néhány kanyar után jutottam el a TTK-ra, ahol aztán rengeteg tudást, tapasztalatot és szoros kapcsolatot szereztem, egykori mentoraim azóta kollégáim-má, barátaimmá váltak.

Dr. Takátsy Anikó (Kémiai Intézet)

A TTK-n szereztem mindkét diplomámat (biológia szakos tanári és kémia szakos tanári diplomák). Ötöd év második félévét Erasmus ösztöndíj keretében Svédországban, Uppsalában töltöttem. A TTK-n működő Kémia Doktori Iskolában szereztem PhD fokozatot, a képzés során újra Svédországban töltöttem egy hosszabb időszakot. Ez alapozta meg a szakmai karrieremet. Jelenleg a PTE ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet habilitált docense és a PTE Szentágotthai János Kutatóközpont Tömegspektrometriás Core facilitásának vezetője vagyok. A TTK-n versenyképes tudást és sok ismeretséget szereztem, ennek köszönhetem, hogy azt csinálhatom, amit mindig is szerettem volna: kutathatok és oktathatok.

Tolnay Alexandra (Matematikai és Informatikai Intézet)

Immár 5 éve kvantitatív modell auditor-ként dolgozom a Morgan Stanley magyarországi irodájában. 2010-2016 között voltam a Pécsi Tudományegyetem hallgatója, és itt szereztem először matematika BSc, majd alkalmazott matematikus MSc diplomát. Az intézet életében nem csak hallgatóként, de három éven keresztül hallgatói demonstrátorként is részt vettem, így közelebbről együtt dolgozhattam

oktatóimmal, akik közül többekkel a mai napig jó kapcsolatban vagyok, és évente legalább egyszer visszalátogatok a Tanszékre. A kis létszámú mesterképzésnek köszönhetően lehetőség volt az oktatást interaktívabbá tenni és a tananyagot az érdeklődésünkhöz igazítani, így már akkor megtapasztalhattam nem csak az egyéni problémamegoldást, de a csapatban való munkát is. Sokat köszönhetek témavezetőmnek, aki nem csak a szakdolgozat megírásában nyújtott nagy segítséget, de az Erasmus ösztöndíjam célpontját, sőt a jelenlegi munkahelyemet is ő ismertette meg velem.

Farkas Ádám (Sporttudományi és Testnevelési Intézet)

2013-ban diplomáztam, és ugyanebben az évben igent is mondtam az első munkahelyi interjúmon – a Dencsháza-Hobol Általános Iskola, testnevelés-földrajz szakos tanára lettem. Az egyetemen tanítottak meg rá a mentoraim, hogyan tudom átadni a megszerzett tudást és a megfelelő motivációt, ezzel pedig ösztönözni diákjaimat az élethosszig tartó tanulásra!

Azóta szépen felfelé ívelő munkát sikerült folytatnom az intézményben. Az elmúlt években először „véletlenül” lettünk az Ország legaktívabb kis-iskolája, azóta pedig erre a témára összpontosítunk a vezetéssel karöltve. Kollégáim és a környezet támogató, így szinte minden lehetőséget meg tudok ragadni és elmenni diákjaimmal sporteseményekre. Elsősorban a Diákolimpiai versengések és az aktivitás, ami irányt ad nekünk, emellett egy kifejezetten magas motivációs szintet értem el a tanulóknál: iskolánkban 100%-os a diákok sport iránti lelkesedése, szeretete, valamint versenyen való részvétele. A korábban megismert sportágaink mellé évről évre újdonságokat is kipróbálunk.

Nagyon jó úton van a TTK, mert abban látja a jövőt, hogy megfelelő szakemberekkel képi a jövő szakembereit és perspektívát ad a hallgatóinak. Végzettjeink „*készüljenek fel arra, hogy nem készülhetnek fel mindenre!*”

A TTK útjai – jövő

Tradíció és innováció

Komoly kihívás egy olyan szervezeti egységet vezetni, amelynek elődeink munkája mentén erős hagyományai alakultak ki. Ezek az értékek a tudomány művelésének magas, nemzetközileg is látható szintjét tekintik mércének, az itteni diploma és tudás szabad konvertálhatóságát jelentik egy olyan közösségben, ahol a hallgató pályájának építésében az oktatók minden segítséget megadnak. Mindezek mellett öt különböző képzési területen (természettudomány, informatika, sporttudomány, pedagógusképzés, agrártudomány) igyekszünk helytállni, az egyetem mind a kilenc (!) másik karával élő átoktatási, áthallgatási rendszerben. A tudományterületek, ha meglehetősen színesek is, az irány a hagyományokból következik, ugyanakkor rendkívül innovatívnak is kell lennünk. A felsőoktatás egyetemünket is érintő átalakulása az eddigiek mellé új dimenziókat hozott. Az állam és a fenntartó alapítvány az eddigieknél még piacorientáltabb gondolkodásmódot, az egyetem környezetével még szorosabb kapcsolatrendszert, a képzési portfóliónak adekvát szervezeti modellt, a hallgatóink karriertervezését jobban segítő oktatói attitűdöt vár el. Ez a kihívásrendszer részleteiben is adna elég feladatot, egyben azonban a paradigma-váltás súlyosságának tűnik. Mindazt, amit eddig tettünk, még tudatosabban, nagyobb odafigyeléssel, igényességgel kell tennünk, de nyitottnak kell lennünk az újra is.

Magam tanáremberként, tanulhatónak tartom ezt a folyamatot, határozottan bízom abban, hogy a Kar oktatói, kutatói, adminisztratív állománya képes ebben a feladatban is a lehetőséget és végül az eredményt látni. Magasabb szinten, a változó igényekhez jobban igazodva kell szolgálnunk megrendelőinket,

elsősorban hallgatóinkat. Őszintén remélem, hogy a diákság a korábbiaknál is határozottabban lesz partner ebben a folyamatban, felismerik: a minőségelvűség az ő javukat (is) szolgálja. A hazai képzési viszonylatban nálunk az egyik legkedvezőbb az oktató-hallgató arány, ami olyan lehetőségeket biztosít a pécsi TTK-t választóknak, ahol testreszabott karriertervezés valósulhat meg. Ebbe a folyamatba még intenzívebben kívánjuk bevonni a térségben fellelhető vállalati és állami/önkormányzati partnereket, akik segíthetnek bennünket képzési programjaink napi kihívásokhoz történő adaptálásában, projektekkel, szakmai gyakorlatokkal, karrierlehetőségekkel erősítve a TTK-s képzési portfóliót. A kar által közel egy évtizede felvállalt nemzetköziesítést még mindig jó iránynak tartom: a külföldi hallgatói arány és létszám erősödése egyrészt pozitív visszacsatolás a választott iránnyal kapcsolatban, másrészt részben kompenzálni tudja a tartósan apadó hazai beiskolázási keresletet.

A fejlődéshez és a fenti kihívások megoldásához a TTK-n az adottságok jelen vannak, én pedig bízom magunkban, erre is képesek vagyunk. Tíz év múlva az akkori vezetők tollából örömmel látnék beszámolót a piaci viszonyokhoz kiválóan adaptálódott, a térségével erősebb kapcsolatot tartó, a hallgatóira még jobban figyelő TTK-ról, amely tudományos kiválóságával továbbra is meghatározó zászlóshajója a PTE-nek. Elégedettséggel lenne látni olyan TTK-t akkor, amelynek hazai és nemzetközi pozíciói tovább javultak, amire joggal büszkék munkavállalói, hallgatói. Dolgozzunk ezen a következő években együtt!

*Dr. Trócsányi András
dékán*

Természettudományi Kar, a pécsi

Harminc év elég ahhoz, hogy kifussák magukat azok az elképzelések, melyek mentén létrehozták a Kart. Kívülről úgy látom, hogy ebből a szempontból is sikeres volt az elmúlt három évtized. Az alap-, mester- és osztatlan képzéseken, valamint a doktori iskolákban összesen több mint kétezer hallgató tanul itt, a képzés magas színvonalát érzékelteti, hogy az ország minden részéről érkeznek ide diákok és nem csak itthonról, hanem külföldről is a kar angol nyelvű képzéseire.

Napjainkban a TTK a város, valamint a régió természettudományos kutatásainak és képzéseinek legfontosabb szellemi és innovációs bázisa.

Harminc év nem csak egy kar, egy város életében is jelentős időszak, az intézmény meghatározó színtöltje a városnak: Pécs számára óriási érték a PTE TTK jelenléte! Számos fiatal kutató kerül és került ki a padosorokból, közülük egyre többen teleped-

nek le itt és alapítanak családot. A hallgatók fiatalos lendülete még színesebbé és szerethetőbbé teszi a pécsi mindennapokat, a pécsi utcákat. A Karon dolgozó, mintegy 130 oktató-kutató munkatárs által elért tudományos eredmények egyre messzebb viszik Pécs jó hírét.

Harminc év arra is elég idő, hogy egy szervezet esetleg elkényelmesedjen, ilyen időtávon érdemes is néha újabb és újabb lendületet venni. A TTK-ban megvan az erre való hajlandóság és szándék, ebben pedig a város igyekszik partnere lenni.

Az önkormányzat részéről fontosnak tartom azt is, hogy élő kapcsolatunk legyen az egyetemmel, melyre egyre több példát tudunk felsorolni. Bízom abban, hogy a TTK tudományos és innovációs erejét még szorosabb partnerségben tudjuk együtt továbbfejleszteni. Ehhez a Kar minden oktatójának, hallgatójának és dolgozójának erőt, kitartást, jó egészséget és sok sikert kívánok!

Boldog születésnapot TTK!

Péterffy Attila

Pécs Megyei Jogú város polgármestere

„Már van múltunk, hiszen harminc évesek lettünk”

Kezdjük talán a múlttal. Ha megnézzük a TTK-s alumni listát, akkor igen széles a paletta: miniszter, miniszterelnök, alpolgármesterek, akadémikusok, mellyel már láthatóak vagyunk országos vonatkozásban. A mi egykori hallgatóinkból lett professzor egy amerikai egyetemen, többen dolgoznak külföldi intézményekben vezető pozíciókban, akik messze viszik a Kar hírnevét, és akikkel kollaborációkat tudunk kiépíteni és fogadják hallgatóinkat a laborjaikban. Nem mindenkinek adatik meg, hogy egy helyen élje le az életét. A Kar sokszínű, sokféle erőkből épül fel. Régen tanárképző intézmény voltunk, sokáig azt gondoltuk, hogy a jövőben ez fogja jelenteni a „kenyerünket”, reméljük, hogy ismét efelé haladunk.

Van jelenünk, hiszen kétezernél több hallgatónk van, négy doktori iskolánk, és számos diplomát adunk át minden évben, melyek a külföldi végzettségünkkel a világ minden részére eljutnak. Produkáljuk a tudományos közleményeket, melynek teljesítménye kiváló az oktatói létszámhoz képest.

Jövőnk is lesz, hiszen távolról már jól látszunk: a városházáról, országos színvonalon és külföldről. Nagy feladatunk, hogy a TTK a problémák megoldója, a régió innovátora legyen. A kihívást jelentő problémák kapcsán üdvös lenne azt elérni, hogy a közbeszéd úgy reagáljon rájuk, hogy a TTK-n majd megoldják! Mindez nekünk feladatokat jelent: az oktatói-kutatói gárdának ehhez kell alkalmazkodnia. Az új működési modellben nagyon sok lehetőség nyílik ki előttünk, részben rajtunk is múlik, hogy ezekkel tudunk-e élni. A tudást megszereztük, annak hasznosulnia is kell.

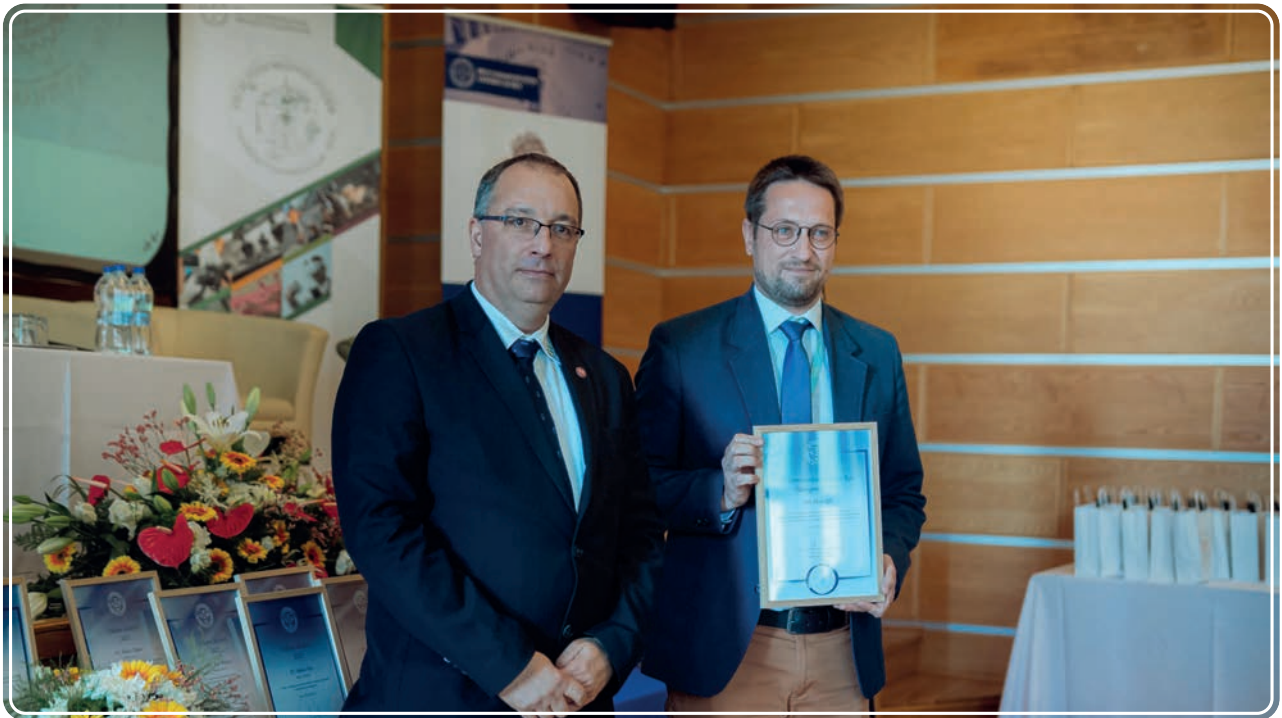
A pedagógusképzés kapcsán megjegyzem, hogy – az anyagi megbecsültségen túl – a külső körülmények nem feltétlenül kedveznek a „tudomány tanításának”, az oktatás irányán való változtatás is hozzájárulhatna ahhoz, hogy a tanári pálya vonzóbb legyen a jövőben. Törekvéseinket tovább kell folytatni, és ehhez mindenkinek sok erőt kívánok!

*Dr. Gábor Róbert
a TTK korábbi dékánja*

„Ha valahol szeretnénk megvetni a lábunkat, az a TTK”

Dr. Armbruszt Simon a régióink legnagyobb biotechnológiával foglalkozó cégének, a Soft Flow Kft.-nek az ügyvezető igazgatója. A PTE TTK-hoz sok szál fűzi, ezekről és karrierjéről kérdeztük.

ilyen jellegű biológiai kutatásokat végeznek, furán vette ki magát, hogy egy élelmiszertudományi háttérrel rendelkező személy miatt csinál neurobiológiai vizsgálatot. Megbeszéltem a témavezetőimmel, hogy mi lenne, ha beiratkoznék biológus szakra,

Milyen szakon végzett a TTK-n?

Több diploma után jelentkeztem biológus mesterszakra. Azt követően, hogy élelmiszer minőségbiztosító agrármérnök MSc-t végeztem Mosonmagyaróváron, Pécssett kezdtem el a PhD-t. A doktorim a PTE ÁOK Központi Elektronmikroszkópos Laboratóriumához kötött, egy táplálékfelvétel szabályozáshoz kapcsolódó témán dolgoztam. Vagyis a végzettségem valójában nem jogosított fel arra, hogy

mert egyrészt érdekelne, másrészt relevánsabbá tenné a tudásomat. Nem támogatták maradéktalanul az ötletemet, mert attól tartottak, hogy túl sok lesz ez egyszerre nekem. Az volt a szerencsém, hogy a kreditrendszer lehetőségeivel élve sok korábbi tantárgyamat el tudtam ismertetni a TTK biológia mesterszakán, így felvételt nyerhettem. Csak közben kaptam több pluszban teljesítendő alaptantár-

gyat, amik nem szerepeltek a korábbi képzéseimben, és két félév alatt kellett teljesítenem ezeket is. Ez nem könnyítette meg a mesterképzés első évét, de végül sikerrel vettem az akadályt.

Milyen tanárookra emlékszik vissza a szakról?

Molekuláris immun- és mikrobiológia volt a szakirányom, Jakab Gáborral, Jakab Ferencsel, Fekete Csabával, Gáboriel Róberttel volt viszonylag szoros kapcsolatom. Bevallom, voltak olyan tantárgyak, amikkel nem boldogultam olyan könnyen! Szerintem a legtöbbit Morschhauser Tamás tanár úr kurzusaival küzdöttem. De alapvetően kellemes emlékeim vannak.

A legérdekesebb tapasztalatom a TTK-val kapcsolatban a tantárgyak mélysége volt. Annak ellenére, hogy több tantárgyat tanultam már más felsőoktatási intézményben, például a molekuláris biológia kapcsán, a TTK-n ott kezdődött az oktatás, ahol az én korábbi tudásom véget ért. Rendkívül pozitív élmény volt ez, mert olyan tudást biztosított, ami kifejezetten hasznos a biológiai kutatás területén, és a mai napig meghatározó.

Érdekes, amit mond, mert például a Diplomás Pályakövetési Rendszer adatai alapján úgy tűnik, hogy a munkaerőpiac nehezen tesz különbséget az alap- és mesterszakok között. Mi erről a véleménye?

Egy több mint 50 fős biotechnológiai kutatás-fejlesztéssel foglalkozó csapat munkáltatója is vagyok, és a munkatársak toborzásában is aktívan részt vettem. Bizonyos szempontból van benne igazság, más szempontból meg nyilván attól is függ, milyen jellegű munkákról beszélünk. Való igaz, hogy például mi sem teszünk különbséget egy jelölt esetében aszerint, hogy mondjuk biomérnök, biotechnológus vagy biológus végzettsége van. Azonban amikor valakit kifejezetten kutatás-fejlesztési tevékenységre veszünk fel, erősen kijön, hogy melyek azok a felsőoktatási intézmények, ahol jó alapokat kapnak a hallgatók.

Ami a biológusokat illeti: azt gondolom, hogy az

MSc teljesen más szintet képvisel, mint a BSc. Aki biológus kutatóként akar dolgozni, az a munkaerőpiacon egy BSc-vel alacsonyabb profilú munkákat fog tudni elvállalni, elsősorban repetitív területeken – legyen az akár analitika, laboros munkák, vagy éppen a gyártáshoz kapcsolódó területek. Szakmailag nívósabb munkákhoz akkor jutnak, ha az MSc-t, sőt, a PhD-t is elvégzik. Valójában a cégünk is leginkább a posztdokokra támaszkodik.

Hogyan alakult a pályája?

A karrierem nagy fordulatokban gazdag. Az Egészségtudományi Kar Táplálkozástudományi Intézetében dolgoztam oktatóként, ahol egyrészt foglalkoztam a táplálkozástudományi területen tanuló hallgatókkal, másrészt alapozó tárgyak oktatásában is részt vettem. Nyolc évet töltöttem az egyetemen, beleértve egy PhD-képzést is, mely a témám miatt az elektronmikroszkopos laborhoz kötött.

A doktori befejezése után szembejött velem egy olyan lehetőség, amit szerettem volna megragadni: ez inkább az alap végzettségemhez kötődő munka volt, az élelmiszergyártás területén. Már PhD-val a zsebemben váltottam egy olyan területre, aminek semmi köze nem volt a kutatás-fejlesztéshez. Viszont fel kellett építeni több labort, és ki kellett találni új folyamatokat a minőségellenőrzés területén. Azt gondolom, ekkor is sokat profitáltam a TTK-n megszerzett tudásból. Így töltöttem el pár évet a tejiparban.

Közben a dán FOSS Analytical felvásárolta a pécsi Soft Flow családi tulajdonban lévő vállalatot, és jelentős bővítésbe kezdtek. Egy, a reagensgyártás felépítésére kiírt pozícióra vettek fel, amihez kellett az a tudományos háttér, amit én megszereztem korábban itt az egyetemi világban, és az is jól jött, hogy pár éve gyártási folyamatot vezettem. A két világ metszéspontjának tartottam a meghirdetett munkakört, örültem, hogy kamatoztathatom mind az iparban szerzett gyakorlati, mind a kutatói tapasztalatomat. A gyártási csoportot kellett felépítenem, aztán a referencialabort elindítani. Ebből a pozícióból kerültem végül az ügyvezetői munkakörbe. Gya-

korlatilag ma már nem végzek kutatás-fejlesztési munkát, de az a tudás amit megszereztem az akadémiai világból, számomra kritikus, hiszen értenem kell, mit csinálunk, mire van szükségünk, mi kell a sikerhez az ipari biotechnológia területén és mitől boldog egy kutató kolléga.

Nagyon szerettem oktatni, az hiányzik nekem a legjobban. Szerettem előadásokat és gyakorlatokat tartani, és azt gondolom, hogy talán jól is csináltam. Nyilván ez kifejleszt az emberben egy olyan előadói készséget, extrovertált attitűdöt, ami segít abban, hogy az ember mások előtt meg tud nyilvánulni, ami egy vezető pozícióban is létszükséglet.

Vezetővé az élelmiszeriparban váltam, volt egy kisebb csapatom, később pedig termelési igazgatóként közel 200 kollégám napi munkájáért kellett felelnem.

Ez a régió depressziós a gazdaságot illetően. Van-e előny, ami miatt Pécsen van a cég?

Kitüntetett helyzetben vagyunk, mert az anyacég kutatás-fejlesztési részlegéhez kapcsolódunk, vagyis nem kell piaci körülmények között életben maradnunk, az anyavállalatnak végzünk fejlesztési munkákat, sikerrel a piacra vinni már az anyacég feladata. E szempontból mindegy, milyen régióban tevékenykedünk, számunkra az a fontosabb, hogy ide tudjunk vonzani munkaerőt.

Nyilván támaszkodunk a helyi fiatalokra is, de a biotechnológia kutatás-fejlesztési területén a legtöbb kollégát posztdokként vettük fel. Köztük sok a PTE-n végzett, de ugyanilyen sikeresen tudtunk bevonni kollégákat más vidéki egyetemi városokból, vagy a fővárosból. A fiatal kollégák közül emiatt sokan ide is költöztek.

A Természettudományi Karral milyen a kapcsolatuk?

Élő! Szinte a kezdetek kezdetén aláírtunk egy stratégiai együttműködést a PTE-vel. Célunk, hogy ezt tartalommal is megtöltsük. Szerettünk volna az oktatáshoz és a hallgatókhoz is közelebb hozni azt, amivel foglalkozunk, és megteremteni annak a lehe-

tőségét, hogy a későbbiekben közös projekteken is tudjunk dolgozni. A természettudományos kompetencia, a PTE-n belül több helyen – ÁOK, GYTK, TTK – is megtalálható. Multidiszciplináris a fejlesztési tevékenységünk, vagyis dolgozunk vegyészekkel, biológusokkal, fizikusokkal, szoftverfejlesztőkkel. Hagyományosan jó a kapcsolatunk a Természettudományi Karral, így egyértelmű volt, hogy bár vannak és lesznek projektjeink más karokkal, ha valahol szeretnénk a lábunkat megvenni, akkor az a TTK. A kar vezetése nyitott volt arra, hogy egy külső tanszéket hozzunk létre, ami meg is valósult. Van itt egy kicsi laborunk és egy irodánk az Ifjúság úti campuson, kollégáink rendszeresen foglalkoznak hallgatókkal, több diplomamunkát is mentorálunk. Szeretnénk, ha PhD-hallgatók is lennének majd a csapatban, akik olyan témán tudnak dolgozni, melyek kutatási eredményeit direkt módon tudnánk hasznosítani. Számunkra is fontos, hogy a nem a szakterületünkhöz tartozó témákban tudunk segítséget kérni, tudjuk az egyetemi infrastruktúrát használni olyan nagy műszerek esetében, amire nekünk nem érdemes beruházni, de néha szükségünk lenne rá. Kiemelt cél a folyamatos utánpótlásunk biztosítása, a tehetséges fiatalok elérése.

Amint a cégünk profiljához közel álló tudományterületek mélyebb gyökeret vernek az egyetemen, vélhetően nagyobb projektekre is bele tudunk majd fogni közösen.

Egyelőre közös pályázati tevékenységet nem indítottunk, de ha megtaláljuk azt a felületet és azt a formát, ahol ennek van értelme, természetesen abszolút nyitottak vagyunk erre. Felelősségünk van abban is, hogy a régió legnagyobb biotechnológiai cégeként promotáljuk a természettudományok fontosságát. Középiskolásokkal és általános iskolásokkal is foglalkozunk, terelgetjük őket a természettudományok felé. Érezzük annak súlyát és fontosságát, hogy minél többen válasszák ezeket a területeket.

*Armbruszt Simon
ügyvezető, Soft Flow Kft.*

Bátorság és motiváltság!

Interjúk és visszaemlékezések egykori, mára sikeres pályára lépett hallgatóinktól.

Farkas Ádám 2013-ban végzett a PTE TTK-n testnevelés és földrajz szakpárral, osztatlan tanári képzésben. Azóta a Hoboli Általános Iskolában dolgozik, valamint a Nemzeti Kosárlabda Akadémia kihelyezett utánpótlás csapatának edzőjeként is tevékenykedik. Idén a Baranya Megyei Kosárlabda Szövetség a 2021-es sportszervező tevékenységéért a „Baranya Megyei Diáksportjáért” járó elismerésben részesítette.

Mit köszönhet az egyetemi képzésének?

Tudást, hitet és szakmaiságot. Kisgyermekkorom óta imádtam a sportokat, így az nem volt kérdés, hogy ott vagyok minden gyakorlati és elméleti előadáson az egyetemen. A földrajz szakpárom sokat segített abban, hogy az elméleti háttereknek is utána kutassak. Idővel megértettem, hogy a pedagógia mennyire fontos lesz munkám során, így erre is komolyan koncentráltam. Utóbbi értékei a munkám első éveiben villantak fel leginkább előttem. Sok jó kapcsolatot sikerült kiépítenem, amit azóta is boldogan ápolok a mindennapokban. Korábbi tanárain és mentoraim közül jelenleg is sokakkal találkozom az egyetemen vagy akár egy diákolimpiai versenyen.

Eddigi pályafutására visszatekintve mire a legbüszkébb?

Csak úgy pörögnek a fejemben az emlékek, de hadd kezdjem azzal, ami nem a válasz: három alka-

lommal sikerült diákjaimmal Hobolt Magyarország legaktívabb általános iskolái közé emelni. A Magyar Diáksport Szövetség kitüntetései most is az iskola vitrinjét díszítik. Zsinórban négy éve ott vagyunk legalább egy országos döntőn az atlétika területén. Megosztok egy fontos pillanatot: amikor a 4. korcsoportos lányok között van két jó futó a suliban, és zokszó nélkül eljön velük 3 barátnő, hogy meglegyen a csapatunk; ha le is köröznék minket, behúzzuk a bronzérmeket a mezei diákolimpián, egymásért futva! A vezetőség segítségével olyan közeget sikerült kialakítanunk a hoboli iskolában, ahol az udvaron a diákok 90%-a sportolással tölti az időt, nem üldögél senki „csak úgy”. Az iskola tanulói, függetlenül értelmi, fizikai, személyiségbeli képességeiktől, 100%-ban aktívak a diákolimpiai versengéseken. Nálunk mindenki érték!

Mit üzenne a jövő testnevelő tanárai számára?

Bátorság és motiváltság! Elsősorban önmagunkban kell hinnünk és motiválnunk lennünk. Csak ezután lehet megtanítani a diákokat ugyanerre, felkészíteni a sikerre és kudarcra egyaránt. Egy iskola a saját helyzetéhez mérten vágjon bele a munkába. Tudom, hogy a körzetben szépen helytállnánk, a “megyein” már nem sok esélyünk lenne, országoson labdába se rúgnánk – mégis idén Hobol lett csapatban a II. és III./2. korcsoportos Országos Diákolimpiai bajnok az Evezős Ergométeres versenyen. Aki nincs ott, annak esélye sincs. Aki ott van, eredménytől függetlenül már bajnok.

Farkas Ádám

földrajz-testnevelés szakos tanár

Megszerelmesedett és pécsi maradt

Ferling – sokak számára ez a név egy nemzetközi piacra dolgozó, sikeres PR-ügynökséget jelent. A neve intézményesülése előtti időkről kérdeztem a cég alapítóját, Ferling Józsefet, aki a Pécsi Tanárképző Főiskola testnevelés-osros szakos hallgatójaként kezdte pécsi életét.

„Soproni pedagógus családból származom, édesapám testnevelő volt. Óvodás koromtól tanár szerettem volna lenni. Versenyszerűen sportoltam, aktívan atletizáltam, tízpróbáztam, illetve röplabdával teltek a középiskolás éveim. Olyan szakot kerestem, amivel testnevelő tanár lehetek. Akkoriban korlátozott volt, mit lehet szakpárként felvenni – az oroszot emiatt vettem fel.

Nemrég sétáltunk a Botanikus Kertben, és emlékszem az érzésre, mikor először jártam az Ifjúság úti épületben. Eszméletlen büszke voltam, hogy ide bekerültem, élesen előttem vannak az első órák, hetek. Nem kreditrendszer volt; hétfőtől szombatig órarend szerint tanultunk, és a csoportunk olyan volt, mint egy osztály, csak nem osztályfőnökünk volt, hanem patronáló tanárunk. Hasonló volt a középiskolához, bár én csupa fiú osztályba jártam, a főiskolán pedig 24-en kezdtünk a csoportunkban, és ebből ketten voltunk fiúk. Nem éreztem magam kisebbségben, kellemes és könnyű helyzet volt. A végére elfogytunk, összesen tizennégyen végeztünk. 2021 őszén volt a 40 éves találkozó.

Az első emlékképem a gólyatáborhoz kötődik. P. Müller Péterrel kerültem egy szobába, aki egy zenés-versedestet is tartott a Szenes klubban, ahol a Szélkiáltó is fellépett... nagyon szerettem a tanár szakot!

Dékány Hilda, a feleségem, egy évvel utánam iratkozott be: én húsz éves voltam, ő tizenkilenc sem. megszerelmesedtem. Amint végeztem, össze is házasodtunk, és a kollégiumban kezdtük a közös éle-

tünket, első gyermekünk is a kollégiumban született. Burokban élek, és boldog vagyok – tudom, ez romantikusnak tűnik, de úgy gondolom, az életünk egyik legfontosabb döntését tekintve jól sikerült döntenünk. Szeretem azt a pasit, aki mellette lettem.

A hallgatói élet része volt a Szenes és az ottani koncertek, a legendás Milán étterem, ahol remek szerb ételeket lehetett enni. A különböző egyetemek hallgatói szekértáborokat alkottak, inkább a rivalizálás volt a jellemző, mint a közös programok. Akkoriban működött az Universitas című lap, ami független volt az intézményektől; ott más tudományos szakmákat tanulókkal is együtt voltunk már, de külön élték az életüket.

Elkezdtem dolgozni az Universitasnál. A szerkesztők újságírók voltak: Kampis Péter és Grünwald Géza, mi hallgatók pedig külsőztünk a lapnak. Költő akartam lenni, elküldtem a szerkesztőségnek a verseimet. Aztán rájöttem, hogy nem jók a verseim, ezért novellákat kezdtem írni. Azok se voltak jók. Így lettem újságíró.

Az Universitas igazi szellemi műhely volt, a szerkesztőségi találkozókra bevittük a kéziratainkat, de nem laptervet készítettünk: beszélgettünk és előadókat hívtunk. Emlékszem, egyik alkalommal a fiatal Baló György beszélt az amerikai médiaviszonyokról. Ma pedig a PTE több karán is taníthatok, vissza tudok menni oda, ahol diák voltam, és megoszthatom a hallgatókkal mindannak részleteit, amiben a Ferling ügynökségnél dolgozunk. Ez számomra nagyon nagy öröm.”

Ferling József
ügyvezető, stratégiai igazgató, Ferling Kft.

„A pörgősebb táncok állnak közelebb hozzám”

Iván Bence paralimpikon, a PTE TTK edző szakos hallgatója. De nem is róla lenne szó, ha ezt még ne tudná tetézni további izgalmaival: a TV2 Dancing with the Stars műsor harmadik évadában táncolt, partnerével, Stana Alexandrával.

„Mikor megkerestek a TV2-től, nem árulták el, miről is szól pontosan a meghívás. Csak amikor személyesen egyeztetünk a producerekkel, akkor mondták, hogy a Dancing with the Stars műsorba várnának, mint hírességet. Azonnal és szívesen igent mondtam, mert néztem az előző évadokat, és nagyon tetszettek. Határozott vagyok, szeretem a kihívásokat, úgy érzem, ez nekem való. Mondom mindezt úgy, hogy nem táncoltam korábban, az alaplépéseket sem tudtam. Úgy gondolom, a tánc révén más oldalamat tudom megmutatni, ki tudom fejezni az érzelmeimet, és szívesen is játszom el azokat a szerepeket, arcokat, amikkel a produkció közben élni kell. Nagyon megszerettem a táncot! De lássuk be, a műsor után megyek, úszom és tanulok tovább. Bizto-

san a szívembe zárom majd az emlékeket, de nem valószínű, hogy rendszeresen táncolni fogok.

Ami a sportot illeti: a célom minél több paralimpiára eljutni! Párizsban lesz két év múlva, most az a legfőbb, hogy ott a lehető legjobban teljesítsek majd.

A gimnázium után el kellett döntenem, mivel szeretnék foglalkozni. Arra jutottam, hogy azt szeretném csinálni, amit szeretek, és azt tanulni, amit csinálok. Vagyis az úszást.

A sport szeretete miatt választottam a Természet-tudományi Kart és az edzői szakot, Pécs pedig kézenfekvő volt, hiszen itt születtem, fel sem merült, hogy máshová menjek.

Szandinak olyan a mentalitása, olyan pedagógiai szempontok alapján tanít, hogy ki tudja belőlem hozni a maximumot. Megtaláljuk az egyensúlyt a szigor és a vicceskedés között. Azt gondolom, talán ezt el tudom lesni tőle, és remélem, én is ilyen edző leszek egyszer.”

Iván Bence
úszó, paralimpikon

Szakmaiság és partnerség

Szimbiózis – ez a szó jellemzi talán a legjobban azt, mennyire szervesen működik együtt a PTE Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete az Egyetem Természettudományi Karával.

Kapcsolatunk egyrészt azért olyan szoros, mert egymás képzéseiben és munkájában is részt veszünk. Ez egy folyamatos együtt fejlődés: az SZBKI munkája, kutatásai szervesen kapcsolódnak a Természettudományi Karhoz.

Tavaly óta – természetesen elsősorban a kutatóintézet által leginkább érintett szőlész-borász képzések kapcsán – a beiskolázási kampányból is kivettük a részünket: középiskolákat látogattunk, nyílt napokon vettünk részt. Örömmel láttuk, hogy ez meghozta gyümölcsét, hiszen megugrott a jelentkezők száma. A képzésekben is együttműködünk: helyszínt biztosítunk vagy oktatunk.

Meggyőződésem, hogy a PTE Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetének irányokat és lehetőségeket kell mutatnia! Ennek egyik manifesztációja a tavaly indult Borkulturális ismeretek kurzus, mely nem

kevesebbet, mint a borfogyasztás romló tendenciájának megfordítását tűzte ki célul. Magabiztos magyar borfogyasztókat nevelünk, és az egyetemi tanulmányok alatt szeretnénk a megfelelő tudással felvértezni a fiatalokat a magyar borkultúrával kapcsolatban, hogy a bort értéknek tekintsék.

Két sikeres szemeszter után 2023-ban nemzetközi borklubot tervezünk alapítani. Az angol nyelvű kurzus révén a PTE külföldi hallgatóit kívánjuk megismertetni boros hagyományainkkal. Ezekben is partner a TTK. Ehhez társul majd egy magyar nyelvű borklub is, mellyel célunk egy borkedvelő közösség létrehozása.

Az elmúlt években három KFI pályázatot nyert intézetünk, melyek sikeréhez a TTK is jelentősen hozzájárult, hiszen szakmai támogatásuk és partnerségük nélkül ezek nem valósulhattak volna meg. A laborokat tekintve is van egyfajta átjárás, összedolgozunk. Jó a kapcsolat a kollégák között, a jövő feladata annyi, hogy ezt tovább kell erősítenünk.

Madaras Zoltán

elnök, PTE Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet

Kutatva tanít és igazgat

Nyisztor Zsolt a PTE TTK többszörös alumnusa: biológiai és kémiai diplomával, és neurobiológiai PhD fokozattal rendelkezik. A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnázium volt diákjaként jelenleg a nevezetes pécsi gimnázium igazgatója.

Mióta és miért érdekelnek téged a természettudományok?

A természetszeretet a lényemhez tartozik. Mindig az élővilág különböző mélységű szépségei keltették fel az érdeklődésemet. Már a dombóvári általános iskolai tanulmányaim alatt érdekelt a madarászat. A Nagy Lajos Gimnáziumban tanultam tovább, fakultációnak a biológiát választva. Nagyon jó tanárom volt, Kulcsár László. Aztán pedig a PTE TTK-n kezdtem a biológia szakos tanárképzést. Akkor volt egy szakos tanárképzés, végzéskor kaptunk egy kísérletes biológia betélapot. Számos speciálkollégiumot vettem föl, egyszerűen azért, mert sok minden érdekelt a terepi ökológián keresztül a neurobiológiáig. Hernádi István, Horváth Győző, Gábrriel Róbert, Molnár László voltak a tanárain, de dolgoztam együtt Hoffmann Gyulával is.

A kutatások és a tudomány kiemelném azt, hogy a pedagógia fontos volt az életemben, például középiskolás koromtól cserkészkedtem. Ez meghatározó élmény volt, a tudomány szépségeit megszerettetni a gyerekekkel pozitív töltetkezést jelentett számomra. Később általános iskolásokat is tanítottam, erdei iskolában is kipróbáltam magam, tanítottam az egyetemen és a felnőttképzésben is. Mégis úgy vélem, a középiskolások életkora az, ami a személyiségfejlődésnek érzékeny, érdekes periódusa, hiszen kamaszokként érkeznek az

iskolapadba, és fiatal felnőttekként távoznak. Amikor az egyetem végén döntenem kellett, hogy a tudományos irányt vagy az oktatást választom, egyértelmű volt, hogy a középiskolai oktatás az én területem.

Úgy tudom, végzés után azonnal tovább is tanultál.

Ötödévesen húsbavágó felismerés volt, hogy ahhoz, hogy az ember a biológiát átlássa, tudnia kell a kémiát – emiatt vágtam bele a kémia szakba. Amint megkaptam a biológia tanári diplomám, és elkezdtem a gimnáziumban tanárként és kollégiumi nevelőként dolgozni, beiratkoztam a kémia szakra, szintén a PTE TTK-ra. Érdekes szakasza volt ez a tanulmányaimnak, hiszen már felnőttként, család mellett tanultam úgy, hogy a gimnáziumi igényekkel is szembesültem. Ez szakmódszertani szempontból nagyon érdekes kérdés, hasonló volt a szakdolgozati témám is. Arról írtam, hogyan lehetne közép- és általános iskolásokkal megvalósítani egy professzionális levegőminőség-mérést. Hálásan emlékszem vissza Kollár László professzor úr, Kilár Ferenc professzor úr, Kiss Ibolya tanárnő, vagy Erdősiné tanárnő óráira.

Ezután egy kis szünet következett, de ezalatt is folyamatos volt a kapcsolat az egyetemmel, a diákok versenyfelkészítése kapcsán egyetemi kutatási témába vontuk be a középiskolásokat. Megmaradt bennem a tanulás, kutatási iránti vágy. Végül kaptam egy lehetőséget arra, hogy levelezően elkezdhessek egy PhD-képzést neurobiológiából. Olyan érzés volt ez, mint amikor egy kisgyerek visszakapja a kedvenc játékát! Gábrriel Róbert profesz-

szor retinával kapcsolatos kutatásába dolgoztam be Dénes Viktória laborjában, akitől rengeteget tanultam. Intenzív szakasza volt ez az életemnek, bár nem volt könnyű összehangolni a középiskolai és az egyetemi munkát. A neurobiológia örökké a szívem csücske marad.

A kutatás és oktatás után miért pályáztad meg az igazgatói posztot?

A gimnáziumban igazgatóhelyettes lettem, és azt láttam, hogy a tudomány művelése mellett a nagyobb rendszerek formálása sokkal több diák számára biztosít lehetőséget arra, hogy tudományban, nevelésben, hitben egy olyan utat választhassanak, amit én is próbálok képviselni. Számos kollégám biztatott és motivált arra, hogy vágjak bele a nagy feladatba, és vállalom el az igazgatói tiszteletet. Most éppen távolodom a tudományoktól, és az intézményvezetés terén kamatoztatom a képességeimet. Gábrriel tanár úrral – aki sokféle módon és folyamatban volt vezetője a Pécsi Tudományegyetemnek és közben magas színvonalon műveli a neurobiológiát – volt egy jó beszélgetésünk ennek kapcsán. Ő arra biztatott, hogy mindig hagyni kell a tudománynak egy kis utat. A PhD-fokozat megszerzése után elnyertem a kutatótanári fokozatot, ami azt jelenti, hogy a diákokat bevonva kutathatok. A témám, hogy hogyan tudjuk a természettudományokat a leghatékonyabban tanítani, és milyen úton érhetjük el azt, hogy a diákjaink az emelt szintű érettségien, illetve a későbbi tudományos életben is minél jobban tudjanak érvényesülni. Ez az ún. “kutatva tanulás” módszer.

Mi a véleményed a mai gimnazista a generációról?

Biológusként nem hiszek abban, hogy néhány tíz év alatt az ember genetikailag megváltozna, hogy ez a generáció képességeiben, adottságaiban sokkal gyengébb vagy jobb lenne, mint az előző. A motivációik, viszont biztos, hogy mások. Az információs társadalomban nagyon gyorsan elérhetőek információk, ami a figyelmet, az agyműködést

is formálja, mégpedig újszerű módon. Azt látom, hogy az aktivitása ennek a generációnak sem kisebb, mint az előzőknek. A kíváncsiságuk sem kisebb, sőt, megkockáztatom, hogy nagyobb a korábbi generációkéinál, hiszen a hozzáférhető információk csak további kíváncsiságot generálnak. A nyelvtudás területén pedig ez a generáció meszsze jobb, mint a tíz vagy húsz évvel ezelőtti diákok. Ezzel egy óriási világ nyílik ki az információszerzés kapcsán is.

Amiben nekünk feladatunk van, az az elmélyülésre való nevelés, hiszen a valós megismeréshez idő és alaposabb tudás kell. Tehetséges gyerekekkel dolgozunk, közülük nagyon sokan nyitottak arra, hogy elmélyüljenek egy-egy témában. Az a kérdés, hogy nekünk, pedagógusoknak hogyan kell változnunk ahhoz, hogy ezt a generációt tudjuk formálni olyan módon, hogy ők is olyan értékeket adjanak majd tovább, amit mindannyian közösen értékesnek ítélünk. Amiben inkább veszélyt látok, az az általános európai kultúravesztés. Azt látom, hogy megkérdőjelezünk alapértékeket, melyek hiánya a későbbi boldogulást negatívan befolyásolhatja. Úgy gondolom, mélyen gyökerező, alapvető identitás-kérdések kerülnek válságba, társadalmi szinten. Az egyházi iskolák szerepét pont abban látom, hogy az alapkérdésekre stabil választ adjunk, egyrészt hitbeli, másrészt az alapvető személyes, családi, közösségi identitás terén. Meggyőződésem, hogy meg kell adnunk a diákoknak a lehetőséget arra, hogy a személyes életükben minél boldogabb életet élhessenek, minél jobban tudjanak társadalmi szinten kapcsolódni. Óriási bizonytalanságot okoz, és a későbbiekben komoly életvezetési válságot, ha ezek az alapok hiányoznak.

Az évfolyamtársaidról szeretnék kérdezni, hogyan emlékszel vissza az egyetemi életre?

Számos olyan évfolyamtársam volt, akik a szép tudományos karriert futottak be. Név szerint Jakab Ferencet említeném, aki jelenleg a Virologiai Nemzeti Laboratórium vezetője. Több volt évfolyam-

társam dolgozik külföldi cégeknél vagy éppen a Magyar Tudományos Akadémián. Rendkívül lelkes oktatói gárda képzett bennünket és rengeteg gyakorlatunk volt, ami szerintem megalapozta, hogy sokan a kutatói pálya mellett kötelezték el magukat. Azt szomorúan mondhatom, hogy viszonylag kevesen oktatnak az évfolyamtársaim közül. Ez a jelen egyik nagy társadalmi problémája, sajnos a tanári életpálya egzisztenciája nem elég magas színvonalú.

Említetted, hogy szoros kapcsolat a kapcsolat a TTK-val.

Azt gondolom, hogy egy középiskolai diáknak az egyetem világa mindig egy csoda. Diákjaink őszinte kíváncsisággal és lelkesedéssel fordulnak az egyetem felé. Az egyetem pedig felismerte tehetőségi középiskolásainkban a lehetőséget. Együttműködésünk kölcsönösen gyümölcsöző lehet, így igyekszünk kapcsolódási pontokat kialakítani. Számos jó példát tudnék felsorolni az elmúlt húsz évből, amikor a diákjaink a labrolátogatásokon túl komolyabb lehetőségeket is kaptak és kutatásokba is bekapcsolódhattak. Az Ökológia Tanszékkal több, mint tizenöt éve készítünk fel diákokat tanulmányi versenyekre, pályázatokra, és hasonló területen többször működtünk együtt a Növénybiológiai Tanszékkal is. A Kísérletes Állattani és Neurobiológiai Tanszékkal és a Sporttudományi és Testnevelési Intézettel is jó a kapcsolatunk. Például mozgásvizsgálattal és egy dohányzásprevencióval volt lehetőségük megismerkedni a diákjainknak, utóbbiban a dohányzás retinára gyakorolt hatását is vizsgáltuk. A Kémia Intézettel közös méréseket folytattunk. Igen aktív a kapcsolatunk a Fizikai Intézettel, az iskolánkban számos kísérletet tudunk bemutatni pl a lézrfizika területén. A Matematikai és Informatikai Intézettel is elindult egy kooperáció, a többi intézettel kialakíthatóhoz hasonló, projekt jellegű együttműködést szeretnénk kialakítani. A TTK-n kívül a PTE-n az orvoskarral is jó a kapcsolatunk, ezen belül például a Radiológiai In-

tézettel, de együttműködtünk már a Szentágotthai Kutatóközponttal is.

Gondoltad volna, hogy „lajosistaként” egyszer a Lajost fogod igazgatni?

A Nagy Lajos olyan alma mater, ami sokak életét meghatározza. Amikor leérettségiztem, aktívan dolgoztam a cserkészletben, így az egyetemi évek alatt is megmaradt a kapcsolat a gimnáziummal. Egy idő után én lettem a cserkészcsapat parancsnoka. Amikor az akkori igazgató, Páva Péter megkérdezte, lenne-e kedvem itt tanítani, úgy éreztem, ennél szívemhez közelebb álló felkérést nem is kaphattam volna. Közben az egyetemtől is befutott egy állásajánlat, de számomra nem volt kérdés, hogy a gimnázium mellett fogok dönteni. Végig azt éreztem, hogy itt a helyemen vagyok.

Nem álmodtam arról, hogy egyszer én leszek az igazgató, de azt mindig éreztem, hogy a növekedés útja az, hogy az ember az új kihívásokat felvállalja. Először kollégiumi nevelőtanár voltam, aztán osztályfőnök-helyettes, majd osztályfőnök, aztán felkértek igazgatóhelyettesnek. Számomra sosem a pozíció volt a lényeges. Úgy tekintek az igazgatói feladatra, hogy ez egy szolgálat, ami révén szeretném a legjobban segíteni, szolgálni az intézmény dolgozóit, a diákokat, az egész közösséget. Az iskola maga egy hálózat, de a belső mellett külső kapcsolataink is vannak, például az egyetemmel, a várossal, a régióval. Fontosnak tartom, hogy ezeket a hálózatokat feltérképezzük, csomópontjait megtaláljuk, hogy az oktatás, nevelés társadalmi bázisát építsük.

Nyisztor Zsolt

igazgató,

Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és Kollégiuma

Ő rajzolta a logókat!

A két talán legnépszerűbb TTK-s logó megalkotója hallgatóként buliplakátokat tervezett és arcképeket festett. Világlátása évekig évfolyamok hangulatát alapozta meg a Szenesben. Pánczél Róbert ma a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnázium matematika szakos középiskolai tanára. Elkötelezett és innovatív!

Mikor kezdted el a TTK-ra járni?

Magyar-fizika szakra felvételiztem 1992-ben, de csak a fizikára nyertem felvételt. „Lajosista” voltam, és annyira magas presztízsű volt akkoriban a fizika tanári szak, hogy nagyon elégedett voltam, amikor felvettek. Bent, az egyetemen már éreztem, hogy másra, többre is futja az energiámból. A matematika alapozó tárgy volt a szakon, Heteyi Gábor tanár úr tartotta. Olyan egyszerűen mondta el a legbonyolultabb feladatokat, annyira élményszerűen tanított, hogy megszerettem a tárgyat, és ma matematikát tanítok! Végül három szakkal – fizika, matek a TTK-n, és mérnöki a Pollackon – kimaxoltam a nyolc évet. A remek társasági élet miatt egyetlen percnél is többet élt az egész.

Milyen volt a kilencvenes évek elején a TTK-ra járni?

Nagy létszámú évfolyamok voltak akkoriban, hatalmas baráti körök, nagy bulikkal. Számptalan dolgot csináltunk együtt, dolgoztuk is a tanulmányaink mellett – én például voltam csapos, ruhatáros, de még sorolhatnám, mi minden!

Mindig szerettem rajzolni. A társasági életem egyik fő attrakciója az volt, hogy a bulikban szívesen vállaltam arc- és testfestést. Ne gondoljon senki valamiféle speciális festékre: sima, tempera-szerű festéket kevertem össze hidratálókrémmel, hogy ne

irritálja a bőrt. Aki amit kért, bármit megrajzoltam, és minél inkább eldurvult a buli, annál vadabb ötletekkel jöttek oda hozzám – például, hogy rajzoljak valakinek az arcára egy polipot. Külön program voltam a bulikban, emlékszem, talán a tatai gólyatábornál éreztem, hogy ez a csúcspont.

Sokszor a diákmunka is a rajzzal volt kapcsolatos: terveztem cégeknek és rendezvényeknek logót, rajzoltam fejleces levélpapírt, és számtalan plakátot készítettem! Ott voltam a gólyatáborokban, és rajzoltam: rengeteg lepedőt fújáltunk össze neolux-szal. Mindnek megvolt a maga egyenpólója is, rengeteg félét terveztem pólókból is az évek alatt! A Szenes Klubot is én festettem ki először: akkoriban egy bányászos-ufós designt kreáltam a falakra. Tudom, hogy most már más a koncepció, de ez is tetszik nekem, és örülök, hogy anno én is festhettem ott. Tartom is a kapcsolatot sokakkal, de majdnem lehetetlen lenne mindenkivel szoros barátságot ápolni, annyira sokan voltunk. Tudunk egymásról, sokszor futunk össze, ami jó érzés. Egyébként egyszer valaki beállított hozzám, és kiderült, hogy ösztöregyűjtötte az összes buliplakátot, amit terveztem, és nekem adta. És ugyanígy jártam a pólókkal is. Nagyon meghatódtam, mert szép emlékek ezek.

Talán kevesen tudják, de két sokat használt TTK-s logó is a te alkotásod. Ezek hogyan jöttek létre, mi a történetük?

A „DaVinci-rajzos”-ként emlegetett logót, amin koponya és fogaskerék is van, Száraz Tamás barátom kérésére rajzoltam. Megjegyzem, ő most a Babitsban tanít matematikát és földrajzot. Akkoriban rendezvényszervezéssel is foglalkozott, és egy olyan TTK-s pólót szeretett volna, amin montázsként megjelenik a kar egésze úgy, hogy nincs ráírva az

összes szak. Ennek a logónak voltak sokkal bonyolultabb verziói is, de végül ez a skicc-szerű nyerte el mindenki tetszését.

A zöld színű logó kari felkérésre készült, néhány éve. Sokféle tervet adtam le, de az alap-konceptió, amit végül el is fogadtak, az volt, hogy a betűk formájából kiindulva egy oszlopokból álló akropoliszt rajzoltam, ami mint a tudomány csarnoka jelenik meg, a kör teljességébe zárva.

Fotó: Hatházi-Müller Andrea

A korábbi alma materedben tanítasz.

Nagy sikernek könyvelem ám el, hogy tanár lettem, mert eredetileg is az akartam lenni. Ebben találtam meg mindannak metszetét, amit szeretek. Például szívesen rajzolok a táblára, és mérnök is azért lettem, hogy az ott szerzett tudást átvigyelem a tanításba. Azt szoktam mondani: nem matematikából vagyok feketeöves, hanem sok helyen kamatoztattam, alkalmaztam a tudásomat, így úgy tudom a matematikát bemutatni diákoknak, mint egy útiregényt. Azt gondolom, a matematika oktatása a STEAM-mel lett teljes (a *“Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics”* vagyis a *tudományos kutatás és az innováció modern, interdiszciplináris megközelítése, amit az oktatásban alkalmaznak - a szerk.*).

A koronavírus-járvány alatt támadt egy ötletem: egy olyan tudásanyagot akartam létrehozni, ami a teljes középszintű matematika tananyagot lefedi, és ingyenesen megosztható. Így, több pécsi matematikatanárt bevonva született meg a www.remx.hu, egy olyan weboldal, ahol tizenöt perces videókból foglalunk össze egy-egy tananyagot.

Emellett készítettem egy jatekmatek.hu nevű csatornát is, melynek fő célja a digitális „otthontanulás” támogatása. Bár a járvány most elcsendesedett, és a diákok újra személyesen járhatnak órákra, úgy tűnik, a két kezdeményezés iránti érdeklődés stabil.

Olyasminek élek, aminek akartam. Nap mint nap ugyanaz az egyértelmű és magasztos cél lebeg a szemem előtt, mint ami mondjuk a mentőknek. A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma pedig egy egyedülálló, komplex műhely ehhez.

Pánczél Róbert

matematika szakos középiskolai tanár

A maga útját járja

Pillanatfelvétel Pupp Rékáról: kezdetek, tervek, TTK-s tanulmányok.

„Bár Pakson nagy múlttal rendelkezik ez a sport, és nyilván én is hallottam Kovács Antal olimpikonról, de a judonak nem volt múltja a családukban. Általános iskolába jártam, amikor kaptam egy szórólapot, ami a cselgáncsot népszerűsítette. Valami annyira megfogott benne, hogy hazamentem, és bejelentettem, hogy judózni fogok. Nem örültek. 20 kiló körüli kislány voltam akkor, a szüleim pedig érveltek, hogy ez fiús sport. Én pedig mondtam, hogy rajta van a papíron, amit felolvastattam magamnak, hogy lányokat is várnak. Kis hisztivel kiharcoltam, hogy elvigyenek az első edzésre, és ott is ragadtam. Őszintén szólva előtte azt sem tudtam, hogy a judót fehér ruhában űzik” – meséli a kezdetekről Pupp Réka. „Az eleje játékos volt, aztán elkezdődtek a versenyek, és hamar jöttek is a sikerek: tízévesen már országos bajnok lettem, sok pozitív visszajelzést kaptam. Nyilván voltak holtpontok is, például edzőváltás, ami nehezebben ment.”

Ami a tanulmányok és a sport összeegyeztethetőségét illeti, a középiskola nem jelentett kihívást: „Paksra jártam, az iskolám támogatta a sportot, sokat segítettek. Próbáltam mindig előre dolgozni” – meséli Réka.

A Pécsi Tudományegyetem természettudományi Karát a képzés minősége és a város közelsége miatt választotta a továbbtanulás kapcsán. „Mindenképpen sporttal kapcsolatos tanulmányokat szerettem volna végezni, és mivel Pest eleve nem volt számomra szimpatikus, Pécs pedig Paksról könnyebben elérhető, a PTE-t választottam. Levelezőn tanulok, így tudok lejárni az óráimra.

„Hazudnék, ha azt mondanám, hogy egyszerű összeegyeztetni a sportot az egyetemi tanulmányaimmal – ez látszik is, hiszen sokadéves vagyok. Számomra az első a sport, az egyetem fontos, de csak a második helyen van. Nem is az a célom, hogy minél előbb végezzek, hanem hogy befejezzem a szakom, hogy amire a sportpályafutásom végére érek, tudjam majd hasznosítani a megszerzett tudásomat. Az jó érzés, hogy haladok a tanulmányaimmal. Prisztóka Gyöngyvér tanárnő – annak ellenére, hogy már nincs vele óráim – rengeteget segít nekem, sokszor konzultálunk. Akire még bármikor számíthatok, az Dr. Atlasz Tamás.

Az egyetemen az első pár évben voltak nehézségeim, de megtanultam, hogy merni kell segítséget kérni. Ha mersz kérni vagy kérdezni a TTK-n, egyből kiderül, hogy mindenki készséges, és nagyon szívesen segít.”

A testnevelő edzői szakot választotta, ami testhezállo is számára: „Szeretem a gyerekeket, és ők is szeretnek engem, könnyen megtalálom velük a hangot. El tudom magam képzelni úgy, hogy gyerekekkel foglalkozzak, akár mint tanár, akár mint edző.”

Sikerei szépen sokasodnak, de célból továbbra sincs hiány. „A sportolók olyanok, hogy mindig feljebb szeretnének jutni – remélem, hogy az én pályafutásomra is igaz ez. Az olimpián ötödik lettem, a VB-n sem sikerült még dobogós helyet megcsípnem, és az EB-ről is szívesen vinnék haza más színű érmet is, mint bronzot. Ez mind-mind plusz motiváció.”

Réka az utazásokhoz már hozzászokott: „A versenyre, és nem az útra koncentrálok ilyenkor az ember. Ha nagyon messze megyünk akkor persze nem árt készülni: például amikor Japánba készültünk, kész terv volt arra, hogyan fogunk átállni, hogy az időeltolódás ne okozzon gondot. Ha olyan versenyre

megyünk, amihez éjszaka kell repülni, mindig már itthon igyekszem az ottani időhöz alkalmazkodni, hogy minél hamarabb át tudjak állni, és ne boruljon fel a bioritmusom.

Nem vagyok megszállott, nem figyelek mindig mindenkit, de persze a súlycsoportomban jól ismerjük egymást a vetélytársaimmal. Nagyjából lehet tudni, hogy ki mit csinál. Rajtam kívül az edzőm is kielemezte ezt, és megosztja velem, kitől mire számíthatok. Ezt alapszinten raktározom el, de magamra figyelek, arra, hogy én mit szeretnék a szőnyegen csinálni. Teszem a saját dolgomat, az ellenfelem pedig reagál, ahogy reagál. Hosszú évek alatt jöttem rá arra, hogy ez az én utam.”

És hogy ajánlaná-e másnak ezt a sportot? „Ha valaki idősebb korban szeretné kipróbálni a cselgáncsot, akkor azt mondanám, hogy egy judo edzés után mindenképpen megismeri a teste minden egyes porcikáját! *(nevet)*. Ha fiatalabb korban kezdi, azt mondanám, hogy azért ajánlom, mert szerintem – mivel a judo Japánból ered – az alapjai olyan hozzáállást tud adni, ami a civil életben is sokat tud adni. Úgy gondolom, hogy emiatt van az, hogy amit eltökéltem, azt véghez is viszem.”

*Pupp Réka
cselgáncsozó, olimpikon*

„Jó alapokat kaptam”

Hallgatóként részt vett a Duna-Dráva Nemzeti Park létrejöttének előkészítésében, ma pedig ő az igazgatója, a szervezet jelenlegi formájában, infrastruktúrájában és létszámában a vezetése alatt épült ki. Závoczky Szabolcs természetszeretetének tudományos alapjait a PTE TTK-n szerezte meg.

Honnan ered az érdeklődésed a természettudományok iránt?

Szentlőrincen nőttem fel, a nyaraimat pedig még kisebb falvakban töltöttem. Mindkét ági nagyszüleim a Zselicben laktak, és szinte a teljes nyári szünetünket náluk töltöttük, erdős területen. Amikor felső tagozatos lettem, a madarak kezdtek érdekelni, már akkor a Madártani Egyesület keretein belül végeztem megfigyeléseket. Mivel az állatok érdekelték leginkább, a szentlőrinci mezőgazdasági szakközépiskolába jelentkeztem, ahol állategészségügyi és -tenyésztési ismereteket szereztem. Az egyetemen a figyelmem a természet, a vadvilág felé fordult, emiatt választottam a biológia szakot, és mellé a földrajzot, szakpárban.

Hogyan emlékszel az egyetemi tanulmányaidra?

Úgy emlékszem, mi voltunk az első egyetemi évfolyam, tehát a végzettségünk már arra is alkalmas volt, hogy középiskolában tanítsunk. Sokan jelentkeztek, de konkrétan a biológia-földrajz szakpárra akkor csak tizenkét főt vettek fel. Külön-külön a biológia és a földrajz már nagyobb létszámú csapat volt. Pécsen abban az időben nagyon hangsúlyos volt a terepi munka, emlékszem, a Balaton-felvidéken, az Őrségben, Szársomlyón, és persze a Mecsekben, illetve a Villányi-hegységben is sok időt töltöttünk. A földrajz kapcsán pedig a fél országot bejártuk, és turistaszállókon éjszakáztunk.

Van olyan tanárod, akire szívesen emlékszel vissza?

Több is! Az egyik Majer professzor, aki az Állatrendszertani és Ökológiai Tanszéket vezette akkoriban. Elsős korom óta körülötte dolgoztam, tanszéki demonstrátorként. Mire az egyetemre kerültem, addigra a madaraktól a denevérek felé mozdult el az

érdeklődésem. Feljártam a Természettudományi Múzeumba, és gyűrűző vizsgát tettem. Majer professzor felkarolt: cikkeket rendelt miattam külföldről, és emlékszem, amikor az első komolyabb számítógép megérkezett a tanszékre, azt én is használhattam adatgyűjtésre, statisztikai számításokra. Figyelemmel kísérte a tanulmányaimat, segített mindenben, és a tudományos diákköri munkára is ő biztatott. Az öt év alatt háromszor voltam tudományos diákköri konferencián, és mindig értem el helyezést. Egy idő után az oktatóim szinte munkatársként tekintettek rám, ki-be járhattam a tanszékre.

A másik meghatározó alak számomra Horváth Győző tanár úr, aki kisméretű ökológiával foglalkozott, és sok hallgatót vont be a terepmunkába, köztük engem is. Mai munkatársaim közül is sokan kerültek ki Horváth Győző keze alól.

Izgalmas időszak volt, mert pont akkor voltam egyetemista, amikor a Duna-Dráva Nemzeti Park előkészítése történt. Emlékszem, hogyan rajzolgattuk a laborban térképeket arról, hogy körülbelül hol legyen a nemzeti park határa, sőt, néhány alkalommal volt lehetőségem a terepi munkában is részt venni.

Amikor végeztem az egyetemen, lett volna esélyem a tanszéken maradni, viszont pont akkor kerestek az induló nemzeti parkba ökológust – mivel engem a gyakorlat mindig jobban érdekelt, inkább ezt választottam. Júniusban végeztem, és augusztusban munkába álltam, immár 25 éve.

Az évfolyamtársaidra, az egyetemi életre hogyan emlékszel?

Sokakkal most is tartom a kapcsolatot, vagy azért, mert munkatársam lett, vagy azért, mert bent maradt az egyetemen, és a két intézmény között most is szoros a kapcsolat. Úgy emlékszem, hogy akkoriban újjították fel a főépületet, és a Szenes Klub is akkor kezdett el működni. Az évfolyamom inkább a tanulásra koncentrált, hiszen mind a biológia, mind a földrajz elkötelezettséget, időt és energiát kíván. Még pénteken is rendszeresen jártunk előadásra, meg gyakorlatra, ami mindkét részről elvárás volt,

és nem volt arra lehetőség, hogy valaki ne legyen ott személyesen.

Igazgatóként hogyan hasznosítod az egyetemen megszerzett tudást?

A természettel és annak védelmével foglalkozunk. Nagyon fontos, hogy vezetőként is tisztában legyek a különböző adottságú területekkel, azok lehetőségeivel, amik a felügyeletünkre vannak bízva. Nyilván ennek az egyetem alatt csak töredékét ismerem meg, de alapos háttértudást kaptam. Nem telik el úgy egy nap, hogy ne futnék bele valamilyen, a tanulmányaimhoz mélységeiben kapcsolódó kérdésbe, legyen az akár a földrajz, akár a biológia témaköréből. A pedagógiai képzettségem is kamatoztathatom, hiszen ez elengedhetetlen ahhoz, hogy száznegyven munkatársamat igazgatni tudjam.

Említetted, hogy a Természettudományi Karral szorosan együttműködtök.

A PTE TTK-nak fontos szerepe van a szakember-utánpótlásunkban, elég csak megnézni, kikkel dolgozom, hiszen sokan ott végeztek. Sokan jönnek hozzánk terepgyakorlatra, a kollégáim vizik a hallgatókat a védett területeinkre. Szakdolgozati témákat is szoktunk ajánlani, külső konzulensként is közreműködnek a kollégáim. Magyarország összes nemzeti parkjában folyik egy biomonitoring, melynek keretében a védett területeken előforduló növény- és állatfajok monitorozása zajlik, nyomon követjük, hogyan változnak az állományok. Ennek kivitelezésében olyan szakembergárda dolgozik, akik közé szerződéssel több egyetemi, jelesül TTK-s oktatót, hallgatót is bevontunk. Közös konferenciákat is szervezünk, szakembereink és a TTK oktatói, hallgatói óhatatlanul és folyamatosan együtt dolgoznak. Napi szintű a munkakapcsolat.

*Závoczkó Szabolcs
igazgató, Duna-Dráva Nemzeti Park*

Új vezetés, új irányok – Oktatási terület

A Természettudomány Karon kiemelten fontos, hogy az oktatásra vonatkozó minőségi standardot megtartsuk. Növekvő számú külföldi hallgatóink eleve nemzetközi viszonylatban ítélik meg a kart, tőlük általában sok pozitív visszajelzés érkezik, de a magyar hallgatók képzésének minősége is ugyanolyan fontos a számunkra. Helyzetünket nehezíti, hogy a hazai középiskolai rendszerről általánosan elmondható, hogy a természettudományi tanulmányokat megalapozó tantárgyak – elsősorban a tanárihiány miatt – továbbra sem erősödnek. Emiatt ahhoz, hogy a színvonalat tartani tudjuk, az első szemeszterek alatt szintfelmérő tesztek alapján felzárkóztató, alapozó kurzusokat indítunk hallgatóinknak, akik így sikeresebben veszik az első akadályokat. Emellett szívesen tartunk előadásokat, kísérletes bemutatókat a középiskolákban is, szervezünk versenyeket, érettségi felkészítőket, táborokat. Megalakítottunk egy kifejezetten a természettudományos ismeretterjesztésre fókuszáló médiaműhelyt: ez olyan tartalmakat állít elő, melyek akár a középiskolai oktatásban is alkalmazhatók. Kémiai, földrajzi, fizikai ismeretterjesztő videók, podcastok, sőt, még egy interaktív periódusos rendszer is elérhető.

A lemorzsolódás elleni legjobb stratégiánk az, hogy egyénileg próbálunk segíteni a hallgatóinknak. E téren is fontos, hogy maguk a hallgatók is aktívak legyenek, így több alkalommal kérjük ki a véleményüket.

A hibrid és online oktatás bevezetését a koronavírus-járvány követelte meg, amelynek pozitív hozadékait átültettük a mindennapokba. Természetesen a személyes oktatás előnyeit, például a kísérletes tárgyak kézzelfogható ismereteinek az átadását, a laboratóriumi gyakorlatok élményét nem lehet online pótolni. Ugyanakkor bizonyos esetekben lehet a hallgatókat segíteni azzal, hogy rendelkezésükre álljanak a tananyagok az online térben is.

Azt gondolom, hogy egy egyetemen az oktatás a legfontosabb! Annak ellenére, hogy az oktatói előmenetel szempontjából elsősorban a tudományos eredmények számítanak, sosem szabad elfelejteni, hogy az elsődleges célunk a hallgatók minőségi oktatása. Még a kutatás során is az egyik legfontosabb cél, hogy a hallgatókat megtanítsuk arra, hogyan kell alaposan körbejárni egy kérdést, és arra olyan választ találni, ami adekvát és időtálló: a megfelelő kutatási szemléletmódot kell átadnunk ahhoz, hogy jó szakembereket képezzünk. Jó természettudományos szakemberekre ugyanis szükség van, és szükség is lesz.

Dr. Ósz Katalin
mb. oktatási dékánhelyettes

Új vezetés, új irányok – A kiemelt ágazati célokért

A nemzetköziesítés kapcsán a Kar célja, hogy a jelenlegi hallgatói bázist növelni tudja. 2015 óta biztosítunk idegen nyelvű oktatást, azóta jelentősen növekedett a külföldi hallgatói létszám, jelenleg ők adják hallgatóink 14%-át. Szeretnénk, ha a nemzetközi térben erősödne a hírünk, és a külföldi hallgatóink aránya tovább növekedne.

Több lehetőséget szeretnénk teremteni az egyetemi sport terén, hiszen ezen a campuson minden feltétel adott, hogy a magyar és külföldi hallgatók sport kapcsán felmerülő igényeit ki-elégítsük. Ezen felül fejlesztésben is gondolkodunk: terveink között szerepel az uszoda-sportcsarnok tetőszerkezetének korszerűsítése, valamint az atlétika pálya kivilágításának megoldása. Felújítani és bővíteni tervezzük a ritmikus gimnasztika termet.

A sport tudományos oldalára is nagy hangsúlyt fektetünk, kutatásokra biztatjuk hallgatóinkat, melyhez bővíteni és korszerűsíteni kívánjuk a laboratóriumi tereket és eszközparkot. Hallgatóink elért eredményeinek bemutatása szempontjából az Országos Tudományos Diákköri Konferencián való részvétel kiemelt fontosságú a tehetséggondozást tekintve. Kiemelten odafigyelünk arra, hogy a hallgatókat már tanulmányaik ideje alatt elindítsuk a tudományos pályán. Meggyőződésem, hogy a tudomány komolyabb művelése iránt elkötelezett hallgatói bázis megtartásához a hallgatók folyamatos

támogatása, illetve az ezt segítő mentorprogram is szükséges. Emiatt több országos kezdeményezéshez csatlakoztunk, egyebek között a Nemzeti Tudósképző Akadémia programjában is részt veszünk. Segítjük a hátrányos helyzetű diákokat, például a Máltai Szeretetszolgálattal vállelve azon munkálkodunk, hogy a szegregáció helyett esélyt adhassunk bárkinek a továbbtanulásra. A Sporttudományi és Testnevelési Intézetben ennek hagyományai vannak, ezt szeretnénk kari szintre is kiterjeszteni.

A kari élet felpozícionálásáért is aktívan dolgozunk. Évente szervezünk intézeti és kari közösségi napot, mely igazi csapatépítés, de egyéb aktivitásaink is vannak e téren. Szerencsére vannak olyan kollégáim, akik minden követ megmozgatnak, hogy aktív, még összetartóbb közösséggé váljunk. A Karon zajló programokat igyekszünk láthatóvá tenni, szélesebb körben megcsillogtatni a TTK pozitív kisugárzását.

Dr. Atlasz Tamás

*kiemelt ágazati célok megvalósításáért felelős
dékáni megbízott*

Új vezetés, új irányok – Tanulmányi ügyek, felvételi trendek

Folyamatos változás zajlik az elmúlt években, akár a felvételi számainkat, akár a pontszámítás módszerét nézzük. 2011-ben a Pécsi Tudományegyetemen belül a TTK vette fel a legtöbb hallgatót. Azóta a természettudományos alapképzések tekintetében lecsökkent az érdeklődés, az informatikához és a sporthoz kapcsolódó szakok iránti igény viszont töretlen. Az agrártudományok területén is van egy szakunk, a szőlész-borász mérnöki, melyet 2016 óta egy év kivételével mindig sikerült elindítani. Igyekszünk nyitni a posztgraduális képzések iránt érdeklődők felé is, a rövidciklusú tanárképzésekkel. 2022-ben erre a képzésre lényegesen több hallgatót vettünk fel, mint a korábbi években, ami annak is köszönhető, hogy a kormányzat megengedte, hogy alapszakos diplomával is felvételt lehessen nyerni.

Köztudott, hogy új felvételi eljárás bevezetése előtt állunk. Már 2023-ban is várható néhány változás, melyek ahhoz képest aprónak számítanak, ami 2024-ben lesz, ugyanis akkortól az országos minimumpontot jogszabályi szinten eltörlik, és az egye-

temekre bízzák annak meghatározását. Mi a PTE TTK-n úgy döntöttünk, hogy 280 pont lesz a minimum – ez néhány szak vagy képzési forma tekintetében változhat. A tanárképzésnél a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karral egyeztetve ugyanazt a 280 pontos küszöböt állítottuk be felvételi minimumnak. Azt is eldöntöttük, hogy nem lesz kötelező a felvételizőink számára az emelt szintű érettségi. 2024-től ezek a változások fennmaradnak, de kiegészülnek. Az ötödik érettségi tárgyat tekintve a TTK-ra jelentkező bármilyen tárgyat figyelembe vehet a pontszámításánál. Az eddigi többletpontokat az ún. intézményi pontok váltják fel, vagyis az egyetem döntheti el, milyen jogcímen ítél pluszpontokat a felvételizőknek. Ennek mértéke maximum 100 pont lehet, a részleteket a 2024-re vonatkozó felvételi tájékoztatóban lehet majd olvasni.

A Természettudományi Karhoz négy doktori iskola köthető jelenleg. Szeretnénk a közeljövőben egy ötödiket alapítani, a Matematikai és Számítástudományi Doktori Iskolát. A terveink között szerepel a csökkenő demográfiai helyzet dacára is növelni a felvettek számát. Kifejezetten a tanárképzésre jelentkezők számára kidolgoztunk egy ösztöndíjrendszert a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karral közösen. Örülnénk, ha szakjaink iránt általában véve nagyobb lenne az érdeklődés, a minőséget nem feladva próbáljuk fejleszteni beiskolázási tevékenységünket.

Heisenberger Zsolt
a Tanulmányi Osztály vezetője

Új vezetés, új irányok – Külügyi Iroda

Ez év február óta vagyok a Külügyi Iroda munkatársa. Két kolléganőmmel, Horváth Adrienn-nel és Maqsood Mariammal közösen irányítjuk a külföldi

önköltséges és ösztöndíjas diákok felvételi folyamatait alap- és mesterszakokra, doktori képzésekre is. Adrienn és én felelünk főképpen a jelentkeztetés lebonyolításáért, amiben Mariam segít nekünk, ám az ő elsődleges feladatköre az Erasmus-koordináció.

Mindhárman diákként kezdtünk itt dolgozni 2022 elején. Azóta Mariam és én már teljes munkaidőben látjuk el feladatainkat, míg Adrienn jelenleg is programtervező informatikát tanul. A felvételiztetésen belül főképp adminisztrációval, szervezéssel és tanácsadással foglalkozunk. Az érdeklődők bizalommal fordulhatnak hozzánk a felvételi folyamatokkal kapcsolatos kérdéseikkel. Mariam az egyik élő példája a nemzetközi diákok itteni lehetőségeinek, hiszen Pakisztánból érkezett Stipendium Hungaricum ösztöndíjjal rekreáció mesterszakra, és még tanulmányai befejezése előtt a Külügyi Iroda kollégája lett. Első kézből szerzett tapasztalatai révén rengeteget tud segíteni a felvételi eljárás folyamatában is a diákoknak, hiszen maga is végigment az adminisztráció, a beilleszkedés és az idegen kultúra okozta nehézség lépcsőfokain.

A világ szinte minden tájáról fogadunk jelentkezőket. Legnagyobb arányban afrikai (Nigéria, Kenya, Ghána) és ázsiai (India, Kína, Pakisztán) államokból érkeznek a legtöbben, mivel ezekkel az országokkal az ösztöndíj-alapítványoknak is évek óta eredményes az együttműködése. Emellett érkeznek tanulók Dél-Amerikából és az USA-ból is, sőt, az Erasmust tekintve az EU-n belülről jönnek hoz-

zánk főképp. A legnépszerűbb szak a programtervező informatika és a biológia, az Erasmusosoknál pedig a testnevelő-edző.

A külföldi hallgatók számára három ösztöndíjprogram is elérhető nálunk, ezeken keresztül is fogadunk és felvételiztetünk jelentkezőket. Karunk partnere a Tempus Közalapítvány által meghirdetett Stipendium Hungaricum kiválósági és a Diaszpóra Felsőoktatási ösztöndíjnak, valamint a Hungary Helps által finanszírozott, keresztény fiataloknak szóló ösztöndíjprogramnak. A legutóbbi jelentkezési periódusban jótékony kihívásként éltük meg a kolléganővel, hogy a TTK is megnyitotta kapuit az Ukrajnából menekülő egyetemi hallgatók számára, ösztöndíjasoknak és önköltségeseknek egyaránt. Minden tőlünk telhetőt megtettünk, hogy segítsük azokat a szorgalmas hallgatókat, akik a háborús helyzet miatt átjelentkezést kezdeményeztek hozzánk valamely ukrán egyetemről. Igyekeztünk a lehető leggyorsabban lefolytatni a szükséges ellenőrzéseket, és az átjelentkezők kétharmadának sikerült biztosítanunk tanulmányaik folytatását, és ezek a diákok már mindmind karunk aktív hallgatói.

Az angol nyelvű hírek és események publikálásával, valamint az angol nyelvű képzéseink információs oldalával minél szélesebb körben szeretnénk elérni jelenlegi és potenciális hallgatóinkat. A Marketing Osztály kollégáival és a kari Hallgatói Önkormányzattal együttműködve igyekszünk minél színesebbé tenni a nemzetközi diákoknak szóló online tartalmakat és a szerveződő eseményeket. Saját tapasztalataink és a visszajelzések szerint is remekül működik a csapatunk, szeretünk itt dolgozni.

*Pócza Roland
tanügyigazgatási munkatárs*

A PTE égisze alatt

A TTK a Pécsi Tudományegyetem egyik legfiatalabb Karaként az elmúlt 30 évben jelentős fejlődésen ment keresztül. Nemcsak a tudomány, hanem az innováció és az ipari együttműködések terén is látszik a megújulás, amely a természettudományok szinte minden területén érzékelhető. A biológia, kémia, földrajz-földtudomány, fizika, testnevelés, és matematika-informatika szakterületeken az elmúlt években számos új, a társadalom, gazdaság számára is hasznosítható eredményt, egy-egy kritikus problémára pedig megoldást találtak kutatóink. Mindezek alapján méltán jelenthetjük ki, hogy a Kar egy innovatív, fejlődni képes egysége a PTE-nek! A tíz éve megnyílt SZKK mérföldkő volt a Kar életben is, hiszen a Kutatóközpont a Kar egyik meghatározó tudományos műhelye, emellett pedig a korai innováció zászlóshajójává vált. Az itt dolgozó kutatócsoportok mind infrastrukturális, mind pedig szemléletbeli megújuláson mentek át, amely így pozitívan formálta a megnyitás óta eltelt éveket a TTK tekintetében is.

A fejlődés azonban nem állhat meg. 2021-ben a PTE is csatlakozott a hazai modellváltó egyetemek sorába, amely a finanszírozási elvek megváltozása mellett, stratégiai célként tűzte ki az innováció megerősítését, ezzel pedig a régió gazdasági stabilitásának megszilárdítását. Az innovációs ökoszisztéma ilyen irányú változásában a PTE-nek és ezzel a TTK-nak is jelentős szerepe van és kell, hogy legyen a jövőben is. Az Egyetem meghatározó, stratégiai kutatási iránya elsősorban az orvos-biológiai kutatások,

amelyben a természettudományos kutatási vonalakra – a TTK kutatási egységeire is – jelentős szerep és feladat hárul. Ennek jegyében, az elkövetkezendő évek a szemléletváltás és innovációs törekvések jegyében kell, hogy teljenek a TTK vonatkozásában is, ezzel is öregbítve Karunk méltón kiemelkedő hírnevét a hazai felsőoktatásban.

Dr. Jakab Ferenc

innovációért felelős rektorhelyettesi feladatok ellátásával megbízott egyetemi tanár

Oktatási portfólió – Küldetésnyilatkozat

A Dél-Dunántúli Régió szellemi bázisaként célunk Európa egyik legrégebb felsőoktatási intézményének vonzáskörzetéből és távolabbról érkező hallgatók magas színvonalon való képzése, akik elismert szakemberként tovább öregbítik karunk hírnevét és hozzájárulnak környezetünk értékeinek megővéséhez, valamint társadalmunk szellemi és gazdasági fejlődéséhez.

Karunk sokoldalú, piacképes alap- és mesterképzéseket, a tudományok iránt elkötelezetteknek pedig doktori fokozatszerzéssel lezáruló, teljes spektrumú képzéseket kínál, ismert és elismert oktatói-kutatói csapattal, modern laboratóriumokkal és eszközparkkal várjuk diákjainkat magyar és angol nyelvű képzéseinkre.

Hallgatóbarát campusként igyekszünk odafigyelni minden diákunkra, segítjük és támogatjuk tanulmányaik gördülékeny haladását. Kari sajátosság, hogy az alacsony hallgatói és a még viszonylag magasabb oktatói létszám miatt mindenkivel igyekszünk személyre szabottan törődni. Ez az erősségünk. Szeretágazó partnerkapcsolataink révén európai és tengerentúli részképzések, kutatói és versenyszférában található gyakorlati helyek segítik a tapasztalatszerzést és könnyítik meg a munkaerőpiacon való megbízható helytállást.

A tanári pályát választó fiatalok jól felkészült, modern módszertani eszközökkel rendelkező mentortanárok segítségével sajátíthatják el a pedagógus szakma alapjait és a tanárképzés gyakorlati tapasztalatait.

talatait, így a pécsi diplomával biztos elhelyezkedésre számíthatnak.

Karunkon a természettudományos képzések mellett a sporttudomány, az informatika, az agrártudomány és a tanárképzések területéről is válogathatnak leendő hallgatóink, melyet a képzési struktúra bolognai rendszerűvé való átalakítását követően 11 **alapképzésünk** (BSc) fed le. **Szakirányú továbbképzéseink** a TTK-n vagy más felsőoktatási intézményben megszerzett alapvégzettségre építve piacképes szaktudást adnak a nálunk végzett hallgató kezébe. A **tanári pályára** készülők gyakorlatorientált képzés során sajátíthatják el a pedagógiai és szakmai tudást, a 2022/23-as tanévtől nem különül el az általános iskolai- és a középiskolai tanításra feljogosító képzés, és időtartama egységesen 10 félév. Ez a szakpáros képzés felkészít az általános iskolai és a középiskolai tanári munkára egyaránt. Hallgatóink az alapl diploma megszerzése után kilenc **masterképzés** (MSc) közül választhatják ki a számukra megfelelőt. A diploma megszerzése után pedig négy **doktori iskolánk** valamelyikében indulhat el az oktatói-kutatói hivatás felé.

Szentágotthai János Kutatóközpont

A Természettudományi Kar intézetei szoros együttműködést ápolnak a világ vezető egyetemeivel és kutatóintézeteivel. Amerikától Európán át a Távol-Keletig terjedő kapcsolataink biztosítják a nemzetközi kutatási trendeknek megfelelő kutatásokat. Karunk kiemelt partnere a Pécsi Tudományegyetem Szentágotthai János Kutatóközpont, ahol munkatársaink több kutatócsoportot is vezetnek. A közös munkának is köszönhető, hogy a kar oktatói, kutatói magasan minősített, vezető nemzetközi folyóiratokban publikálnak, így hallgatóink számára a legfrissebb kutatási eredményeken alapuló tudást adják át, valamint a magas szinten történő gyakorlati tapasztalatszerzés lehetőségét.

Kutatócsoportjaink az SZKK-ban:

- Retinális neurobiológia kutatócsoport
- Transzlációs idegtudományi kutatócsoport
- Virologiai kutatócsoport
(Virologiai Nemzeti Laboratórium)
- Környezeti analitikai és geanalitikai kutatócsoport
- Zöldkémiai kutatócsoport
- Nagy intenzitású terahertzes kutatócsoport

Képzési palettánk

Alapképzések (BSc)

- biológia,
- fizika,
- földrajz,
- földtudományi,
- gazdaságinformatikus,
- programtervező informatikus,
- kémia,
- matematika,
- sportszervezés,
- edző,
- szőlész-borász mérnöki

Mesterképzések (MSc)

- alkalmazott matematikus,
- biológus,
- fizikus,
- földtudomány,
- gazdaságinformatikus,
- geográfus,
- geoinformatika,
- hidrobiológus,
- vegyész

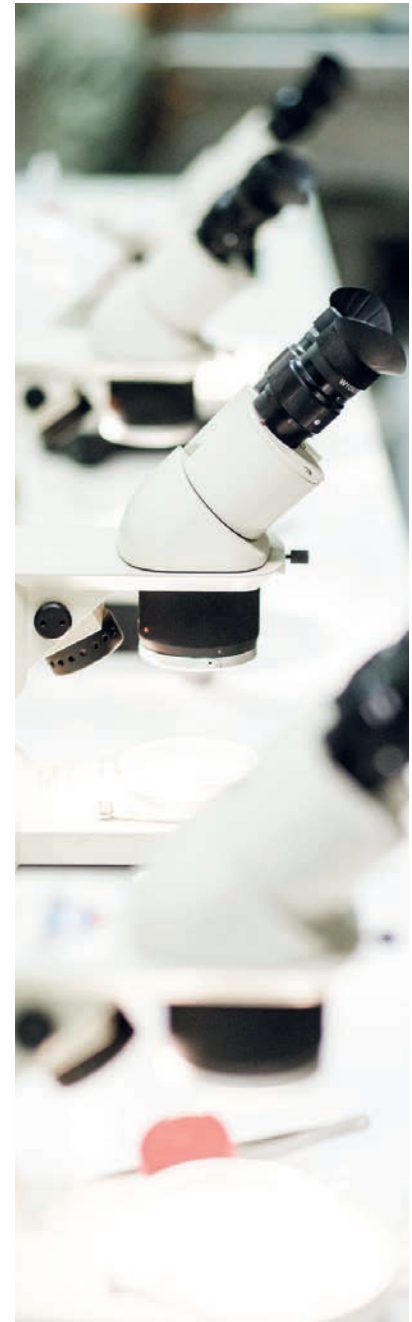
Tanárképzés során a természettudományos tanári szakok egymással, a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar tanárszakjaival, a Művészeti Kar ének-zene tanár, valamint a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola hittanár szakjával párosíthatóak.

Szakirányú továbbképzéseink

- geoinformatikai szakasszisztens
- sörfőző mester szakmérnök
- sörfőző mester szaktanácsadó

Doktori Iskola (PhD)

- Biológiai és Sportbiológiai Doktori Iskola
- Fizika Doktori Iskola
- Földtudományok Doktori Iskola
- Kémia Doktori Iskola

Biológiai Intézet

A PTE TTK Biológiai Intézete oktatási és kutatási tevékenységet folytat a biológiai tudományok szinte teljes horizontján. Integráns része a PTE Szentágotthai János Kutatóközpont tudományos programjainak is. Az intézet hét tanszékből áll, melyek a biológia számos fontos területével foglalkoznak, úgymint az ökológia, növénybiológia, genetika és a molekuláris biológia, mikrobiológia, összehasonlító szervezet- tan és fejlődésbiológia, sejtbiológia és neurobiológia. Munkatársaink fő feladata és hivatása a biológia különböző speciális területeinek oktatása a biológia BSc, biológus és hidrobiológus MSc és biológiata- nár szakos hallgatók számára, mindemellett pedig a magas színvonalú kutatói tevékenység.

Az intézethez tartozó képzések:

- biológia BSc
- szőlész-borász mérnöki BSc
- biológus MSc
- hidrobiológus MSc
- sörfőző mester szakmérnök szakirányú továbbképzés
- sörfőző mester szaktanácsadó szakirányú továbbképzés
- tanárképzés
- doktori képzés

Kutatási területek:

- Növénytaxonok anatómiai, szövettani és molekuláris szintű összehasonlító vizsgálata;
- modern városi környezetben bekövetkező változások – a gyomközösségek feltárása;
- a növényi közösségek leíró és összehasonlító elemzése;
- a stressz folyamatok (UV és szárazság) molekuláris szintű vizsgálata;
- virális zoonózisos betegségek felismerése wés jellemzése;
- kismérsékű és vízi gerinctelenek populációbiológiai és közösség-ökológiai jellemzése;
- kémiai neuroanatómiai vizsgálatok;
- szenzoros és kognitív funkciók állatmodelleken való tanulmányozása;
- a retina kémiai neuroanatómiájának és neuroimmunológiai kölcsönhatások vizsgálata;
- az idegenhonos szúnyogok által jelentett közegészségügyi kockázatot vizsgálata;
- klímaváltozással kapcsolatos kutatások;
- tüzelőanyagok termelésének ökológiai hátterének vizsgálata;
- mikotoxin-kutatás

Kutatási együttműködések:

- Virologiai Nemzeti Laboratórium
- R21-NIH nemzetközi pályázat – Boston University, Mühlberger Lab és a NIAID, Rocky Mountain Laboratories együttműködésével
- demencia kutatás együttműködésben a Richter Gedeon Nyrt.-vel
- retinaeredetű vakság kutatása – nemzetközi együttműködés olasz-német-magyar konzorcium (ERA-net NEURON)
- antibiotikum rezisztencia-vizsgálat Pannon Pharma Kft.-vel

A **biológusok** természettudományos alapismeretek birtokában képesek az élővilág legfontosabb összefüggéseinek elemzésére és ismerik tudományterületük legfontosabb kutatási módszereit. Nyitottak az innovációkra, gyakorlati és laboratóriumi jártasságuk alapján alkalmasak teljes kutatási tevékenység tervezésére és megvalósítására.

A szak célja olyan **szakemberek képzése**, akik képesek a kísérleti és terepi kutatómunka során nyert eredmények kritikus elemzésére. A képzésben részt vett szakemberek alkalmasak arra is, hogy a kutatói életpályára felkészítő doktori iskolai képzésbe lépjenek. Szakirányú képzettségüknek megfelelően különösen alkalmasak lesznek az adott részdiszciplína magas szintű művelésére, önálló munkavégzésre.

Fizikai Intézet

A Fizikai Intézet oktatási és kutatási tevékenysége szorosan kapcsolódik egymáshoz. Mind a Fizika BSc alapszakon, mind a Fizikus MSc mesterszakon lehetősége van az érdeklődő hallgatóknak a tudományos munkába bekapcsolódni. Az alapszak *informatikus fizika* és *alkalmazott fizikus specializáció* választásával is elvégezhető. Előbbi a munkaerőpiacon jól használható tudást ad, az utóbbival az intézetben folyó kutatásokhoz kapcsolódó ismeretek szerezhetők. Missziónk a fizikatanár-képzés mind a nappali tagozaton, mind a levelezős továbbképzések révén. A mesterképzést elvégző tehetséges hallgatóinknak lehetősége van a kutatómunkába aktívan bekapcsolódva ösztöndíjat, és a Fizika Doktori Iskolában PhD fokozatot szerezni.

Az intézethez tartozó képzések:

- fizika BSc
- fizikus MSc
- tanárképzés
- doktori képzés

A Fizikai Intézetben **lézerfizikai**, elméleti **magfizikai**, **plazmafizikai**, **szilárdtestfizikai**, **kvantumoptikai** és **kvantuminformatikai**, illetve **molekulafizikai** kutatásokkal foglalkozunk. Az alapkutatások mellett alkalmazott kutatások is folynak: a lézereindukált plazma emissziós spektroszkópiai vizsgálati módszer kriminalisztikai alkalmazásokat, műalkotások, festmények vizsgálatát teszi lehetővé.

A Fizikai Intézetben végzett kutató-fejlesztő munkát az elmúlt öt évben jelentősen meghatározta az **ELI-HU Kutatási és Fejlesztési Nonprofit Közhasznú Kft.**-vel kötött megállapodás, amely során elkészült egy nemlineáris terahertzes spektroszkópiai berendezés és egy nagy impulzusenergiájú terahertzes forrás a hozzá tartozó detektorrendszerrel. A terahertzes tudomány és technika területén a PTE vezető szerepet játszik, az Intézetben kifejlesztett megoldásokat széles körben használják világszerte.

Az intézet nemzetközi elfogadottságát jelzi, hogy a 2021-es év során három H2020 projekt megvalósítását kezdtük meg olyan vezető nemzetközi kutatóhelyekkel, mint a hamburgi **DESY** és a francia **CNRS** hálózat. Ezen felül **intenzív kutatói együttműködés** folyik az amszterdami Free University of Amsterdam Elméleti Kémiai intézetével a számítógépes molekulaszimulációk témaköréhez kapcsolódóan. A PTE fejlesztési terveiben szerepel, hogy a magyarországi high-tech ipar számára egy ultraprecíziós megmunkálási központot hozzunk létre, amelynek komoly kisugárzása lesz a régió gépgyártással foglalkozó vállalatai számára.

Több európai doktori képzőhellyel együttműködünk annak céljából, hogy az évtized egyik legnagyobb kutatási beruházása, az EuPRAXIA lézeres részecskegyorsító megfelelően képzett szakemberekkel rendelkezzen, mellyel a Fizikai Doktori Iskola hallgatói számára is kapcsolódási lehetőséget biztosít az európai kutatás élvonalához.

Földrajzi és Földtudományi Intézet

A PTE TTK Földrajzi és Földtudományi Intézete napjainkban az ország egyik legnagyobb földtudományi műhelye, amely oktatási és kutatási tevékenységet folytat a természet- és társadalomföldrajz, valamint a földtudományok számos ágában, továbbá K+F tevékenység keretei között segíti gyakorlati kihívások megoldását a földrajzi teret, a geoszférát érintő problémák kapcsán. Hagyományaink immár évszázados múltra, az 1923-tól Pécssett működő Erzsébet Tudományegyetem Prinz Gyula által alapított Földrajzi Tanszékéig nyúlnak vissza.

Az intézetben mintegy 40 fő- vagy részállású oktató, illetve kutató, valamint négy adminisztratív munkatárs, illetve laboráns dolgozik. Az intézet munkájában – mind a kutatás, mind az oktatás területén – aktív szerepet vállal a változó létszámú, általában 20-25 nappali tagozatos doktorandusz hallgató.

Az intézethez tartozó képzések:

- földrajz BSc
- földtudományi BSc
- földtudomány MSc
- geográfus MSc
- geoinformatika MSc
- geoinformatikai szakasszisztens szakirányú továbbképzés
- tanárképzés
- doktori képzés

Hiszünk abban, hogy színvonalas képzést csak akkor tudunk nyújtani, ha a tudományos tevékenységet is magas szinten műveljük. A tudományos kutatás iránt érdeklődő hallgatók aktív résztvevői lehetnek az intézetben folyó, a geográfia és a földtudományok széles spektrumát lefedő kutatási projektek valamelyikének. Az intézet által kínált képzések átfogják a doktori szintet is. A Földtudományok Doktori Iskola – az eddigi sikeres doktori védéseket tekintve – összességében a második, a társadalomföldrajzi kutatási irányok tekintetében pedig a legnagyobb műhely az országban. A tudományos munka alapvetően az intézet tanszékeinek szervezésében folyik. Jelenlegi hat tanszékünk hat tudományos műhelynek feleltethető meg.

A **geográfusok** rendelkeznek a társadalmi-gazdasági és települési környezet megértéséhez szükséges elméleti és módszertani alapokkal, ismereteket szereznek a környezet működéséről, a természeti és társadalmi-gazdasági környezetről.

Kémiai Intézet

A Kémiai Intézetben folyó szakmai, tudományos munka körülöleli a kémia tudományág majdnem minden területét az intézetben működő négy tanszéken. A pécsi egyetemi hagyományok továbbéléséért, a szerves kémia oktatását az Gyógyszerésztudományi Karon található Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet munkatársai végzik.

A kémiaoktatásban hagyományosnak mondható, a Természettudományi Kar megalapítása óta létező tanszékhez 2021-ben csatlakozott az **Alkalmazott Molekuláris Tudományok Külső Tanszék**, amely lehetővé teszi a hallgatók számára a globális élelmiszer- és mezőgazdasági ágazat analitikai eszközeinek piacán világelsőnek számító, dániai központú FOSS csoport részeként működő pécsi **Soft Flow Kft.**-nél alkalmazott technológiák, módszerek és rendszerek elméleti és gyakorlati hátterének megismerését.

Az Intézet fontos része két, az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat által már hosszabb ideje finanszírozott kutatócsoport: a **Szelektív Kémiai Szintézisek Kutatócsoport** és a **Molekuláris Kölcsönhatások az Elválasztástudományban Kutatócsoport**. 2022 tavaszán kezdte meg működését a számos magyar kutatóhely által létrehozott **Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium**, ennek keretében a hidrogéngazdasághoz kötődő, elsősorban elektrokémiai és fotokémiai alap kutatások folynak. 2022 őszétől az Intézet hasonló kutatási témában, a Los Angelesben lévő magyar főkonzulátus közvetítésével együttműködést kezd a Dél-Kaliforniai Egyetem (USC) **Loker szénhidrogén-kutató intézetével**, amely egykor a magyar származású Nobel-díjas vegyész, Oláh György munkahelye volt. A kutatói pályán elinduló hallgatóink jövőjét megalapozandó, az Intézet munkatársai döntő szerepet játszanak a Pécsi Tudományegyetem Kémiai Doktori Iskolájában folyó oktatásban.

Az intézethez tartozó képzések:

- kémia BSc
- vegyész MSc
- tanárképzés
- doktori képzés

Az alapszintű képzésben nagy hangsúlyt kap a kémia négy nagy területe (analitikai, fizikai, szerves és szervetlen kémia). A képzések pécsi sajátossága a modern kemometria módszereinek kiemelt tanítása.

A vegyész mesterszak elsősorban az alapképzésre épül, de vegyészmérnöki és más, természettudományos alapszakon (elsősorban fizika és biológia) végzők számára is nyitva áll. A mesterszak kurzusain jellemzően haladó kémiai ismereteket közvetítenek, például a koordinációs kémia, elemorganikus kémia, kvantumkémia, kolloidika és radiokémia területén.

A nappali és levelező tagozaton meghirdetett egy-éves tanárszakok szakmai képzése elsősorban a kémia alapszak kurzusain alapul, a tanári kompetenciákat a gyakorló kémiatanárok által tanított kémia szakmódszertan, illetve a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karral együttműködésben meghirdetett pedagógiai és pszichológiai kurzusokon lehet megszerezni.

A doktori képzés négy éve alatt mindenekelőtt a kutatómunka dominál, ezt a Kémia Doktori Iskolához tartozó témavezető irányításával, jellemzően a témavezető által működtetett kutatólaboratóriumban végzik hallgatóink.

A Kémiai Intézet munkatársai nagyon elkötelezett ismeretterjesztő munkát folytatnak. Számos különböző helyszínen tartanak látványos kísérleti bemutatókat és tudománypopularizáló előadásokat. Ennek a tevékenységnek a támogatására jött létre a ChemHacker YouTube csatorna, illetve 2022-től a Metaverzum Médiaműhely.

Matematikai és Informatikai Intézet

A Matematikai és Informatikai Intézet karunk egyik leginkább kedvelt, hallgatói létszámát tekintve az egyik legdinamikusabban fejlődő intézete.

A matematika évezredek óta szolgál a természettudományok nyelveként. Eszköztárának alapos ismerete elengedhetetlen a technológiai fejlődéshez és bármely tudományág magas szintű műveléséhez.

Legnépszerűbb képzéseink a **programtervező informatikus és gazdaságinformatikus alapszakok**. A régióinkban élénken fejlődő és bővülő IT szektorhoz, valamint a nemzetközi elvárások magas szakmai igényeihez igazodó képzéseink olyan versenyképes piaci soft és hard skillekkel vértetik fel hallgatóinkat, melyekkel könnyen elhelyezkedhetnek, akár már tanulmányaik utolsó éveiben. Folyamatosan erősítjük kapcsolatainkat a Pécs környéki IT szektor szereplőivel. Ezt szolgálja a tavaly megalapított **IT HUB Külső Tanszék** is, melyen keresztül a vállalati szférából érkező oktatók biztosítják – gyakorlatorientált kurzusok keretében – a hallgatók élő piaci technológiákkal való megismertetését. A magas informatikai tudás elsajátításához szükséges a jól megalapozott matematikai-logikai kulcskompetencia, melynek fejlesztését intézetünkben kiemelkedő tudású szakemberek biztosítják.

Az intézethez tartozó képzések:

- gazdaságinformatikus BSc
- programtervező informatikus BSc
- matematika BSc
- alkalmazott matematikus MSc
- gazdaságinformatikus MSc
- tanárképzés

Oktatási tevékenységünk mellett élénk kutatói munkát végzünk. Alapkutatási területeink a matematikán és informatikán kívül az alkalmazott matematika, jelfeldolgozás, alkalmazott informatika, biorobotika, kemometria, és más információs technológiák. Oktatóink és kutatóink jelentős publikációkkal rendelkeznek rangos folyóiratokban. Kollégáink kitartóan dolgoznak tudományos előmenetelük érdekében, ezzel is erősítve a minősített oktatói bázisunkat.

Intézetünk része az **IT Student Developers hallgatói laboratórium** (StuDev), mint projektorientált fejlesztéssel foglalkozó diákszervezet. A StuDev a programozás iránt érdeklődő hallgatókért jött létre, ami az egyetemi tanulmányokat hivatott kiegészíteni többek között hallgatói és egyéb fejlesztői projektekkel.

Felelősségteljesen úgy neveljük a jövő nemzedékét, hogy a mai gyorsan változó gazdasági, technikai követelményeknek sokáig megfelelhessenek.

Sporttudományi és Testnevelési Intézet

Intézetünk elsődleges célja a 75 éves hagyományokra, értékekre és tudásra épülő tapasztalat felhasználásával olyan **sportszakemberek képzése**, akik a 21. századi modern sport által támasztott feltételeknek minden szempontból megfelelő gyakorlatorientált szemlélettel és megalapozott elméleti tudással mutatják meg, adják át a testkultúra és a rendszeres sporttevékenység értékeit, előnyeit és szépségét az iskolai testnevelés oktatásától kezdve a versenysportolók felkészítésén át a szabadidős, rekreációs fizikai aktivitás szervezéséig minden korosztály tagjai számára. Ehhez a meglévő infrastrukturális feltételeink kiválóak: országosan egyedülálló környezetben – védett botanikus kertben – található atlétika- és labdarúgópálya, kültéri fitness eszközök, sportcsarnok és uszoda, tornatermek, táncterem, valamint különböző sporttudományi mérésekre, kísérletekre alkalmas laboratóriumok állnak rendelkezésre. Intézetünk élénk nemzetközi kapcsolatai és az ezekhez köthető résztanulmányok az ERASMUS és Stipendium Hungaricum programok keretében zajlanak. Kiemelt figyelmet fordítunk hallgatóink mentorálására, a **kettős karrier – versenysport és tanulás** – támogatására. Ennek érdekében szorosan együttműködünk különböző vezető sportpiaci szereplőkkel, nemzeti sportszakszövetségekkel, egyesületekkel.

Az intézethez tartozó képzések:

- sportszervezés BSc
- edző BSc
- tanárképzés
- doktori képzés

Az oktatás mellett a tudományos **kutatási tevékenység** is jelentős szerepet tölt be intézetünkben. A sporttudomány interdiszciplináris jellegéből adódóan a természettudományokhoz és a társadalomtudományokhoz kötődő számos témakörben, hallgatók bevonásával, kutatócsoportokban folyik a munka. A sport- és mozgásbiológiai kutatásokhoz, a sportolók fizikai paramétereinek vizsgálatához laboratóriumaink (Terhelésélettani-, Sportbiomechanikai-, Mozgás-pszichofiziológiai Laboratórium) felszereltsége magas színvonalú vizsgálatok elvégzését teszik lehetővé. Kiterjedt hazai és nemzetközi kapcsolataink nyomán intenzív a szakmai partnerekkel való együttműködés oktatási és kutatási programok kidolgozásában, vendégoktatói cserék szervezésében egyaránt.

Edző BSc alapképzési szakunkon célunk olyan edzők képzése, akik a gyermek, utánpótláskorú és a felnőtt sportolók felkészítésének területén olyan kompetenciákkal bírnak, amelyek mind a modern sportedzés, mind a szabadidősport és diáksport szakmai kihívásainak megfelelnek.

A képzés során a hallgatók egy sportágra specializálódnak és annak technikai, taktikai, elméleti és gyakorlati tartalmát sajátítják el. A gyakorlatorientált sportági képzés ugyanakkor olyan edzéstudományi, társadalomtudományi és medicinális ismeretek megszerzésére épül, amelyekkel a hallgatók megértik az emberi szervezet működését, az egészséges teljesítményfokozás lehetőségeit, a sérülések prevenciójának technikáit és a teljesítménydiagnosztika hátterét. A képzés során a hallgatók olyan pszichológiai, pedagógiai, gazdasági, marketing, kommunikációs és vezetési ismereteket is megszerznek, melyekkel alkalmasak lesznek a sportélet szervezésére és irányítására, az egészséges életmódra való nevelésre.

Sportszervezés BSc alapképzési szakunk célja, hogy a 21. századi modern sport által támasztott feltételeknek minden szempontból megfelelő sportszervező szakembereket képezzen, akik a modern üzleti alapokra helyeződött sport, komplex menedzsment feladatait a szabadidős és a versenysport területén egyaránt el tudják látni. Célunk olyan felkészítés biztosítása, amelynek eredményeként a sport szervezeti, vezetési és gazdálkodási kérdéseivel is megbirkózó; a sportvezetés különböző szintjein elhelyezkedő és közreműködő; a piactudás között működő sportéletet irányítani képes, megalapozott és differenciált szakmai tudással rendelkező sportszakemberek képzése valósul meg.

Testnevelő tanár szak

A képzés célja a testnevelés tantárgy tanítására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes testnevelő tanárok képzése, akik elhivatottak a különböző korosztályok testnevelés és sportműveltségének kialakítására, az egészséggel, az életmóddal kapcsolatos készségek és képességek fejlesztésére.

A testnevelés és a sport olyan műveltségterület, amelynek ismeretei és tartalma minden egyes ember számára – kortól, nemtől és egészségi állapotától függetlenül – élethosszig tartó fontossággal bír. A kihívásokkal, modernizációs technológiai újdonságokkal teli világunkban gyermekkorban, a család mellett a köznevelésben szükséges megalapozni azt az értékrendet, amelyben a testnevelés és a sport a mindennapok részévé válva járul hozzá az egészség kialakításához és megőrzéséhez, egészségtudatos magatartás és életvitel kialakításához.

TTK 30 jubileumi ünnepség

30 éves a Pécsi Tudományegyetem önálló Természettudományi Kara

1991-ben a kormány a 1064/91. sz. határozatával a Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Kara alapjain 1992. január 1-jei hatállyal létrehozta a bölcsészettudományi és természettudományi karokat. A Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kara így idén ünnepli megalapításának 30. évfordulóját. Ezen jeles alkalomhoz kapcsolódva karunkon ünnepélyes díjátadással és filmvetítéssel egybekötött ünnepséget rendeztünk a Vargha Damján konferenciateremben, majd azt követően a kampusz udvarán felállított rendezvénysátorban, 2022. május 20-án pénteken 10 órától. Hasonlóan, mint öt évvel ezelőtt, ismét megtelt a konferenciaterem a „rég” és jelenlegi munkatársainkkal, hallgatóinkkal, meghívott vendégeinkkel. A sorokban ott ültek Pécs város és az Egyetemünk vezetői, a karok és szervezeti egységek vezetői és munkatársai, valamint alumni hallgatóink.

„Mérföldkő ez a harminc év” – nyitotta meg az ünnepséget **Dr. Horváth Attila**, a TTK akkori dékánja, aki beszédében elismerte elődei munkáját. **Dr. Bódis József**, az ITM államtitkára, a PTE UQ Alapítvány elnöke; **Dr. Miseta Attila**, a PTE rektora; **Péterffy Attila**, Pécs város polgármestere; valamint **Dr. Gábrriel Róbert**, karunk korábbi dékánja emlékeztek vissza az elmúlt évekre és mindannyian tanácsokkal, közösen elért eredményeink méltatásával és jókívánságokkal zárták beszédjeiket, hangsúlyozva a jövő vezetőinek feladatait.

Az ünnepség keretében díjak és kitüntetések átadására is sor került, melyeket Dr. Horváth Attila dékán adott át.

A *Pécsi TTK-ért Díjat* vehetett át **Zag Gábor**. A TTK korábbi hivatalvezetője egybefonódott a TTK-val, a Karon töltött hosszú évek során elkötelezetten, lelkiismeretesen, fáradhatatlanul és önzetlenül tevékenykedett a karért, ajtaja mindig mindenki előtt nyitva állt, megoldhatatlan probléma számára nem létezett. Már egykori TTK-s hallgatóként is tanúbizonyságot tett elvitathatatlan közösségépítő szerepéről. Hivatalvezetőként is ugyanolyan, ha nem még nagyobb odaadással, lelkesedéssel és felelősségteljesen dolgozott a karért. Minden rábízott ügyet hallatlan körültekintéssel kezelte, a problémákat precízen, konstruktívan, messzemenő alapossággal oldotta meg. A TTK sokat köszönhet éveken át tartó szorgalmas, hatékony és áldozatos munkájának.

A *Természettudományi Kar Támogatója Díjban* a **Soft Flow Kft.** részesült, az elismerést Armbruszt Simon ügyvezető vette át. 2021 áprilisában a két intézmény szakmai kapcsolatainak építésében mérföldkőnek számító megállapodás jött létre a Soft Flow Kft. és a PTE TTK között. A Kar Kémiai Intézete és a Soft Flow Kft. szoros együttműködést folytat a biotechnológiai szektorhoz tartozó oktatási, tudományos és kutatás-fejlesztési területeken. Az Alkalmazott Molekuláris Tudományok Külső Tanszék megalapításának célja az oktatási, kutatási tevékenységek bővítése, a gazdasági életben fellelhető gyakorlati tudás integrációja az oktatásba, illetve a mindkét fél előnyére szolgáló tudástranszfer elősegítése.

Az *Év TTK-s Hallgatója Díjat* **Sarkadi Balázs** kapta, aki kiemelkedő tanulmányi eredménye mellett aktív tagja az egyetemi tudományos életnek, sporteredményeivel is öregbíti a kar hírnevét, mindemellett komoly közösségépítő szerepet is vállal.

Hatan kaptak dékáni dicséretet. Elismerésben részesült:

Dr. Márton Zsuzsanna, a Fizikai Intézet egyetemi docense, aki a Fizikai Intézetben meghatározó szerepet vállalt az idegen nyelvű BSc és MSc képzések megalapításában, a szemeszterek órarendjének összeállításában, a hallgatók felvételiztetésében és mentorálásában.

Pinczehelyi Eszter, a Matematikai és Informatikai Intézet ügyvivő szakértője, aki az informatika szakos magyar, angol hallgatókkal és oktatókkal kapcsolatos adminisztrációs feladatainak ellátásánál tanúsított lelkiismeretes munkájáért kapta az elismerést.

Dr. Halmai Ákos, a Földrajzi és Földtudományi Intézet egyetemi adjunktusa, aki szakterületénél fogva két intézetben is lát el oktatási feladatokat. Az elmúlt két évben, a váltakozó online és jelenléti oktatásban a veszélyhelyzet alatt kiemelkedő módon látta el oktatási feladatait. Emellett az Intézet aktuális kutatási programjaiba is intenzíven bekapcsolódott: mind a terepi felvételezésbe, mind az irodai adatfeldolgozásba.

Dr. Kemenesi Gábor, a Biológiai Intézet egyetemi adjunktusa, aki az elmúlt években kiemelkedő tudományos tevékenységet végzett, ezzel öregbítve a PTE TTK hírnevét. Oszlopos tagja a Virologiai Nemzeti Laboratóriumnak, amely a koronavírus járvány ideje alatt (és jelenleg is) komoly hazai és nemzetközi elismertségű tudományos tevékenységet végez a

TTK 30 jubileumi ünnepség

járvány megfékezése és a terápiás kezelés hatékonyabb felderítése érdekében. Pályázati, publikációs és utánpótlás nevelési tevékenysége is jelentős. Kutatómunkája mellett számos tárgyat oktat a karon.

Dr. Kiss András, a Kémiai Intézet egyetemi adjunktusa, aki 2011-ben szerzett biológus diplomát a PTE TTK-n, de kutatási munkája már ekkor is a fizikai kémiához és a Kémiai Intézethez kötötte. 2011 óta vezet fizikai kémiai laboratóriumi gyakorlatot magyar és idegen nyelvű kémia BSc, szőlész-borász mérnök és gyógyszerész szakos hallgatók számára. Részt vett speciálkollégiumok oktatásában is, elektrokémia és angol nyelvhasználat a tudományban témakörökben hirdet meg választható tárgyat. 2021-től ő tartja a Fizikai kémia előadás főkollégiumot az angol nyelvű gyógyszerészképzésben.

Dr. Atlasz Tamás, aki közel másfél évtizede dolgozik a Sporttudományi és Testnevelési Intézetben. Évek óta a Sportbiológia Tanszék vezetője, 2019 óta az Intézet igazgatóhelyettese. Az Intézetben számos fajsúlyos munkát végzett/végez, mint pl.

az angol nyelvű képzések, valamint az Erasmus hallgatók koordinálása, a szakdolgozatok adminisztrációja, az OTDK tevékenységek koordinálása, a laboratóriumi eszközök beszerzésének koordinálása, beiskolázási és Intézetét népszerűsítő folyamatokban végzett munka, hallgatók személyes mentorálása, vagy pályázatok koordinálása. Az Intézet egyik legnépszerűbb oktatója, nélkülözhetetlen munkatársa.

A díjak végén – meglepetésként – a kar dolgozó **Dr. Horváth Attila** munkáját is megköszönték, hiszen dékánként leköszön; utódját 2022 nyarán választotta meg a PTE TTK közössége.

A rendezvény hivatalos, ünnepélyes programját követően vette kezdetét a zenés-táncos ünneplés a rendezvénysátorban. A pandémiával terhelt évek után először rendezhettük meg ismét hagyományos főzőversenyünket, ahol idén 9 csapatba szerveződve mutattuk meg, ki mire képes fakanállal a kezében!

30 éves a Pécsi TTK – Jubileumi Kisfilm

A 30. év legfontosabb eseményei

Kinevezések, díjak és elismerések 2022-ben

Nők és Lányok a Tudományban Világnap - WIS 2022 konferencia

A Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Karán tevékenykedő Nők a Tudományban – Nők Nevezített Pályán csapat immáron harmadik alkalommal rendezte meg a Nők és Lányok a Tudományban Világnap alkalmából a „Women in Science” (*Women in Science 2022 – WIS 2022*) nemzetközi online konferenciát 2022. február 11-én.

A rendezvény célja, hogy olyan fantasztikus embereket, édesanyákat, társakat és kollégákat mutathasson be, akik tehetségükkel, kiemelkedő képességeikkel, kitartásukkal, szorgalmukkal tudományterületük legjobbjai, és akik a projekt- és rendezvény gazdáikhoz hasonlóan a tehetséggondozást, mentorálást szívükön viselik.

Dr. Hideg Éva és Dr. Almási Gábor állami kitüntetésben részesült

A nemzetközi szinten is elismert pécsi növénybiológiai kutatások terén elért kimagasló eredményei, valamint a növénybiológiai oktatásban végzett tevékenysége elismeréseként **Dr. Hideg Éva** fizikus, növényi stresszélettan kutató, a biológiai tudományok doktora, a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar Biológiai Intézete Növénybiológiai Tanszékének vezetője, egyetemi tanára részére a Magyar Érdemérem tisztikeresztje; a Pécsi Tudományegyetem fizikus- és fizikatanár-képzésének fejlesztése érdekében végzett tevékenysége, illetve az alkalmazható tudás átadását szolgáló több évtizedes szakmai munkája elismeréseként **Dr. Almási Gábor** fizikus, a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Karának dékánhelyettese és Fizikai Intézetének igazgatója, egyetemi docense részére a Magyar Érdemérem lovagkeresztje kitüntetését adományozta.

A 30. év legfontosabb eseményei

Elismerték a Hungeo Contest és Dr. Trócsányi András tevékenységét

A PTE Földrajzi és Földtudományi Intézet évek óta szervezi a Hungarian Geographical Contest angol nyelvű földrajzversenyt és készíti fel az iGEO olimpiájára utazó magyar csapatot. Az olimpikonok mellett 2022. március 29-én a Földrajzi és Földtudományi Intézet, illetve a felkészítésben kulcsszerepet játszó Dr. Trócsányi András, karunk dékánhelyettese is elismerő oklevelet kapott.

Pro Cura Ingenii Díjat kapott Dr. Atlasz Tamás és Dr. Kemenesi Gábor

Oktatókat, hallgatókat és középiskolás diákokat tüntettek ki a Pécsi Tudományegyetem TEHETSÉGRE HANGOLVA oklevélátadó ünnepségén, köztük kollégáinkat, hallgatóinkat is. A Pro Cura Ingenii Díjat azok az egyetemi oktatók vehették át, akik a tehetséggondozó tevékenységbe bekapcsolódnak. Karunkon két munkatársunk, Dr. Atlasz Tamás és Dr. Kemenesi Gábor munkáját ismerték el.

Akadémiai Díjat kapott Dr. Budai Tamás

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége az MTA rangos kitüntetését, az Akadémiai Díjat tudományos tevékenységet végző kutatóknak vagy kutatócsoportoknak adományozza az elmúlt években elért kiemelkedő kutatási munkájuk és eredményeik elismeréseként.

Az MTA elnöksége Akadémiai Díjban részesítette **Budai Tamást**, az MTA doktorát, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi tanárát hazánk földtani felépítésének megismerése érdekében végzett munkájáért, a Magyarország geológiai viszonyait bemutató alaptérképek megalkotásában játszott meghatározó szerepéért.

Az MTA rendes tagjává választották Dr. Felinger Attilát és Dr. Kollár Lászlót

Száztíz, a közös akadémiai jelöltlistára felkerült kutató közül választotta meg az Akadémikusok Gyűlése az MTA új rendes tagjait a VII. Kémiai Tudományok Osztályában: Dr. Felinger Attila és Dr. Kollár László professzorokat.

Dr. Felinger Attila 1961-ben született Pécsen. 2016 óta az MTA levelező tagja.

A Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar, Analitikai és Környezeti Kémia Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, az Általános Orvostudományi Kar Bioanalitikai Intézetének igazgatója, az MTA-PTE Molekuláris Kölcsönhatások az Elválasztástudományban Kutatócsoport vezetője. Szakterülete az elválasztástudomány.

Dr. Kollár László 1955-ben született Kaposváron. 2016 óta az MTA levelező tagja.

A Veszprémi Vegyipari Egyetemen szerzett okleveles vegyészmérnöki diplomát 1979-ben. A Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar, Kémiai Intézet Szervetlen Kémia Tanszékének egyetemi tanára. Szakterülete a koordinációs kémia és a homogén katalízis.

PTE Innovációs Nívódíjban részesültek fizikus kutatóink

A PTE Innovációs Nap rendezvényen hagyományteremtő jelleggel, első alkalommal került átadásra a PTE Innovációs Nívódíj, a díjazottat a PTE Innovációs Bizottság választotta ki az egyetemi szellemi termék portfólióban lévő szellemi alkotások feltalálói közül.

A 2022. évi PTE Innovációs Nívódíj nyertesei: **Dr. Almási Gábor**, **Dr. Hebling János** és **Dr. Pálfalvi László**, a PTE TTK Fizikai Intézet/SZKK Nagyintenzitású Tera-hertz-es Kutatócsoport vezető kutatói.

A 30. év legfontosabb eseményei

Gábor Dénes Díjjal ismerték el Dr. Hebling János munkáját

A járványhelyzet miatt elhalasztva, 2022. május 12-én adták át a Magyar Tudományos Akadémián a 2020/2021. évi Gábor Dénes Díjakat. A NOVOFER Alapítvány jóvoltából létrehozott kitüntetés a civil szféra legnevesebb műszaki alkotói elismerése Magyarországon.

A 2020. évi díjazottak közt szerepel **Dr. Hebling János**, aki kiemelkedően széleskörű szakmai publikációs és oktatói-kutatói tevékenységéért, a döntött impulzusfronton alapuló THz-es impulzus előállítás technikájának kidolgozásáért, az így előállított impulzusok alkalmazásával működő proton-utángyorsító megalkotásáért, a kombinált hadronkezelés módszerének kialakításáért, ezáltal a rákos szövetek protonnyalábbal történő elpusztítása alapjainak letételeért vehette át díját.

Hajós Alfréd Aranyplakettet kapott Dr. Tóvári Ferenc

Május 20-án a MEFOB FESZTIVÁL keretében tartotta meg éves Közgyűlését a MEFS Miskolcon, az Egyetem Díszaulájában.

A MEFS Közgyűlésén hagyományosan az egyetemi sportért végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként a MEFS által alapított díjakat is kiosztották.

Dr. Tóvári Ferenc, a Sporttudományi és Testnevelési Intézet, Sportágak Elmélete és Gyakorlata Tanszék adjunktusa az úszás sportágban végzett több évtizedes oktatói és edzői munkásságáért Hajós Alfréd Aranyplakett elismerésben részesült, „*ami tulajdonképpen az egyetemi sport, és az egyetemi oktatásban végzett legmagasabb szintű kitüntetés*”.

Németh Angéla Díjat vehetett át **Varga Tamás**, valamint Halassy Olivér Hallgatói Díjjal ismerték el **Bak Barnabás** és **Haincz Krisztián** hallgatóink munkáját.

Pedagógusnap alkalmából több kollégánk is elismerésben részesült

A Pécsi Tudományegyetem rektora Arany Katedra Díjat adományoz azoknak az általános iskolai és középiskolai pedagógusoknak, főiskolai és egyetemi oktatóknak, akik kiemelkedő oktató-nevelő munkát végeznek, és jelentős eredményeket érnek el a tehetséggondozás területén.

A 2022-es esztendőben Arany Katedra-díjban részesült **Dr. Lente Gábor**, a Természettudományi Kar Kémiai Intézetének egyetemi tanára.

A Pécsi Tudományegyetem Rektora a szervezeti egységek vezetőinek javaslatára magas színvonalú és lelkiismeretes munkájuk elismeréseképpen rektori dicséretben részesítette az alábbi munkatársakat.

Az ünnepség keretében rektori oklevelet vehetett át a Természettudományi Karról:

Harka Győző informatikus,
Marics Ágota tanulmányi előadó.

A 30. év legfontosabb eseményei

Dr. Pap Margit az MTA doktora

Dr. Pap Margit, a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar, Matematikai és Informatikai Intézet igazgatója, az Alkalmazott Matematika Tanszék vezetője, 2022. június 30-án védte meg az MTA doktora cím elnyerésére benyújtott értekezését.

Megkapta megbízását a TTK új dékánja Dr. Trócsányi András

Dr. Miseta Attila, a Pécsi Tudományegyetem rektora 2022. július 1. napjától Dr. Trócsányi Andrást, a Természettudományi Kar általános és oktatási dékánhelyettesét, a Földrajzi és Földtudományi Intézet tanszékvezető egyetemi docensét bízta meg a kar dékáni teendőinek ellátásával.

Dr. Trócsányi András a Természettudományi Kar dékáni posztjára benyújtott pályázatát a rektor elfogadta, a pályázati eljárás keretében a Természettudományi Kar Kari Tanácsa támogató véleményét nyilvánította. Karunk új dékánjának megbízatása 2022. július 1. napjától 2026. június 30. napjáig szól.

Dr. Jakab Ferenc a PTE egyik új rektorhelyettese

2022. július 1. napjától az egyetemi vezetés vonatkozásában karunkat is érintő változásokról tájékoztatta az egyetemi polgárokat Dr. Miseta Attila, a PTE rektora. **Dr. Jakab Ferenc**, karunk korábbi dékánhelyettese, a Virologiai Nemzeti Laboratórium vezetője, a Biológiai Intézet Genetikai és Molekuláris Biológiai Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára, mint innovációért felelős rektorhelyettes kezdi meg munkáját.

Pécs Város Tudományos Díját vehette át Dr. Kollár László

A város napja alkalmából megtartott ünnepi közgyűlésen a Pécsi Nemzeti Színházban adták át a pécsi önkormányzat díjait és elismeréseit. Egyetemünk számos polgára városi kitüntetésben részesült, köztük Vilmos püspök-díjat adományoztak a természettudományok területén végzett kiemelkedő munkája elismeréseként **Dr. Kollár László**, a Kémiai Intézet professzora részére.

Professzori talárt vehetett át Dr. Kégl Tamás és Dr. Kovács János

A hagyományokhoz híven szeptember elsején tartotta a Pécsi Tudományegyetem Tanévnyitó Ünnepi Szenátusi Ülését a Halasy-Nagy József Aulában, melynek keretében hallgatói elismerések, valamint egyetemi tanári kinevezések kerültek átadásra.

Csák János, Magyarország kulturális és innovációs miniszterének a fenntartóval egyetértésben tett javaslatára Novák Katalin köztársasági elnök 2022. szeptember első napjától egyetemi tanárrá nevezte ki a PTE 12 oktatóját.

Karunkon Professzori talárt vehetett át:

Dr. Kovács János, a Földrajzi és Földtudományi Intézet professzora,

Dr. Kégl Tamás, a Kémiai Intézet professzora.

A tanévnyitó végén pedig egyetemi hallgatókat, kollégákat díjaztak:

Egyetemi Kultúráért Díjat kapott **Jenák Ildikó**, a Matematikai és Informatikai Intézet tanársegédje. Egyetemi Sportéletért Díjat kapott **Bak Barnabás**, földrajz-testnevelés tanárszakos hallgató, **Haincz Krisztián**, német-testnevelés tanárszakos hallgató és **Vargáné Szalai Kata**, egyetemi tanársegéd.

A 30. év legfontosabb eseményei

A Geomorfológusok Nemzetközi Szövetsége tiszteleti tagjává választotta Lóczy Dénest

A Geomorfológusok Nemzetközi Szövetsége (IAG) a portugáliai Coimbrában tartotta 10. világkonferenciáját „Geomorfológia és éghajlatváltozás” címmel. Ebből az alkalomból a szervezet Végrehajtó Bizottsága hét új tiszteleti tagot is választott; más nemzetek professzoraival együtt **Dr. Lóczy Dénes**, a Földrajzi és Földtudományi Intézet professzora is részesült ebben a megtiszteltetésben.

Decan Emeritusi címet kapott Dr. Horváth Attila

A Pécsi Tudományegyetem november 3-án tartotta Doktoravató Ünnepségét a Magyar Tudomány Ünnepe-n, ahol a Természettudományi Kar Kari Tanácsa a 2018-2022 között végzett kimagasló vezetői tevékenysége elismeréseként decan emeritus címet adományozott Dr. Horváth Attila egyetemi tanár, az MTA doktora részére. A kinevezéssel járó PTE emlékgyűrűt Dr. Miseta Attilától, a PTE rektorától vehette át.

Az Év Ismeretterjesztő Tudósa Dr. Kemenesi Gábor

Az Év Ismeretterjesztő Tudósa kitüntető címet, mely Az Év Ismeretterjesztő Tudósa díj a csillaggal nevet viseli – miután a díjhoz egy, a kitüntetett személy nevét hordozó égitest is társul – a Tudományos Újságírók Klubja (TÚK) ítéli oda 1996 óta tagjainak szavazata alapján évente annak a kiváló tudósnak, aki a saját tudományterületén és a tudományos ismeretterjesztésben egyaránt kiemelkedőt alkot abban az évben.

A Tudományos Újságírók Klubja 2022-ben Dr. Kemenesi Gábornak, a PTE TTK adjunktusának, a Virologiai Nemzeti Laboratórium munkatársának adományozta az Év Ismeretterjesztő Tudósa díjat.

Pro Cura Ingenii elismerésben részesült Dr. Eisner Tímea és Dr. Tibai Zoltán

A PTE Dr. Halasy-Nagy József Aulájában adták át 2022. november 18-án a Pro Cura Ingenii elismeréseket. A díjazottakat és vendégeket köszöntötte és az elismeréseket is átadta Dr. Fedeles Tamás oktatási rektorhelyettes, a PTE ÚNKP Koordinációs Munkacsoport szakmai vezetője, valamint Dr. Horváth Györgyi dékánhelyettes asszony, a PTE Tehetségtanács elnöke.

A Pro Cura Ingenii díjat 2020 őszén alapította a PTE Tehetségtanács az oktatási rektorhelyettes kezdeményezésére. A Tehetségtanács javaslata alapján karonként két fő, kiemelkedő tutorálási tevékenységet végzett oktató díjazható a „Pro Cura Ingenii” kitüntetéssel. A két fő tutorálási tevékenységet végző, díjazandó oktató külön korcsoportokat képez.

Pro Cura Ingenii díjat 20 oktató nyert el idén, karunkon:

35 év alatti: **Dr. Tibai Zoltán**,
a Fizikai Intézet adjunktusa,

35 év feletti: **Dr. Eisner Tímea**,
a Matematikai és Informatikai Intézet adjunktusa.

Nyílt Nap a TTK-n

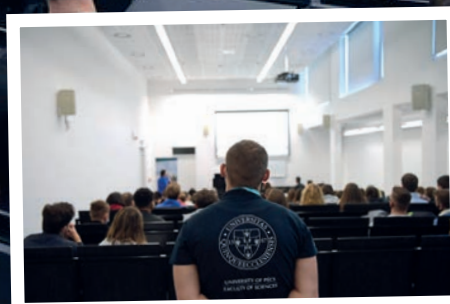
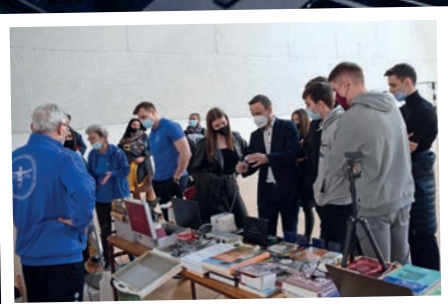
Kari rendezvényeink sorában a naptári év kezdete számunkra a nyílt nappal esik egybe, így idén is több száz érdeklődő látogatott el hozzánk a PTE Szentágothai János Kutatóközpontba 2022. január 18-án.

A délelőtti folyamán az aulában, kiállítói standoknál fogadták az érdeklődőket karunk munkatársai és hallgatói: a **PTE Sportiroda** és a **PTE Támogató Szolgálat** képviselői mellett a **Soft Flow Kft.** és a **PTE Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet** jelenléte is színesítette a kínálatot. 11 órára – a járványügyi intézkedéseknek megfelelő távolságtartás figyelembevételével – „teljesen megtelt” a Kutatóközpont nagyelőadója és a mögötte lévő két kisebb előadóterem is, ahol előben közvetítettük a „kavicsban” zajló eseményeket. Rendezvényünkre a korábbi évekhez hasonlóan közel 300 fő látogatott el.

Dr. Trócsányi András dékánhelyettes (*július 1-je óta vezeti a kart dékánként – a szerk.*) köszöntőjével és a kar bemutatásával indult a központi program,

ezt **Bognár László** beiskolázási információi követték, majd a **TTK Hallgatói Önkormányzat** nevében **Konecsny Bence** beszélt az egyetemi diákéletéről. A központi program zárásaként **Bartakovics Bettina** mutatta be a **PTE Karrier Iroda** hallgatóinknak szóló lehetőségeit, illetve **Magdali Csaba** beszélt a **PTE Támogató Szolgálat** munkájáról.

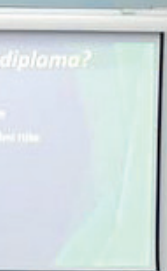
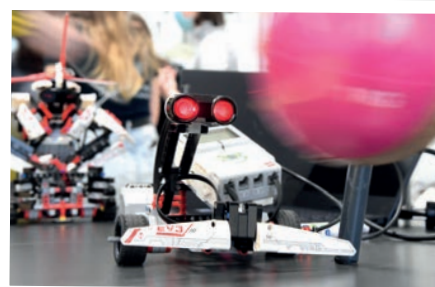
A 30. év legfontosabb eseményei

Déltől a diákok érdeklődési körüknek megfelelően vettek részt az intézeti programokon, ahol különböző helyszíneken tudományáganként folytatódott a bemutatkozás.

Kollégáink idén is maximálisan kitettek magukért rendezvényünk magas színvonalon való megvalósítása érdekében, hogy karunk képzési kínálatát a lehető legtöbb oldaláról megmutassák a rendezvényre érkező látogatóknak.

Hármas évforduló a karon – Hámori, Borhidi és a Botanikus Kert

Két PTE-s akadémikus, **Dr. Borhidi Attila** botanikus és a 2021-ben elhunyt **Dr. Hámori József** neurobiológus tiszteletére, valamint az egyetemi **Botanikus Kert** fennállásának 70. évfordulója alkalmából rendezett konferenciát a Természettudományi Kar május 27-én.

A Dr. Vargha Damján konferenciateremben a két kiemelkedő tudós rengeteg tanítványa és kollégája gyűlt össze megünnepelni e jeles alkalmat. A Botanikus Kert fennállásának hetvenedik évfordulója alkalmából egy jubileumi kötetet is kiadott a Kar, valamint a kert legszebb részein gyűjteményeket, tereket nevezünk el a múlt nagy egyéniségeiről.

Az ünnepség keretében számos pályatárs, kiemelkedő tudós, tanítvány idézte fel a közelmúltban elhunyt Hámori József neurobiológus-akadémikus munkásságát és az egyetem érdekében végzett tevékenységét. Személyesen is köszöntötték az egybegyűltek Borhidi Attila botanikus-akadémikust a közelgő kerek, 90. születésnapja alkalmából, hogy tisztelegjenek a karalapító dékán, az oktatást és a tudományos tevékenységet alapjaiban megújító professzor előtt. Karizmatikus személyiségét, hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerét bevetve 35 éve fáradozik azon, hogy a Pécsi Tudományegyetem szellemileg és szervezetenként is folyamatosan megújulhasson. Mindkét ünnepeltnek köszönhetően hallgatók százai, fiatal kutatók tucatjai teljesítik küldetésüket a tanári és biológusi pályákon, ezzel is öregbítve a Pécsi Tudományegyetem hírnevét.

A laudációk után Borhidi professzor is beszédet mondott: *Az, ami itt ma megnyilvánult, az a hála és a szeretet szava – fogalmazott az akadémikus, majd kiemelte: ebben a kötetben azt írják le a barátaim, hogy mit jelentett a számukra az, amikor bátorítást, pénzügyi segítséget, vagy akár emberi kapcsolatot, emberséget kaptak a szakmában. Arról van szó, hogy ez a kötet az én számomra egy nagy igazolás arra, hogy nem éltem hiába. És ez a kilencvenedik születésnaphoz nagyobb ajándék nem lehet.*

Harmadik ünnepeltként a Botanikus Kertet, a növényeket éltető és bemutató „zöld szigetet” köszöntöttük, ahol a közismert fajok mellett számos érdekesség és különlegesség kapott helyet. Az elmúlt évtizedben történt infrastrukturális fejlesztések segítették a növényanyag fejlesztését, és a látogatók is komfortosabb körülmények között tekinthetik meg a gyűjteményeket, amelyek mostantól kiemelkedő tudósoknak, munkatársaknak

A 30. év legfontosabb eseményei

állítanak emléket. A jubileum alkalmából megjelent *„Zöld sziget Pécsen, Isten békéje”* című kötet ezeket az emlékhelyeket, valamint a névadóikat mutatja be, **Mánfai György** és **Dr. Szabó László Gyula** professor emeritus szerkesztésében.

Ha ősz, akkor Kutatók Éjszakája!

A kutatók a hétköznapijainkat meghatározó folyamatok mögött álló színes egyéniségek – ezt igyekeznek megmutatni évről-évre szeptember utolsó péntekén a Kutatók Éjszakája. Karunkon immár 15. éve mutatjuk be érdekes, izgalmas, olykor meghökkenítő programok keretében a tudományos módszereket és eredményeket, hozzuk közelebb a mindennapokhoz a tudósokat és kutatókat érhető, élvezhető, szórakoztató formában. Ezen az estén az érdeklődők megismerkedhetnek a kutatói munka szépségeivel és izgalmaival, megtudhatják, hol és hogyan dolgozik egy kutató, milyen kihívások érik, és hogyan küzdi le a nehézségeket.

Biológusaink segítségével megismerhettünk mikroszkopikus lényeket és vírusokat; kiderült, hogy csokoládéból és borból igencsak sokféle létezik a világon; megtudhattuk, hogy mennyire erős a chili paprika, illetve, hogy vannak szőrös növények, sőt olyanok is, amelyek napoznak. Választ kaphattunk a patakok kiszáradásának okára és az örök kérdésre: honnan származunk?

A **Fizikai Intézet** munkatársai érdekes és meghökkenítő kísérletekkel: légnnyomással, lézerekkel, vilálmokkal és optikai jelenségekkel kápráztatták el látogatóinkat.

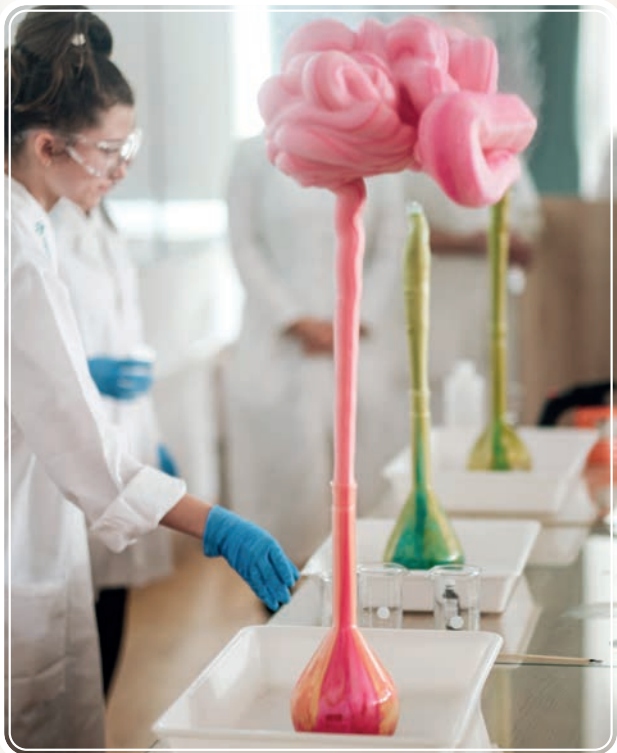
A **Földrajzosok** az idei évben is színes programmal készültek: meteorológus kollégáink segítségével mi is „időjárás-csinálóvá” válhattunk; megvizsgálhattuk bolygónkat egy műhold „szemével”, majd energiahordozók után kutattunk a föld mélyén. Természetföldrajzosaink elvittek bennünket az Óperenciás-tengeren is túlra, és az ő segítségével ismerhettünk meg távoli galaxisokat és égitesteket lehetséges életnyomok után kutatva. Utánajártunk a Tádzs Mahal titkainak, feltártuk, hogy mire használhatóak a földrajzi adatsorok és megtudhattuk, miként alakultak ki városaink mai formái.

Kémikusaink a korábbi évekhez hasonlóan, mindig nagy érdeklődéssel kísért programmal érkeztek: robbantanak, felgyújtanak és olvasztanak mindent, amit laboratóriumi körülmények között lehetséges. A Soft Flow Kft. kollégái bepillantást engedtek az analitika világába. A Metaverzum Médiaműhely vegyészeti pedig elrepítették bennünket a „Dűne” univerzumába.

A **Matematikai és Informatikai Intézet** munkatársai megtornáztatták az elménket, elkalauzolva látogatóinkat a hamis pénzérmék, kártyajátékok és bérügyviteli feladatok világába. Sőt, velük léphetünk át a virtuális térbe is...

A **Sporttudományi és Testnevelési Intézet** kollégái jóvoltából megismerhettük a világ különböző tájainak táncait; megtudhattuk, miként hat szervezetünkre az alkohol, és persze ők felelősek az agytorna utáni testmozgásért is.

Asokéves hagyománynak megfelelően ezen az estén kinyíltak a laborajtók, kicsik és nagyok személyesen találkozhattak az ott dolgozó szakemberekkel, kipróbálhatták eszközeiket, találmányaikat, megismerhették a munkájukat előadások és interaktív, tudományos-szórakoztató programok keretében.

Sportszakos Hallgatók Sporttalálkozója a PTE szervezésében

1952 óta három év kivételével minden évben megrendezik a Sportszakos Hallgatók Sporttalálkozóját, amelynek elődjét „Spartakiád” néven a Pécsi Pedagógiai Főiskola Testnevelési Tanszéke indította útjára. A találkozón hét, sportszakos hallgatók képzésével foglalkozó felsőoktatási intézmény közel 400 versenyzője, hat sportágban mérte össze tudását. A minden évben más városban, immáron 68. alkalommal megrendezésre kerülő kétnapos versenynek 2022-ben a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar Sporttudományi és Testnevelési Intézete adott otthont október 6-7. között.

A sporteseménynek jelentős sportértéke van, emellett hozzájárul a megrendezendő sportágak népszerűsítéséhez és intézményünk szakmai tekintélyének növeléséhez. A rendezvény fő célja, hogy a sportágak népszerűsítése mellett szakmai és sportbaráti kapcsolatok létesüljenek.

A versenyre nevező 8 egyetem sportolói atlétikában, úszásban, női kézilabdázásban, férfi kosárlabdázásban, mix röplabdázásban és kispályás labdarúgásban mérték össze erejüket. A versenyen a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem (Budapest), az ELTE Savaria Egyetemi Központ (Szombathely), a Nyíregyházi Egyetem, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (Eger), a Szegedi Tudományegyetem, a Széchenyi István Egyetem (Győr), a Debreceni Egyetem és a házigazda Pécsi Tudományegyetem sportszakos hallgatói vettek részt. A közel 350 hallgató, 40 oktató, edző és a házigazdák 30 fős szervezői csapata nagyszabású eseménnyel gazdagította városunk sportéletét, amelyen egyetemünket mintegy 60 hallgató képviselte.

A Sporttudományi és Testnevelési Intézet célja az volt, hogy ez a két nap több legyen, mint sportesemény – a résztvevők az elért eredmények mellett élményekkel gazdagon térjenek haza.

Lapozó

Munkatársaink kutatási eredményeiből szemezgetünk

Mint szúnyogon az ezüstcsík

Kurucz Kornélia a PTE TTK adjunktusa, biológusként végzett. Az állatokról emberekre terjedő kórokozók, betegségek (ún. zoonózisok) környezeti hátterét vizsgálja, szúnyogokkal foglalkozik.

„A malária óta nem újdonság, hogy betegségeket terjesztenek a szúnyogok. Az elmúlt évtizedekben megjelentek olyan idegenhonos szúnyogfajok a trópusi területekről, amelyek magukkal hozhatják a mérsékelt égövbe a trópusi betegségeket is.

Európában eddig hat invazív idegenhonos szúnyog fajt tartunk számon, ebből Magyarországon az ázsiai tigrisszúnyog (*Aedes albopictus*), a japán bozótszúnyog (*Aedes japonicus*) és a koreai szúnyog (*Aedes koreicus*) ismert, lehet, hogy több is létezik, de még nem tudunk róla.

A Dél-dunántúli régióban mindhárom faj megtalálható. Pécssett a koreai szúnyog jellemző, míg a japán bozótszúnyog főleg a várostól délre fordul elő. Tigrisszúnyogot Pécssett még nem fogtunk, ez nem jelenti az, hogy nincs is.”

A mostani projektben a lakosságot is bevonják a szúnyogok azonosításába.

„Mielőtt lecsapnám a szúnyogot, le kell fényképezni úgy, hogy a fejét, a torát, a potrohát és a hátsó lábait is lássuk. Ennek alapján sok új információt tudunk nyerni, de a lakosságot is tudjuk tájékoztatni, hogy épp milyen szúnyogfajok fordulnak elő adott területen” – mondta el Dr. Kurucz Kornélia

Csörgedezik vagy kiszáradt? Nem mindegy!

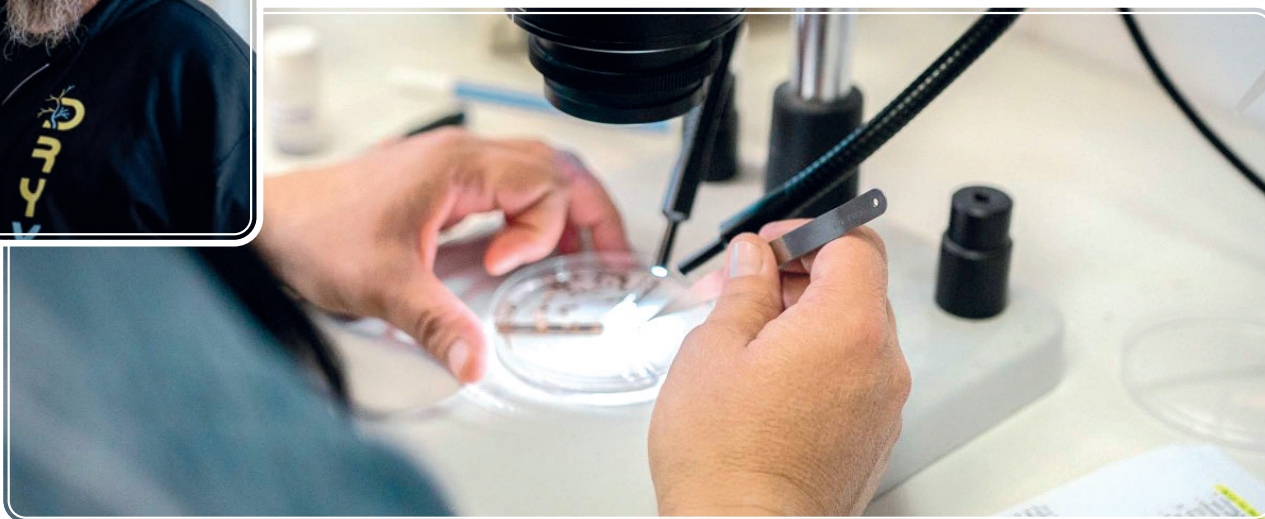
Észre sem vesszük, pedig a klímaváltozás nemcsak a nagy folyóinkra, de a patakokra is hatással van. Mielőtt azt gondolnánk, hogy a probléma szó szerint nem sok vizet zavar, be kell látnunk: előbb vagy utóbb ez is negatívan hat majd az emberiségre. A tudományos világ egy évtizede figyelt fel a kis vizek kapcsán a kiszáradás jelenségére és várható hatásaira. Elindult a 16 nemzet kutatóit – számos európai ország mellett brazil, bolíviai, ecuadori, egyesült államokbeli résztvevőket is – tömörítő DRYVER projekt, melynek szakmai oldalát Magyarországról a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar Hidrobiológiai Tanszéke képviseli.

„A patakokban drasztikusan csökken a víz mennyisége, egyre többször száradnak ki” - mondta Dr. Csabai Zoltán tanszékvezető, majd hozzátette: „A DRYVER multidiszciplináris konzorciumként járja körbe e probléma minden vetületét, a vízmennyiség-változásoktól kezdve addig, hogy hogyan hat ez az emberekre.

Erre állt össze a 16 ország 25 intézményéből csaknem 100 kutató. Magyarországról a Z5 Plus Design Kft-vel és a Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatósággal együttműködve a PTE TTK Hidrobiológiai Tanszéke vesz részt a projektben.

Fejlesztettünk egy mobiltelefonos applikációt, amivel, ha valaki például sétál az erdőben, és az útját egy patak keresztezi, látja, hogy van-e benne víz, csak pocsolyák maradtak a mederben, vagy teljesen ki is száradt. Ha készít erről egy fényképet, a telefonja megadja a GPS-koordinátákat, az applikáció révén már fel is tudja tölteni a honlapunkra. Ez neki 20 másodperc, számukra viszont értékes információ.”

A National Geographic és a pécsi virológusok

2020 májusában egy teljes lapszámot szentelt a virológiának a magyar National Geographic, melynek szerkesztője, ifj. Vitray Tamás 2021-ben megkapta a PTE Pécsi Felsőoktatásért sajtódíját is. Az elkészült anyagról így nyilatkozott:

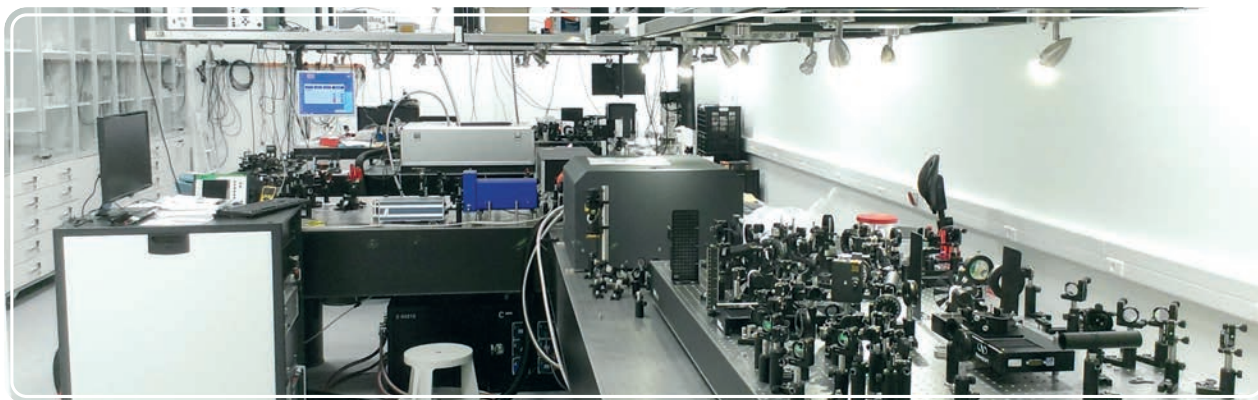
„Indult egy rovatunk, a címe: *Mentor és junior*. Azt képzeltem és képelem, hogy ha megmutatunk olyan fiatalokat, akik kiemelkedően tehetségesek és nagyszerűen haladnak előre, azzal az is megmutathatjuk, hogy igenis van mit keresni a tudományban, hogy kutatni értéket jelent. Amikor a rovat elindult, kaptam egy telefonhívást Dr. Jakab Ferenc professzor úrtól, hogy javasolni szeretne egy „junior”-t, Dr. Kemenesi Gábort, ha pedig kell mentor mellé, akkor ő maga vállalja a szerepet. Megígértem, hogy jelentkezni fogok. Közben eltelt néhány hónap, a járvány

kitört, s láttam, hogy az amerikai anyalapunknál nem fognak még a koronavírussal foglalkozni, mert várják, hogy mi lesz – biztos, ami biztos alapon. Fél évet késett az első anyaguk a mi cikkünk után, persze náluk a helyzet is később fajult el, mint ideát Európában. Amikor láttam, hogy Jakab professzor és a pécsi Szentágothaiban működő labor a frontvonalban dolgozik, én hívtam fel Jakab professzort, és akkor villant át az agyamon, hogy ő ugyanaz, akivel néhány hónapja beszélünk. Elfogadta az erőszakoskodásomat, és elkészültek a cikkek. A fotósunk Kemenesi Gáborral eljuthatott a nagybiztonságú labor közelébe. A fotót és a rovatanyagot az amerikai NatGeo is megszerette, el is kérte tőlünk, így minden idők első itthoni gyártású rovatanyaga került be fotóstul Pécsről az amerikai National Geographic magazinba.”

A világ élvonalában a PTE Nagyintenzitású Terahertzes Laboratóriuma

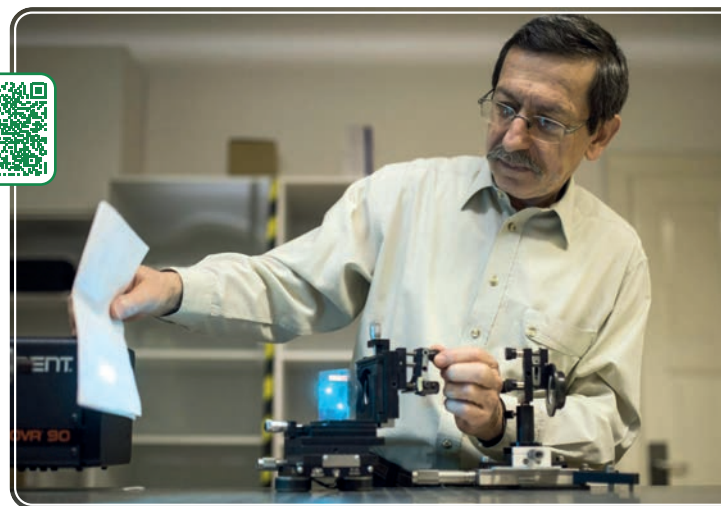

A világ legnagyobb energiájú terahertzes impulzusait Pécsen állítják elő, a Pécsi Tudományegyetem Szentágothai János Kutatóközpontjában.

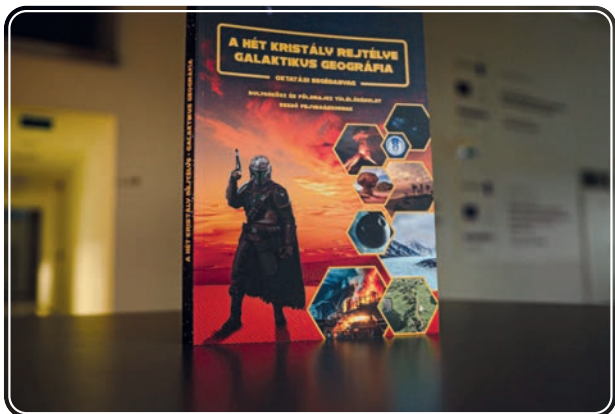
A Pécsi Tudományegyetem Nagyintenzitású Terahertzes Kutatócsoportja az elmúlt évtizedben felépített egy nemzetközileg is nagy elismerést kiváltó laboratóriumi infrastruktúrát, mellyel a közel egyciklusú nagy energiájú terahertzes impulzusok létrehozásának tudományterületén vezető szerepet tölt be. Napjainkra egyértelműen kirajzolódott, hogy a terahertzes tudomány legnagyobb áttörése az extrém térerősségek elérése lehet.

A pályázat célja az volt, hogy az áttöréshez szükséges technológiákat a nemzetközileg elismert kutatócsoport tagjai tovább fejlesszék, és ez által megőrizték nemzetközi vezető szerepüket az adott kutatási területen. A projekt keretein belül beszerzésre került egy olyan gerjesztő lézer, amellyel az elérhető impulzus energiát több mint tízszeresére lehet megnövelni. Ez a gerjesztő lézer a szintén most beszerzett optikai parametrikus erősítővel azt is biztosítja, hogy új anyagokat lehet felhasználni a terahertzes impulzusok keltésére.

Dr. Hebling János, Széchenyi-díjas egyetemi tanár, a projekt szakmai vezetője elmondta, hogy a jelenleg zajló intenzív kutatások olyan fontos területeken ígérnek előrehaladást, mint bizonyos rákbetegségek diagnosztizálása, genetikai anyagok jelzésmentes karakterizálása, a metaanyagok tulajdonságainak vizsgálata, vagy a magashőmérsékletű szupravezetés részleteinek megértése.

Zseniális földrajzkönyv csillagköntösben

A PTE Szentágothai János Kutatóközpont Dr. Bachman Zoltán termében mutatták be „A hét kristály rejtélye – Galaktikus Geográfia” című földrajzi oktatóregényt, a 20 szerző által jegyzett, a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kara által kiadott kötetet.

Mind a földrajztanárok, mind a diákok egy megvalósult álmot vehetnek a kezükbe immár igényes, színes, nyomtatott könyv formában, egyrészt, mert a szerzők elkötelezett rajongói a földrajznak és a Csillagok háborúja sorozatnak, amelynek egyfajta kiterjesztése, tovább gondolása a *Galaktikus Geográfia*, s e kötet a kettő izgalmas ötvözetéből jött létre. Másrészt a tanároknak egy olyan könyv áll így a rendelkezésükre, amelyből a diákság remélhetőleg örömmel fog tanulni, megkönnyítve, elősegítve ezáltal a természettudományok iránti érdeklődés felkeltését, majd az azokban való elmélyedést.

A hét kristály rejtélye egy különleges projekt eredménye, hiszen 17 tudós művét, fejezeteit összefésülni minden bizonnyal kihívást jelentő feladat volt. „Megpróbáltuk együttes erővel közelebb hozni a természettudományokat, s ehhez olyanokat kerestünk, akinek már volt a kezében lézerkard” – idézte fel a kezdeteket a projekt koordinátora Dr. Pirkhoffer Ervin, a PTE TTK Földrajzi és Földtudományi Intézet egyetemi docense, aki mind szerzői, mind szerkesztői oldalról részt vett a küldetés sikerre vitelében. A könyv főhőse egy mandalori fejedelemség, aki bolygóról bolygóra utazik, és meg kell találnia hét kristályt. A történet a Csillagok háborúja galaktikus történelmének idővonala szerinti 0-ban játszódik, a yavini csata idején...

A változatosság a földeken is gyönyörködtet

Több tápanyag a talajban, kiegyenlítettebb nedvességviszonyok és csökkenő erózió – ezek a legfontosabb eredményei a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kara által végzett több éves kutatássorozatnak. Az összeurópai Diverfarming projekt részeként a pécsiek szőlő- és spárgaültetvények diverzifikálásának lehetőségeit vizsgálták.

A modern mezőgazdasági termelés jellemzően monokultúrás, vagyis egy területen adott időpontban egyetlen növényfajt termesztnek. Ennek a gyakorlatnak számos negatív környezeti hatása van a talaj tápanyagtartalmának gyorsabb kimerülésétől az általános biodiverzitás csökkenéséig. Nyolc ország 25 kutatóintézményének és agrárvállalatának az együttműködésével 2017-ben indult el a Diverfarming nevű, az Európai Unió Horizon 2020 programja által finanszírozott projekt azzal a céllal, hogy a növénytermesztés diverzifikálásával találjon megoldást a problémára. A közel 10 millió euró összköltségvetésű kezdeményezésbe Magyarországról a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kara és két vállalkozás kapcsolódott be. A kutatások Gere Attila villányi szőlészetében és a Nedel-Market Kft. jakabszállási spárgaültetvényén zajlottak. Dr. Lóczy Dénes egyetemi tanár, a projekt szakmai vezetője elmondta, ígéretes szakmai egyeztetések folynak termelőkkel, akik nyitottak a köztes vetés alkalmazására. Az ökológiai és fenntarthatósági szempontokat figyelembe vevő gazdálkodás a termés hozamokat csökkentő környezeti károk megelőzésével nemcsak a talaj és az élővilág szempontjából, hanem a földtulajdonosoknak is előnyös.

Emlékezetkutatás, átrétegződés, identitás

2020 júniusában alakult meg a Történelmi és Politikai Földrajzi Kutatási Centrum, mely egy több lábon álló tudományos program alapján működik Dr. Pap Norbert professzor vezetésével. Jelenleg a szigetvári Szulejmán-türbe, a Mohács-kutatás, valamint az Oszmán-ház eredete áll a kutatások központjában.

„A Szigetvár-kutatás 2013 januárjában indult el, 2020 februárjában fejeződött be. 2020 szeptemberében mutattuk be a nagy Szigetvár-könyvünket, ami a főbb eredményeink összefoglalása. Elkészült egy dokumentumfilm is – Élet a türbe árnyékában címmel – és az elmúlt években több filmet forgattak velünk. Eddig a legnagyobb nézettséget a Discovery csatornán értük el 2019-ben. A kutatásban még maradt lehetőség, de még nem teremtettük meg a finanszírozását. Az oszmán zarándokváros területének több mint 80%-át még nem tártuk fel. Legalább két oszmán sehidnek a sírját sejtjük még a területen, amiről írott forrás megemlékezik. Van még bőven mit kutatni.

Engem az érdekel, hogy az események hogyan rétegződnek egymásra, s közben hogyan alakítják a befoglaló tájat. Ez a kulturális, emlékezeti táj, amely nem csak egy konkrét generáció lenyomatát hordozza, hanem az azt megelőző korokét is, és ezek valamilyen módon kapcsolatba is kerülnek egymással. Egy-egy másra hatásuk időnként létrehoz valami újat.

Mohács is azért izgalmas számunkra, mert az a magyar nemzeti öntudat egyik alapzata. Az eredményekből és a mögötte húzódó feszültségekből arra tudunk következtetni, hogy miképpen vált a mohácsi csata „Moháccsá”, főként pedig, hogy hogyan vált a magyar történelmi tragédiák mértékegységévé.”

Meggyógyítani a meggyógyíthatatlant Kismolekulák vizsgálata

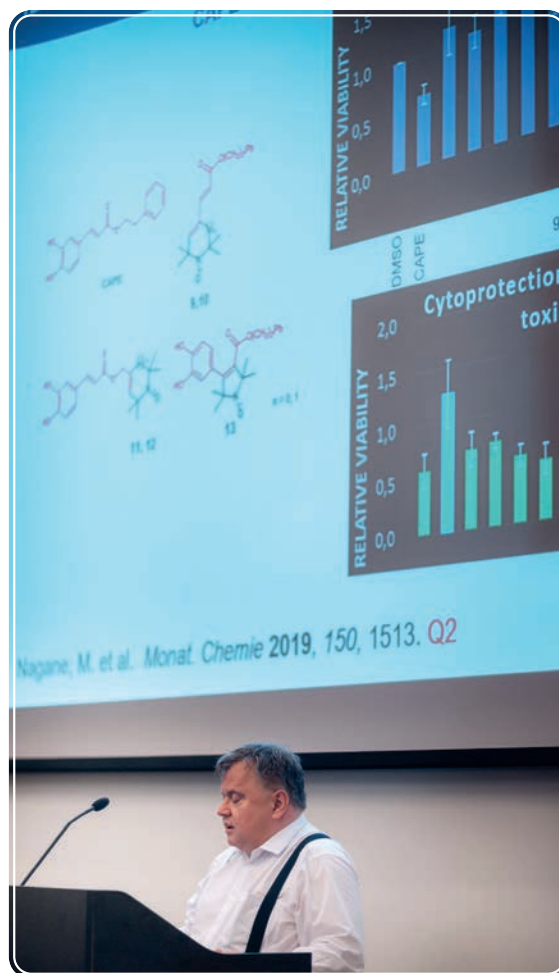
A Pécsi Tudományegyetem gyógyszerfejlesztési K+F projektjének keretében a kutatók szeptikus sokkra, keringési rendszerre és gyulladásos folyamatokra ható kismolekulák szintézisét és részletes vizsgálatát tűzték ki célul. A kutatást Dr. Kollár László, a Kémiai Intézet egyetemi tanára vezette.

„A projekt keretében a sejt energiatermelésének központját, a mitokondriumot vizsgáltuk. A mitokondrium számos akut és krónikus betegség kialakulásában és progressziójában játszik kiemelt szerepet. Károsodása az eredeti okoktól függetlenül beindíthat egy olyan halálos ciklust, melynek során a folyamat a sejt elpusztulásához és a beteg halálához vezethet.

Mivel jelenleg nagyon kevés mitokondriális támadáspontú gyógyszerrel rendelkezünk, a molekuláris célpontok molekuláris biológia, genomika segítségével történő azonosítása után a szintetikus kémia nagyhatékonyságú eszközeinek felhasználásával új vegyületeket állítunk elő. Az elért eredmények alapján esélyt látunk arra, hogy ezen új származékok, valamint természetes vegyületek széleskörű vizsgálatát követően gyógyszerfejlesztésre kerülhessen sor. Hosszútávú célunk a legígéretesebb származékok preklinikai és humán klinikai vizsgálata.

Jelentős társadalmi hatása is lehet majd kutatásainknak, hiszen nagy mortalitású, ma gyakran gyógyíthatatlan betegségekre azonosítottunk új célpontokat, és megkezdtük új vegyület-családok kifejlesztését is. A súlyos, rossz prognózisú betegségekre történő terápia kifejlesztése életeket hosszabbíthat meg, életminőséget is javíthat.”

Virtuális valóság az oktatásban

Új lehetőség az oktatásban és az informatikus hallgatók kezében

A PTE TTK 2022-ben különleges módon mutatta be képzési kínálatát az érdeklődő diákoknak az Irány a PTE! Kultúrfeszt keretében. Ehhez VR szemüveget használtak, mely révén a diákok a virtuális térben tekinthették meg, hogy az egyes szakokon mi vár rájuk hallgatóként.

A szemüveg segítségével belső szemlélőként, a virtuális térben mozogva élhetik át az élményt az érdeklődők. A kar képzési kínálata pedig kellően színes ahhoz, hogy mindenki megtalálja a számára megfelelő szakterületet. Ebben nyújt segítséget a VR szemüveg, melyre a programot a TTK saját hallgatói fejlesztették szakmai gyakorlat keretében.

A Természettudományi Kar hat intézetének képzési kínálatát különböző játékos feladatokon keresztül ismerhetik meg a diákok és a hallgatók. A fejlesztés

és tartalomgyártás folyamatosan zajlik egy kifejezetten erre a célra kialakított laboratóriumban (IT Student Developers hallgatói laboratórium), a Matematikai és Informatikai Intézetben. Mivel hallgatók végzik a programozást, már a tanulmányaik alatt a gyakorlatban alkalmazhatják tudásukat, amit diplomával a kezükben sikerrel kamatoztathatnak a piacon. A TTK terve, hogy a későbbiekben az oktatásba is átemelje a VR szemüveg használatát. Erre több ötlet és lehetőség is kínálkozik, hiszen szinte minden tudományterületen hasznosítható az eszköz. Akár egy labort is meg lehet vele jeleníteni a virtuális térben és különböző kísérleteket végezni, de mikroszkópos képeket vagy az univerzum egy részletét is képes megjeleníteni. Csak a szemüveg használóján múlik, hogy merre indul el a valós és a virtuális térben.

A női kosár-EB egyetlen magyar játékvezetője tősgyökeres PTE-s

Praksch Péter, a PTE Természettudományi Kar és Közgazdaságtudományi Kar korábbi hallgatója, az Általános Orvostudományi Kar Testnevelés és Mozgásközpontjának munkatársa volt az egyetlen magyar játékvezetője a 2021-es női kosárlabda Európa-bajnokságnak, aki a TTK-n sportszervező szakon szerzett diplomát.

„Hihetetlenül boldog vagyok! Valenciában voltak a mérkőzések, két csoportmérkőzést vezettem, valamint két negyedöntőn voltam ún. standby játékvezető, ami tulajdonképpen a focival párhuzamot vonva a negyedik játékvezető funkció. A legfiatalabb voltam a 32 fős játékvezetői mezőnyben. Valóban ritka, hogy valaki 30 alatt EB-n vagy VB-n fújjon. Ráadásul, az első keretszűkítésnél, amikor a 32 játékvezetőből 18 maradt, még mindig nem küldtek haza, vagyis még a szűkebb keretbe is befértem.

14 éves koromban kezdtem a játékvezetést és 16 évesen már Svédországban voltam egy nemzetközi továbbképzésen, tehát bár fiatal vagyok, mégis, komoly tapasztalatokat szereztem. Én akkor érzem rosszul magam, ha nincs mérkőzés, nincs torna, nincs teendő. A járványidőszakot és a teljes lezárást is ezért éltem meg nehezen, mert akkor ugye egy jó darabig mérkőzéseket sem rendeztek, sem a nemzetközi, sem a hazai sportéletben. Aztán jött az átmeneti időszak, amikor már voltak meccsek, de még szurkolók nélkül, és most már újra jelen lehetnek a nézők is. Nekem ugyanúgy hiányoznak a „meccshangulathoz” a nézők, mint a játékosok többségének. Szükség van rájuk a megfelelő hangulathoz, én magam is jobban rá tudok hangolódni egy-egy mérkőzésre, ha megvan a megfelelő atmoszféra.”

Zárszó

Szerkesztői utószó - 30 és így tovább!

Három évtized nem elég ahhoz, hogy fakuljon annak emléke, hogy a természettudományok oktatásának voltak ennél hosszabbra nyúló gyökerei is: a Pécsi Tanárképző Főiskola hetvennégy éve, 1948-ban alakult. Vajon ki emlékszik azokra az akkori tanárookra, akik az első hallgatókat oktatták Pécsen? A legelső végzetek ma – ha szerencsénk van – hamarosan megérik kilencvenedik születésnapjukat. Ahhoz viszont éppen elég a harminc év, hogy látni lehessen, milyen trendek szerint próbálja definiálni magát a Természettudományi Kar.

1992-ben született újjá. Akkoriban a rádióban Madonna, a No Doubt és Bon Jovi szólt, és csak az igazán tehettek használtak mobiltelefont. Ma megemelkedik a pulzusunk, ha ledob a wifi, hiszen a teljes oktatási portfóliónkat képesek vagyunk áthelyezni az online térbe. A kilencvenes évek elejéhez képest szerintem a TTK óriási léptekkel haladt előre: egyetemi színvonal, majd több területen nemcsak országos, hanem nemzetközi elismertség, az igényekhez alakított szakok, finomodott oktatási módszerek. Bármilyen válsággal nézzünk szembe (és ebből manapság jut nekünk elég), előbb vagy utóbb előáll egy TTK-s szakember, és elkezd a megoldáson dolgozni.

Keveseknek adatik meg, hogy a maga teljességében lássanak rá egy ekkora szervezeti egységre, talán

csak a TTK-t kormányzó dékánok képesek erre. Az irányokról szóló teljes, elfogulatlan képet, a mai, szürke hétköznapok szorításában meghozott markáns, előremutató döntések hosszú távú hatását pedig csak a hatvanadik vagy hetvenedik jubileumon tudja majd megítélni valamelyik lelkes leendő TTK-s kolléga.

Mert ahogy tudjuk: a harminc az új húsz. Vagyis inkább a negyven. A TTK – a hallgatók miatt – örökké fiatal marad. Még megszámlálhatatlanul sok év áll előtte.

Sokféle területen dolgozó TTK-hoz kötődő emberekkel volt lehetőségem beszélgetni az öt évvel ezelőtti, és az idei jubileum kapcsán. Ami közös bennük, az a tudományba vetett masszív, rendíthetetlen hit. Lehet csürni-csavarni a szavakat, jöhetnek-mehetnek kedvezőtlen helyzetek, de ez nem változik. “Ezek kőkemény alapok” – ahogy az egyik interjúalanyom, egy volt hallgató fogalmazott.

Újságíróként egy kicsit mindig a történelemnek is dolgozom. Köszönöm a Természettudományi Karnak a bizalmat, és hogy részese lehetek a jubileumi ünneplésnek!

Harka Éva

UNIVPécs főszerkesztő

Szerkesztői utószó - egy alumna szemével

Három évtizedes fennállásnak jubileumát ünnepelte karunk 2022-ben. Csupán felületesen gondolva bele az elmúlt évek történéseibe, mondhatnám, hogy ehhez én aligha tudnék hozzászólni, hiszen csupán négy évvel születtem a Kar önállóvá válása előtt... de ha jobban belegondolok meg kell cáfolnom önmagam, ugyanis 2006. szeptember 1-jén léptem be a Természettudományi Kar ikonikus kapuján, ekkor kezdtem meg tanulmányaimat földrajz szakon, immáron 16 éve. Akkoriban még nem tudtuk, mi az a Neptun, sőt még az ETR-ről sem hallottunk, én még magam írtam be a tárgyakat a műbőr kötésű indexfüzetembe és azzal álltam sorba a kollokvium előtt. Elsőben ismerkedtünk meg az addig sosem hallott szavakkal, mint kredit, „zárthelyi”, szeminárium és vizsgaidőszak. Abba a korosztályba tartozom, akik még értik, hogy az idősebb oktatók milyen fóliáról beszélnek vetítés közben. Ez olyan nagy előnyt nem jelent, az viszont annál inkább, hogy mi még nagyon sokan voltunk! Rengeteg azó-

ta is fennálló kapcsolat és barátság született az évek során, nem csak az egyetem, hanem a kollégium falai között is, így van kit felhívnom, ha ügyvéd kell, gyógytornász, angoltanár vagy mérnök. Én is jubilálok, hiszen éppen 10 évvel ezelőtt vettem át geográfus diplomámat Geresdi István dékán úrtól.

Lassan három éve dolgozom a Karon, így ezeket a kapcsolatokat már nem hallgatóként, hanem a mindennapi munkámban építem tovább egy összetartó közösség tagjaként. A TTK-s egyetemi évek rengeteg tapasztalatot, élményt és néha persze kudarcot adtak, amelyek azóta is meghatározzák az életemet és hozzájárulnak a sikereimhez, segítenek, hogy alázattal forduljak a világ felé és helyén kezeljem az elért eredményeimet. Nagyon sokat köszönhetek a Karnak, így igyekszem én is mindent megtenni érte, hiszen én is a TTK alumnája vagyok!

*Gál-Balogh Réka
ügyvivő szakértő*

Még legalább ennyi sikert!

Az évfordulók mindig különleges alkalmak. Ilyenkor az ünnepi hangulat emelkedettsége átjárja az érintetteket, s ez az atmoszféra ideális teret nyújt arra, hogy büszkén tekintsünk vissza az elmúlt évekre, mely visszatekintés e szép kiadvány lapjain is megjelenhetett, emlékül hagyva az utókor számára.

Alma materünk az elmúlt évek során országosan és nemzetközi szinten is ismert és elismert intézménnyé nőtte ki magát, ahol kiemelkedő színvonalú oktatói és kutatói munka folyik. A pécsi természettudományos képzés nem állhatna ilyen megbecsült helyen a Kar professzorai, oktatói, kutatói, vezetői, nem oktatói munkatársai és nem utolsó sorban hallgatói nélkül. Mindannyian hálával tartozunk nekik, hiszen az ő alázatos munkájuk teremtette meg a jelenleg is zajló, kimagasló szintű képzés alapjait. Sikerességüket mutatja az is, hogy az itt végzett fiatalok jól megállják helyüket a szakmai, illetve tudományos életben. A Természettudományi Kar múltja, az általa közvetített értékek olyan készségeket adnak az itt végzett a hallgatóknak, melyből egész életük során töltekezhetnek.

Az elhivatott oktatók mellett Pécs városa is hozzájárult, hogy egy ilyen magas szintű, komplex képzés szárba szökkenhessen. A város tudományos, kulturális alapjai megfelelő táptalajt biztosítottak a Természettudományi Kar számára a sikeres és felfelé ívelő fejlődéshez, növekedéshez.

Változó világunkban kiemelt fontossággal bírnak azok az intézmények, melyekhez nemcsak szakmailag, de érzelmileg is kötődünk.

Soha nem fogom elfelejteni a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Karán és a Dékáni Hivatalban töltött időszakot. Örömmel mondhatom, hogy van egy hely, ahol rengeteg dolgot megtanultam, nemcsak a tudományról, hanem az életről is. Van egy hely, ahol örök életre szóló barátságokat kötöttem. Van egy hely, ahol felnőtté váltam. Van egy hely, ahol igyekeztem nyomot hagyni magam után. És van egy hely, ahová mindig szívesen fogok visszatérni.

Nagy örömömről szolgál, hogy a hivatalvezetőként eltöltött éveim alatt kitűzött célok jelentős részét sikerült teljesítenünk, és őszintén bízom abban, hogy a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar polgárait segíthetem munkámmal. A hivatalvezetői székben pedig sok sikert kívánok Bálint Szabolcs hivatalvezető úrnak!

Biztos vagyok benne, hogy az elmúlt harminc év tapasztalata hozzásegíti a Kart egy még fényesebb jövő eléréséhez, mely legalább ennyi sikert tartogat. Örüljünk együtt az évfordulónak, boldog születésnapot kívánok Karunknak!

Zag Gábor

A PTE TTK alumnusa,
a PTE TTK volt dékáni hivatalvezetője
Pécs Megyei Jogú Város alpolgármestere

A Természettudományi Kar dékáni vezetése 1992-2022

Dékán		Dékán	
Dr. Borhidi Attila	1992-1994	Dr. Geresdi István	2007-2013
Dékánhelyettesek		Dékánhelyettesek	
Dr. Golobics Pál	1992-1994	Dr. Erostyák János	2007-2013
Dr. Vass Miklós	1992-1994	Dr. Jakab Gábor	2007-2013
		Dr. Trócsányi András	2011-2013
Dékán		Dékán	
Dr. Tóth József	1994-1997	Dr. Gábrriel Róbert	2013-2018
Dékánhelyettesek		Dékánhelyettesek	
Dr. Csoknya Mária	1994-1997	Dr. Erostyák János	2013-2018
Dr. Vass Miklós	1994-1995	Dr. Horváth Attila	2013-2018
Dr. Prisztóka Gyöngyvér	1996-1997	Dr. Trócsányi András	2013-2018
Dékán		Dékán	
Dr. Kozma László	1997-1998	Dr. Horváth Attila	2018-2022
Dékánhelyettesek		Dékánhelyettesek	
Dr. Csoknya Mária	1997-1998	Dr. Almási Gábor	2018-2022
Dr. Prisztóka Gyöngyvér	1997-1998	Dr. Jakab Ferenc	2018-2022
		Dr. Trócsányi András	2018-2022
Dékán		Dékán	
Dr. Csoknya Mária	1998	Dr. Trócsányi András	2022-
Dékánhelyettesek		Dékánhelyettesek	
Dr. Kollár László	1998	Dr. Almási Gábor (mb)	2022-
Dr. Prisztóka Gyöngyvér	1998	Dr. Ősz Katalin (mb)	2022-
		Dr. Tóth László (mb)	2022-
Dékán			
Dr. Kollár László	1998-2001		
Dékánhelyettesek			
Dr. Aubert Antal	1998-2001		
Dr. Korpa Csaba	1998-2001		
Dékán			
Dr. Gábrriel Róbert	2001-2007		
Dékánhelyettesek			
Dr. Aubert Antal	2001-2007		
Dr. Erostyák János	2001-2007		
Dr. Koltai Dénes	2001-2002		
Dr. Halmos Csaba	2002		

A PTE Természettudományi Karának akadémikusai, professzorai

Akadémikusaink

Dr. Felinger Attila
Dr. Kollár László

Nyugalmazott akadémikusunk

Dr. Borhidi Attila

Karunk aktív professzorai

Dr. Aubert Antal
Dr. Budai Tamás
Dr. Felinger Attila
Dr. Fülöp József
Dr. Gábrriel Róbert
Dr. Geresdi István
Dr. Hebling János
Dr. Hideg Éva
Dr. Horváth Attila
Dr. Jakab Ferenc
Dr. Jakab Gábor
Dr. Jenei Sándor
Dr. Kilár Ferenc
Dr. Kégl Tamás
Dr. Kollár László
Dr. Korpa Csaba
Dr. Kovács János
Dr. Kuhlevszkij Szergej
Dr. Lente Gábor
Dr. Lóczy Dénes
Dr. Pap Norbert
Dr. Pálfalvi László
Dr. Putnoky Péter
Dr. Radák Zsolt
Dr. Szabó Sándor
Dr. Szilágyi István
Dr. Tóth László
Dr. Wilhelm Márta

Professor Emeritusaink

Dr. Bergou János
Dr. Borhidi Attila
Dr. Dövényi Zoltán
Dr. Fischer Ernő
Dr. Hámori József †
Dr. Kozma László †
Dr. Lovász György †
Dr. Nagy Géza
Dr. Schweitzer Ferenc
Dr. Tóth József (Rector Emeritus) †

Nyugalmazott professzoraink

Dr. Csoknya Mária
Dr. Erdősi Ferenc
Dr. Fodor István
Dr. Kériné dr. Józsa Rita
Dr. Kevey Balázs
Dr. Majer József
Dr. Pesti Miklós
Dr. Szederkényi Tibor
Dr. Szlachányi Kornél

A PTE TTK Díszdoktorai

- Prof. Dr. Schipp Ferenc, matematikatudományok, 2017
- Prof. Serafino Gladiali, kémiatudományok, 2016
- Dr. Petar Cindric, agrártudományok, 2015
- Prof. Andrew John Morgan, biológiai tudományok, 2015
- Prof. Szidarovszky Ferenc, matematikai és műszaki tudományok, 2014
- Prof. Patric Östergard, matematikai és informatikai tudományok, 2013
- Prof. Dr. Bergou János, fizikatudományok, 2013
- Prof. Nguyen Huu Ninh, biológiai tudományok, 2009
- Prof. Dr. Walter Zsilincsar, földrajztudományok, 2008
- Prof. Jane Goodall, biológiai tudományok, 2005
- Prof. Perhács János (Jan Perhac), neveléstudományok, 2005
- Prof. Peter Raspor, biológiai tudományok, 2003
- Prof. László Ervin, filozófiatudományok, 2002
- Prof. Peter Jarvis, felnőttoktatás, 2002
- Dr. Jürgen Kuhl, fizikatudományok, 2002
- Dr. Mikuska József, biológiai tudományok, 2002
- Prof. Jeanette Grasselli Brown, kémiatudományok, 2002
- Prof. Sándorfy Kamill, kémiatudományok, 2002
- Prof. Vladimir Mihailovich Zolotarev, matematikatudományok, 2002
- Prof. Oláh György, kémiatudományok, 2001
- Prof. Mirko Pak, földrajztudományok, 2001
- Prof. Charles Simonyi, számítástechnika tudományok, 2001
- Prof. Dr. Herbert Zeitler, matematikatudományok, 2001
- Prof. Kapolyi László, földrajztudományok, 1999
- Prof. Jakucs László, földrajztudományok, 1998
- Prof. Nádori László, testnevelés tudományok, 1998
- Prof. Dr. Paul Witkovszky, biológiai tudományok, 1998
- Prof. Gallieno Denardo, fizikatudományok, 1997
- Prof. Jörg Maier, földrajztudományok, 1997
- Prof. Gopal Krishan, földrajztudományok, 1996
- Prof. Karl-Heinz Indlekofer, matematikatudományok, 1996
- Prof. Halasi-Kun György, földrajztudományok, 1994
- Prof. Zólyomi Bálint, biológiai tudományok, 1994

A PTE Természettudományi Kar PhD-hallgatói (2018-2022)

2018

Monoszlai Balázs
Szabó Levente
Polónyi Gyula Ákos
Aladi Márk

fizika
fizika
fizika
fizika

Czégény Gyula
Varga Anna
Csergő Anna Mária
Boldizsár Ákos
Filep Rita
Kemenesi Gábor
Nagy Dávid
Debertain Gábor

biológia
biológia
biológia
biológia
biológia
biológia
biológia
biológia

Marosvölgyi-Haskó Diána
Bartó Endre
Lambert Nándor Csaba

kémia
kémia
kémia

Háry Szabolcs

földtudományok

2019

Fodor Bálint
Sapolván Anatolij

fizika
fizika

Nyisztor Zsolt
Mauchart Péter
Mátai Anikó
Pénzes-Húvös Ágota
Vecsei Zsuzsanna
Zentai Norbert

biológia
biológia
biológia
biológia
biológia
biológia

Filotás Dániel
Szabó Péter
Kégl Tímea
Sándor Viktor
Simon József
Valkai László
Pálincás Noémi

kémia
kémia
kémia
kémia
kémia
kémia
kémia

Köbli Ádám
Liptay Zoltán
Halmai Ákos

földtudományok
földtudományok
földtudományok

Čelan Josip Tvrtko
Somogyi Bence
Schmeller Gabriella

földtudományok
földtudományok
földtudományok

2020

Nugraha Priyo Syamsul
Bódi Balázs
Mogyorósi Gábor
Paári-Molnár Emese
Bódog Ferenc

fizika
fizika
fizika
fizika
fizika

Kerchner András
Várhalmi Eszter
Tadepalli Sai Ambika
Szép Dávid

biológia
biológia
biológia
biológia

Abu Seni Anas Abdelwali Ahmad
Farooq Mohamed Ameen Hiba
Asserghine Abdelilah

kémia
kémia
kémia

Józsa Edina
Nezdei Csilla
Tütümkov Hrisztov Jordán
Csizmadia Norbert
Farkas Gábor
Kovács Gyöngyi
Sass Enikő
Horváth Zoltán

földtudományok
földtudományok
földtudományok
földtudományok
földtudományok
földtudományok
földtudományok
földtudományok

2021

Tokodi Levente
Kerekes Attila

fizika
fizika

Tengölics Ádám Jonatán
Wirth Tamás
Magonyi Nóra
Ibrahim Ismail
Sallam Alfarrayeh
Deme Judit
Rácz Arnold
Zólyominé Botzheim Lilla

biológia
biológia
biológiai tudományok
biológiai tudományok
biológiai tudományok
biológia
biológia
biológia

Őri Zsuzsanna Emese	kémia
Gyura Gábor	földtudományok
Nagy Gábor	földtudományok
Bucsky Péter	földtudományok
Hervai D Elhoungne András	földtudományok
Horváth Zoltán	földtudományok
Murányi Kata	földtudományok
Zagyi Nándor	földtudományok
Katona Judit	földtudományok
Máté Éva	földtudományok
Bálint Dóra	földtudományok
Horváth Levente	földtudományok
Klemensits Péter	földtudományok

2022

Mahmoud Abufadda	fizikai tudományok
Nagy Benedek	fizikai tudományok
Bodor András	fizika
Ganczer Alma	biológia
Horváth Réka	biológia
Amina Soltani	biológiai tudományok
Kovács Márk	biológiai tudományok
Madai Mónika	biológiai tudományok
Safia Zeghib	biológiai tudományok
Lizna Mohamed Ali	biológia
Sarra Bouchelaghem	biológia
Percze-Mravcsik Mariann	biológia
Nagymihály Zoltán	kémiai tudományok
Mostafa Isbera	kémia
Zelenyánszki Dóra	kémia
Kiss Kinga	földtudományok
Sümeghy Dávid	földtudományok
Kajdi László	földtudományok
Szeidl Klaudia	földtudományok
Donka Attila	földtudományok

A PTE TTK doktori iskoláiban habilitáltak (2018-2022)

2018

Békési László	földtudományok
Ortmann-né Ajkai Adrienne	biológiai tudományok
Végh Andor	földtudományok

2019

Polgári Márta	földtudományok
Móra Arnold	biológiai tudományok
Pál-Fám Ferenc	biológiai tudományok
Gazdag Zoltán	biológiai tudományok
Pirisi Gábor	földtudományok

2020

Magyary István	biológiai tudományok
Némethy Sándor	földtudományok

2021

Varga Szabolcs	fizikai tudományok
Karsai István	biológiai tudományok
Horváth Győző	biológiai tudományok
Tóth György	fizikai tudományok
Kégl Tamás	kémiai tudományok

2022

Elekes Tibor	földtudományok
Tibai Zoltán	fizikai tudományok
Stranczinger Szilvia	biológiai tudományok

A PTE TTK munkatársai

2022

Név	Egység	Beosztás
Dr. Ádám Péter	FI	Egyetemi docens
Agócs Attila	SZOK	Operátor
Ahmadipour Zahra	MII	Tanszéki mérnök
Aladics-Nagy Annamária	KA KKI	Gazdálkodási referens
Dr. Almási Gábor	FI	Egyetemi docens
Dr. Alpek Balázs Levente	FFI	Adjunktus
Antal Jánosné	BI	Laborkisegítő
Árvai Attila	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
Dr. Atlasz Tamás	STI	Egyetemi docens
Dr. Bacskay Ivett Orsolya	KI	Tudományos munkatárs
Bálint Szabolcs	DH	Dékáni hivatalvezető
Balogh Márton	FI	Szakmai szolgáltató
Balogh Richárd	FFI	Kutatási asszisztens
Dr. Bánhidi Miklós	STI	Egyetemi docens
Bánkyné Perjés Beatrix	STI	Tanársegéd
Barics-Rác Matilda	DH	Ügyvivő szakértő
Bede Fanni	KI	Kémikus
Bedő Ármin Dániel	KI	Laboratóriumi technikus
Bélaváry Zsolt	STI	Testnevelő tanár
Bérces Csaba	BI	Állatgondozó
Dr. Bergou János Attila	FI	Professzor Emeritus
Berkicsné Dr. Sepsey Annamária	KI	Tudományos munkatárs
Berta József Balázs	BI	Kiemelt kutatástámogató
Bognár László	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
Bolboaca Alina	BI	Szakmai szolgáltató
Boóz Bernadett	BI	Kutatási asszisztens
Dr. Boros Borbála	KI	Adjunktus
Boros Csabáné	BI	Laborkisegítő
Brandt Krisztián Zsolt	STI	Úszómester
Dr. Budai Tamás	FFI	Egyetemi tanár
Dr. Bugya Titusz	FFI	Adjunktus
Dr. Bujtor László	FFI	Egyetemi docens
Dr. Buzády Andrea	FI	Egyetemi docens

Tények, adatok

Dr. Czégény Gyula	BI	Tudományos munkatárs
Dr. Czigány Szabolcs	FFI	Egyetemi docens
Czirok Lili	FFI	Tudományos segédmunkatárs
Dr. Csabai Zoltán	BI	Egyetemi docens
Dr. Csekő György	KI	Adjunktus
Csekő Kinga Virág	MII	Ügyvivő szakértő
Cselkó Alexandra	STI	Tanársegéd
Dr. Csepregi Kristóf	BI	Adjunktus
Dr. Csiky János	BI	Egyetemi docens
Dr. Csók Zsolt	KI	Tudományos főmunkatárs
Csonka Krisztina	KI	Kiemelt kutatástámogató
Csudai Csaba	KI	Tudományos segédmunkatárs
Dr. Deme Judit	BI	Tudományos munkatárs
Dr. Dénes Viktória	BI	Egyetemi docens
Dr. Dezső József	FFI	Adjunktus
Dörner Áron	BI	Kiemelt kutatástámogató
Dr. Dörnyei Ágnes	KI	Adjunktus
Dr. Dövényi Zoltán	FFI	Professzor Emeritus
Dr. Dr. Vincze Áronné	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
Dull Zsófia Georgina	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
Dunai Dániel Imre	BI	Laboráns
Dr. Eisner Timea	MII	Adjunktus
Elekes Krisztina	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
Ernyes Tamás	DH	Ügyvivő szakértő
Dr. Erostyák János	FI	Egyetemi docens
Dr. Erostyákné Kis-Tóth Gabriella	KA KKI	Területi gazdasági szakértő
Dr. Fábián Szabolcs Ákos	FFI	Egyetemi docens
Faragóné Papp Mária	BI	Ügyviteli alkalmazott
Dr. Farics Éva	FFI	Adjunktus
Dr. Farkas Gábor	FFI	Adjunktus
Farkas Márton Pál	FFI	Ügyvivő szakértő
Fekete Balázs	FI	Tudományos segédmunkatárs
Dr. Fekete Csaba	BI	Egyetemi docens
Dr. Felinger Attila	KI	Egyetemi tanár
Dr. Gábrriel Róbert	BI	Egyetemi tanár
Dr. Gál Tamás	FI	Egyetemi docens
Gál-Balogh Réka	DH	Ügyvivő szakértő
Ganczer Alma	BI	Tanársegéd
Dr. Gazdag Zoltán	BI	Egyetemi docens
Gép Zsuzsanna	STI	Tanársegéd

Dr. Geresdi István	FFI	Egyetemi tanár
Dr. Gimesi László	MII	Adjunktus
Dr. Gyenizse Péter	FFI	Egyetemi docens
Dr. Gyuricza László	FFI	Egyetemi docens
Gyürüs Szabolcs	SZOK	Rendszergazda, webmester
Hajnal Petra	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
Dr. Halász Amadé	FFI	Adjunktus
Dr. Halmai Ákos	FFI	Adjunktus
Hámorné Dr. Vidó Mária Zsuzsanna	FFI	Tudományos főmunkatárs
Harka Győző	SZOK	Rendszergazda
Hárságyi Dorottya Éva	BI	Kutatási asszisztens
Dr. Hatvani Zsolt	DH	Ügyvivő szakértő
Dr. Hebling János	FI	Egyetemi tanár
Heisenberger Zsolt	TO	Osztályvezető
Hengán Hunor	STI	Tanársegéd
Henglné Mernye Lilla	BI	Kutatási asszisztens
Dr. Hernádi István	BI	Egyetemi docens
Dr. Hetesi Zsolt	MII	Tudományos főmunkatárs
Hevér László	BI	Tanársegéd
Dr. Hideg Éva Olga	BI	Egyetemi tanár
Dr. Hoffmann Gyula	BI	Egyetemi docens
Dr. Hortobágyi Tibor Tamás	STI	Tudományos főmunkatárs
Horváth Adrienn	BI	Tudományos segédmunkatárs
Horváth Adrienn	TO	Szakmai szolgáltató
Dr. Horváth Attila	KI	Egyetemi tanár
Horváth Attila György	STI	Szertáros
Dr. Horváth Győző	BI	Egyetemi docens
Dr. Horváth Zoltán	MII	Adjunktus
Horváthné Tihanyi Éva	BI	Kutatási asszisztens
Illés Gergő	FI	Kiemelt kutatástámogató
Imre Erik	KI	Kiemelt kutatástámogató
Dr. Jakab Ferenc	BI	Egyetemi tanár
Dr. Jakab Gábor	BI	Egyetemi tanár
Jenák Ildikó	MII	Tanársegéd
Dr. Jenei Sándor	MII	Egyetemi tanár
Jozifek Anita	KA KH HFO	HR referens
Kapitány Sarolta	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
Kárpisz Fanni	KI	Laboratóriumi technikus
Katona Máté	STI	Tanársegéd
Kazmouz M. Yahia	KI	Tudományos segédmunkatárs

Tények, adatok

Dr. Kégl Tamás András	KI	Egyetemi tanár
Dr. Kégl Tímea	KI	Tudományos főmunkatárs
Keidl Zoltánné	BI	Laborkisegítő
Dr. Kemenesi Gábor	BI	Adjunktus
Dr. Kemenesiné Dr. Kurucz Kornélia	BI	Adjunktus
Keresztény-Borbás Eszter	FFI	Tanársegéd
Kerner Dezső	STI	Szertáros
Dr. Kilár Ferenc	KI	Egyetemi tanár
Dr. Király Balázs	MII	Adjunktus
Dr. Kiss András	KI	Adjunktus
Dr. Kiss Kinga	FFI	Adjunktus
Kiss Mátyás	FI	Tudományos segédmunkatárs
Kiss-Vincze Tamás	MII	Tanársegéd
Dr. Kocsis Marianna	BI	Egyetemi docens
Dr. Kollár László	KI	Egyetemi tanár
Kordé Emese	STI	Testnevelő tanár
Dr. Kovács Barna Szilárd	KI	Egyetemi docens
Kovács Dániel Márton	FFI	Tanársegéd
Kovács Ferenc	KI	Tudományos segédmunkatárs
Dr. Kovács István Péter	FFI	Adjunktus
Dr. Kovács János	FFI	Egyetemi tanár
Kovács Mónika	FFI	Ügyvivő szakértő
Kovácsné Balogh Zsuzsanna	BI	Laboráns
Dr. Kovács-Öller Tamás	BI	Tudományos munkatárs
Dr. Kovács-Valasek Andrea	BI	Adjunktus
Kőrösi Martin	KI	Laboratóriumi technikus
Krizsán Gergő	FI	Tudományos segédmunkatárs
Dr. Kuczmog Anett	BI	Adjunktus
Dr. Kuhlevszkij Szergej	FI	Egyetemi tanár
Dr. Laczkó József	MII	Egyetemi docens
Dr. Lambert Nándor Csaba	KI	Adjunktus
László Szilárd	STI	Tanársegéd
Légyvári Katalin Emma	BI	Laborkisegítő
Dr. Lendvai Tamás	MII	Adjunktus
Dr. Lente Gábor	KI	Egyetemi tanár
Dr. Lóczy Dénes	FFI	Egyetemi tanár
Lóki Andrea	FI	Koordinátor
Dr. Lucskai Gábor	MII	Tanársegéd
Lukács Panna	KI	Kiemelt kutatástámogató
Maqsood Mariam	TO	Tanügyigazgatási munkatárs

Maráz Henriett	DH	Szakmai szolgáltató
Marics Ágota	TO	Tanulmányi ügyintéző
Dr. Marton Gergely	STI	Adjunktus
Dr. Márton Zsuzsanna	FI	Egyetemi docens
Dr. Máté Éva	FFI	Adjunktus
Mátrahegyi Mária	TO	Tanulmányi ügyintéző
Dr. Mechler Mátyás Illés	FI	Adjunktus
Merk Ildikó	KI	Laboratóriumi technikus
Mészárosné dr. Császár Zsuzsanna Julianna	FFI	Egyetemi docens
Meszler Balázs	STI	Tanársegéd
Mikle Gábor	KI	Tudományos segédmunkatárs
Miklósy Ákos	FFI	Kutatási asszisztens
Dr. Molnár László	BI	Egyetemi docens
Dr. Móra Arnold	BI	Egyetemi docens
Dr. Murlasits Zsolt Tamás	STI	Adjunktus
Dr. Nagy Géza	KI	Professzor Emeritus
Nagy Lili Veronika	BI	Tanársegéd
Nagy-Csiha Zsuzsanna	MII	Tanársegéd
Dr. Nagyváradi László	FFI	Egyetemi docens
Dr. Németh Ádám	FFI	Tudományos segédmunkatárs
Németh Krisztina	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
Dr. Németh Tibor	FFI	Adjunktus
Dr. Németh Zsolt	STI	Egyetemi docens
Némethné Dr. Somogyi Ildikó	BI	Adjunktus
Dr. Némethy Sándor	DH	Tudományos főmunkatárs
Ortmann-né Dr. Ajkai Adrienne	BI	Egyetemi docens
Dr. Ósz Katalin	KI	Egyetemi docens
Dr. Paic Róbert	STI	Adjunktus
Dr. Pálfalvi László	FI	Egyetemi tanár
Dr. Pap Margit	MII	Egyetemi docens
Dr. Pap Norbert	FFI	Egyetemi tanár
Pap Viktória	KI	Koordinátor
Pap Zsuzsanna	BI	Koordinátor
Papp Tamara	KI	Tudományos segédmunkatárs
Dr. Paragi Gábor Tamás	FI	Tudományos főmunkatárs
Pernecker Bálint	BI	Tanársegéd
Dr. Pernyeszi Tímea Judit	KI	Adjunktus
Petrovics Péter	STI	Tanársegéd
Pinczehelyi Eszter	MII	Ügyvivő szakértő
Dr. Pirisi Gábor	FFI	Egyetemi docens

Tények, adatok

Dr. Pirkhoffer Ervin	FFI	Egyetemi docens
Plech Róbert	STI	Szertáros
Pócza Roland	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
Dr. Pollák Edit	BI	Egyetemi docens
Polónyi Gyula	FI	Tudományos munkatárs
Pongrácz Ádám	DH	Szakmai szolgáltató
Dr. Pongrácz Péter	KI	Adjunktus
Pöstyéni Etelka	BI	Tudományos segédmunkatárs
Dr. Prisztóka Gyöngyvér	STI	Egyetemi docens
Prókai Judit Andrea	STI	Tanársegéd
Dr. Purger Jenő	BI	Egyetemi docens
Dr. Rác Arnold	BI	Tudományos segédmunkatárs
Dr. Radák Zsolt	STI	Egyetemi tanár
Dr. Rajkó Árpád Róbert	MII	Egyetemi tanár
Rákosi Gyula	STI	Úszómester
Rapp-Kindner Ildikó	KI	Koordinátor
Rébay Viktor	MII	Tanársegéd
Rédei Csanád	KI	Tudományos segédmunkatárs
Dr. Reményi Péter	FFI	Egyetemi docens
Ribaczné Hegedüs Rita	STI	Adminisztrátor
Rizal Fauzul	FI	Kiemelt kutatástámogató
Dr. Ronczyk Levente	FFI	Adjunktus
Rosenberger Jánosné	STI	Gazdasági ügyintéző
Dr. Ruff János	MII	Adjunktus
Salamonné Dr. Albert Éva	BI	Egyetemi docens
Sarkadi Balázs Róbert	FI	Kiemelt kutatástámogató
Dr. Sarkadi Noémi	FFI	Adjunktus
Sashalmi György	SZOK	Ügyvivő szakértő (Operátor)
Dr. Schipp Ferenc	MII	Professzor Emeritus
Dr. Schmeller Gabriella	FFI	Tudományos munkatárs
Schmidt Evelyn	STI	Ügyvivő szakértő
Dr. Sebe Krisztina	FFI	Egyetemi docens
Dr. Simon Ilona	MII	Adjunktus
Simon Péter	FI	Mesteroktató
Somogyi Renáta	DH	Ügyvivő szakértő
Dr. Stranczinger Szilvia	BI	Adjunktus
Szabó Gabriella	KA PPMI	Pályázati referens
Dr. Szabó Géza	FFI	Egyetemi docens
Dr. Szabó Sándor	MII	Egyetemi tanár
Szabóné Jelics Mónika	DH	Igazgatási ügyintéző

	Szarka Gergely	BI	Tanársegéd
Dr.	Szász Erzsébet	KI	Biológus
	Szatmári Adrienn	STI	Testnevelő tanár
	Széligné Zóka Krisztina	FFI	Adminisztrátor
Dr.	Szemethy László	BI	Egyetemi tanár
	Szilágyi-Kispap Erika	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
	Szirtes Virág	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
	Szloboda Anita	BI	Kutatási asszisztens
	Szócs Balázs Viktor	SZOK	Oktatástechnikus
	Szuroczki Péter	KI	Tudományos segédmunkatárs
Dr.	Takács Attila	KI	Tudományos munkatárs
Dr.	Tékus Emese	DH	Ügyvivő szakértő
Dr.	Tésits Róbert	FFI	Egyetemi docens
Dr.	Tibai Zoltán	FI	Adjunktus
Dr.	Tokodi Levente	FI	Tanársegéd
Dr.	Tóth Ákos Levente	STI	Egyetemi docens
Dr.	Tóth György	FI	Egyetemi docens
Dr.	Tóth László	MII	Egyetemi tanár
	Tóth-Péter Ágnes	TO	Tanügyigazgatási munkatárs
	Tóvári Anett	STI	Tanársegéd
Dr.	Tóvári Ferenc	STI	Adjunktus
Dr.	Trócsányi András	FFI	Egyetemi docens
	Tuba Ferenc Imréné	STI	Szertáros
	Turnár Szabolcs Tamás	FI	Tudományos segédmunkatárs
Dr.	Ureczky Dóra	STI	Adjunktus
	Úrmös Bettina	KI	Laboratóriumi technikus
Dr.	Váczi Márk	STI	Egyetemi docens
	Vadász Kitty	STI	Tanársegéd
Dr.	Varga Gábor	FFI	Adjunktus
	Vargáné Szalai Kata	STI	Tanársegéd
Dr.	Völgyi Béla	BI	Egyetemi tanár
	Völgyiné Mirbach Rita	MII	Koordinátor
Dr.	Wilhelm Márta	STI	Egyetemi tanár
Dr.	Wilhelm Zoltán	FFI	Egyetemi docens
	Zag Gábor	DH	Dékáni hivatalvezető
	Zelenyánszki Dóra	KI	Tudományos segédmunkatárs
Dr.	Zentai Norbert	MII	Adjunktus
	Zsenák István	MII	Tanársegéd

*„A fejlődéshez és a kihívások megoldásához
a TTK-n az adottságok jelen vannak,
én pedig bízom magunkban.”*

*Dr. Trócsányi András
dékán*

Intézményi rövidítések

BI	Biológiai Intézet
FI	Fizikai Intézet
FFI	Földrajzi és Földtudományi Intézet
KI	Kémiai Intézet
MII	Matematikai és Informatikai
STI	Sporttudományi és Testnevelési Intézet
TO	Tanulmányi Osztály
ÁOK	Általános Orvostudományi Kar
BTK	Bölcészeti- és Társadalomtudományi Kar
DDNP	Duna-Dráva Nemzeti Park
GYTK	Gyógyszerésztudományi Kar
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
MEFS	Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség
KA	Kancellária
SZBKI	PTE Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet
SZKK	PTE Szentágotthai János Kutatóközpont

Könyvünket elektronikus formában
az alábbi oldalon találja meg:

